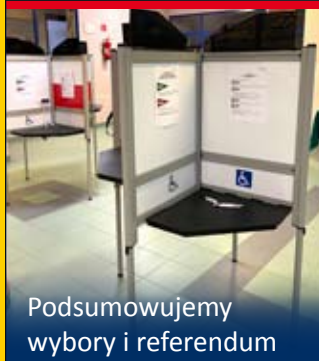

PIOSENKA jest dobra na wszystko...

VII PRZEGLĄD ZESPOŁÓW ŚPIEWACZYCH

Podsumowujemy
wybory i referendum

Święto edukacji w Suchym Lesie

Pierwsza Sucholeska zaDYSHKA za nami

Bezpłatny miesięcznik mieszkańców gminy Suchy Las

Biedrusko • Chłudowo • Gołęczewo • Jelonek • Osiedle Grzybowe • Suchy Las
Suchy Las Wschód • Zielątkowo • Złotkowo • Złotniki Osiedle • Złotniki Wieś

Święto Niepodległości w gminie Suchy Las

10 LISTOPADA

Chłudowo

18¹⁵ - MSZA ŚWIĘTA
kościół pw. Wszystkich Świętych

19⁰⁰ - UROCZYSTY PRZEMARSZ
pod popiersie Romana Dmowskiego - park Ojców Werbistów

20¹⁵ - KONCERT PATRIOTYCZNY
Stary Bar

11 LISTOPADA

Biedrusko

11⁰⁰ - WOJSKOWA MSZA ZA OJCZYZNĘ
w kaplicy

12⁰⁰ - PRZEMARSZ DO PANTEONU

12¹⁵ - POWITANIE
Apel poległych, odznaczenia, składanie wiązanek w Panteonie

13⁰⁰ - CZĘŚĆ ARTYSTYCZNA W PAŁACU
Szkoła Podstawowa w Biedrusku, Akademia Bajek

14⁰⁰ - POCZĘSTUNEK

11 LISTOPADA

Gołęczewo

9⁰⁰ - XXIX RAJD ROWEROWY
Trasa: Gołęczewo - Żydowo - Gołęczewo
- zbiórka przed szkołą w Gołęczewie o 8.45
(dzieci wyłącznie pod opieką dorosłych)

12³⁰ - FIGURA NMP
uroczysty apel z udziałem władz oraz mieszkańców gminy Suchy Las,
modlitwa za poległych, złożenie wiązanek kwiatów

Organizatorzy zapraszają wszystkich uczestników uroczystości
na grochówkę i rogalę świętomarcińskie przy szkole w Gołęczewie

11 LISTOPADA

Suchy Las

17⁴⁵ - MSZA ŚWIĘTA W INTENCJI OJCZYZNY
z udziałem Chóru Soli Deo
kościół pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa

19⁰⁰ - KONCERT ZESPOŁU RAZ DWA TRZY
CKiBP (bilety wyprzedane)

 GETFREE

energia za free

fotowoltaika

magazyny energii

pompy ciepła

klimatyzacje

666 22 31 22
www.getfree.pl

WÓJT GRZEGORZ WOJTERA INFORMUJE...

KIERUNEK –NOWO OBORNICKA

Gdyby zapytać albo zrobić badania, jaka jest pierwszoplanowa potrzeba mieszkańców i przedsiębiorców gminy Suchy Las, to odpowiedź będzie jednoznaczna – NOWA OBORNICKA!

Śmiem twierdzić, że robienie badań w tej sprawie byłoby zbyteczne, bo idea nowej drogi jest rówieśniczką sucholeskiego samorządu – czyli sięga początków lat 90-tych.

A w swoim artykule sięgnę po fakty, które potwierdzają, że jej historia jest jeszcze dłuższa. Oczywiście kogoś, kto na co dzień korzysta z dróg na terenie północnego Poznania i gminy Suchy Las, bardziej od zawiłej i trudnej historii tego projektu interesuje odpowiedź... kiedy?!

Dlatego w przedstawianych informacjach postaram się opisać zarówno uwarunkowania, jak też kierunki, dodatkowo umieszczając je w przedziałach czasowych.

Cieszę się, że będę mógł podzielić się z Państwem także optymistycznymi informacjami, które dotyczą decyzji i zdarzeń z ostatnich kilku lat. I chociaż tych kilka jaskółek Obornickiej nie uczyni, to wierzę, że kolejne dobre decyzje wszystkich uczestników tego projektu doprowadzą nas do oczekiwanego końca.

***

Były Prezydent Poznania Andrzej Wituski w jednym z wywiadów powiedział, że gdyby PRL potrwał kilka lat dłużej, to ulica Obornicka i nowa droga przez Suchy Las do Obornik zostałyby zbudowane.

Tak stało się w przypadku wschodniego wylotu z miasta. Ze środków centralnych zmodernizowano wtedy ulicę Warszawską i trasę przez Swarzędz jako „dwupasmówkę” w klasie GP (droga główna ruchu przyspieszonego). Miałem okazję zapoznać się z dokumentacją firmy Trans – Projekt z lat 70-tych, która była niemal kopią wspomnianego rozwiązania.

Trasa ta dzieliłaby Suchy Las i całą gminę na dwie części, zapewniając płynność ruchu na drodze głównej, w mniejszym stopniu dbając o rozwiązania poprzeczne, które zapewniłyby względny komfort mieszkańcom. Dla Suchego Lasu przewidziano pełne obaierowanie i dwa wiadukty. Dla pozostałych miejscowości po jednym – z wyjątkiem Gołęczewa, które korzystałoby ze wspólnego wiaduktu z Chludowem w ciągu ulicy Gołęczewskiej. Projekt ten jeszcze przez wiele lat funkcjonował jako ustalenie w Planie Ogólnym Gminy Suchy Las, blokując tereny w rejonie ulicy Obornickiej i co gorsza, uniemożliwiając jakkolwiek przebudowę, a nawet niewielkie remonty skrzyżowań (np. ul. Młodzieżowa jako przewidziana do zamknięcia).

Co ostatecznie zdecydowało o zaniechaniu tych planów?! Oprócz upadku PRL-u punktem zwrotnym stała się decyzja o budowie północno-zachodniej obwodnicy Poznania jako drogi ekspresowej. To ona wyparła „sucholeską gierkówkę” z planów Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych, odsyłając ją na zawsze do archiwum.

Pod koniec lat 90-tych, kiedy funkcjonowało w Poznaniu przekonanie o potrzebie budowy III ramy komunikacyjnej, mocno zabiegaliśmy u Prezydenta Kaczmarka, a potem Prezydenta Grobelnego, aby projekt ten zintegrować z modernizacją ulicy Obornickiej na terenie miasta oraz budową wiaduktu na granicy z gminą Suchy Las.

III rama nie powstała, a remont Obornickiej wykonano jedynie w niewielkiej części. Jedynym projektem zakończonym sukcesem była budowa wiaduktu im. Gabriela Narutowicza, zakończona w 2006 roku.

Równolegle Suchy Las uzgodnił z GDDKiA remont mocno zniszczonej wtedy ulicy Obornickiej, od wiaduktu G. Narutowicza do powstającego węzła S-11 w Złotkowie (ok. 7 km). Na stole pojawiły

się dwie opcje.

Pierwsza zakładała remont nawierzchni oraz montaż barier zabezpieczających przy drodze – bez skrzyżowań i przejęcie Obornickiej przez Zarząd Dróg Wojewódzkich.

Druga wersja zakładała remont nawierzchni i budowę trzech skrzyżowań bez instalowania barier zabezpieczających. Po zakończonym remoncie cały odcinek byłby przekazany Gminie Suchy Las.

Mając świadomość, że niezmodernizowany poznański odcinek ulicy Obornickiej z jednojezdniowym wiaduktem Narutowicza w żaden sposób nie wpłynie na poprawę sytuacji komunikacyjnej, władze Gminy Suchy Las zdecydowały o przyjęciu wariantu drugiego. Dzięki temu od 13 lat możemy efektywnie zarządzać tym 7-kilometrowym odcinkiem, dbając nie tylko o bieżące i zimowe utrzymanie, ale wykonując także potrzebne z punktu widzenia mieszkańców remonty i inwestycje.

***

STAN AKTUALNY

W listopadzie 2021 roku Gmina Suchy Las z mocy porozumień z Poznaniem i Powiatem Poznańskim stała się liderem w działaniach dotyczących przeprowadzenia procesu projektowego oraz uzyskania niezbędnych decyzji dla I etapu ulicy Nowo-obornickiej w korytarzu komunikacyjnym zawartym w STUDIUM m. POZNANIA.

Etap ten zakłada budowę nowej trasy od ulicy Szymanowskiego, Mateckiego, Obornicka aż do ulicy Biskupińskiej.

Suchy Las jest też podmiotem prowadzącym proces projektowo-wykonawczy II etapu – czyli budowy wiaduktu w ciągu ulic Sucholeska/Biskupińska.

Porozumienia, o których mowa zakładają wspólne finansowanie dokumentacji projektowej dla całego zakresu (I i II etap NOWO OBORNICKIEJ).

Finansowanie prac wykonawczych będzie oparte na schemacie własności miejscowej, czyli część poznańską będzie finansowało Miasto, a wiadukt będzie finansowany przez Gminę Suchy Las i Powiat Poznański. Jedynym wyjątkiem może być odcinek łączący ulicę Biskupińską i ulicę Obornicką, gdzie wstępnie zakłada się finansowanie 50/50 (Poznań/Suchy Las). Całkowita kwota realizacji I i II etapu może wynieść ok. 250 mln PLN!!!

Mamy jednak nadzieję, że znaczący udział środków pochodzących z funduszy zewnętrznych pozwoli na realizację projektów.

Zadacie Państwo pytanie, dlaczego Gmina Suchy Las angażuje się w zadania, które

formalnie należą do Miasta i Powiatu?!

Odpowiedź jest prosta. Czekaliśmy latami – pisząc wnioski, organizując spotkania i debaty, po których, tak jak po wrześniowej konferencji w Suchym Lesie, zorganizowanej przez jedno z gminnych stowarzyszeń, pozostawały nic nieznaczące deklaracje. Jednak nie ma to większego znaczenia, ponieważ w połowie 2021 roku po raz pierwszy Miasto oświadczyło, że przystąpi do opracowania dokumentacji NOWOORBORNICKIEJ pod warunkiem, że współpartnerem będzie nasza Gmina. Podobne stanowisko wyraził Starosta Poznański, który zawsze uzależniał swoje decyzje w sprawie wiaduktu od zmiany polityki Miasta w tych sprawach. Uznajemy takie podejście z jednej strony jako wyraz zaufania do naszej Gminy, z drugiej jako realną szansę na wykonanie naprawę milowego kroku w dobrym kierunku. Są oczywiście różnego rodzaju ryzyka. Jednak zestawiając je z potencjalnymi korzyściami i możliwościami, jakie powstaną po uzyskaniu niezbędnych decyzji i pozwoleń, okazują się warte poniesienia.

Obecnie dokumentacja projektowa dla etapu I (układ drogowy) przygotowujemy

przez firmę Safège Oddział w Polsce oraz projekt wiaduktu wraz z towarzyszącymi zjazdami przygotowywany przez Sweco Polska Sp. z o.o. są na etapie finalizacji dokumentacji budowlanej oraz procedury wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji inwestycji (wszczęte postępowania).

***

Wiele osób zapyta: co w takim razie z NOWOORBORNICKĄ, która wyprowadzi ruch na północ – od ul. Biskupińskiej aż do S-11?!? Droga, która po jej powstaniu będzie faktyczną obwodnicą Suchego Lasu i Złotnik?!?

W mojej ocenie jeszcze jakiś czas pozostanie intencyjnym zapisem w STUDIUM – bez podejmowania prac projektowych. Ich rozpoczęcie będzie mogło nastąpić dopiero po:

- realizacji I etapu ul. Obornickiej,
- budowie wiaduktu Sucholeska/Biskupińska,
- zakończeniu rozbudowy S-11 od Złotkowa do Parkowa (gm. Oborniki Wlkp.).

Taka diagnoza może niektórych rozczarować, jednak należy pamiętać, że spora część tego tzw. III etapu NOWOORBOR-

NICKIEJ przebiega przez tereny miasta Poznania. Nie to jest głównym problemem. Problemem jest to, że Miasto w najmniejszym stopniu nie jest zainteresowane tym pomysłem (projektem).

Drugą przeszkodą jest ogromny koszt realizacji tego zadania, który kilkanaście lat temu szacowano na ok. 400-500 mln PLN.

Jednak najistotniejszym problemem jest to, że ta ambitna i potężna inwestycja póki co pozostaje „bezpieczna”. Innymi słowy, nie ma dzisiaj podmiotu, który formalnie mógłby odpowiadać za budowę i zarządzanie tą drogą.

Wskazywanie Gminy jako takiego podmiotu jest oczywiście niedorzeczne. Powiat pozostaje póki co wierny swojej koncepcji obwodnicy wschodniej.

Jedyną możliwością będzie (po budowie S-11) przeorganizowanie kategorii drogowych w gminach: Oborniki Wlkp., Suchy Las i Poznań. Jeśli wszystkie samorządy wyrażą na to zgodę i zdołają do tego przekonać SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO, powstanie realna szansa i formalna podstawa do zmaterializowania marzeń o obwodnicy.

Wójt Gminy Suchy Las
Grzegorz Wojtera

FOT. S. WACHALA

Wizyty studyjne z Nigerii

Stowarzyszenie Inżynierów z Nigerii Society of Engineers Abuja nawiązało w 2019 roku kontakt z władzami Wyższej Szkoły Komunikacji i Zarządzania w Poznaniu (WSKiZ). Zgłosiło wówczas chęć przyjazdu do Polski na wizytę studyjną. Taka wizyta odbyła się tego samego roku. Wówczas pierwszy raz członkowie stowarzyszenia odwiedzili również gminę Suchy Las. We wrześniu i październiku tego roku Stowarzyszenie było u nas ponownie.

15 września gościliśmy w Suchym Lesie 35-osobową grupę inżynierów z Nigerii. Goście byli zachwyceni organizacją, zarządzaniem i postępem technologicznym gminy. Na pytania gości odpowiadał wójt Grzegorz Wojtera. Inżynierów z Afryki interesował sposób finansowania inwestycji i ewentualna wymiana doświadczeń oraz dobrych praktyk z naszym samorządem.

Ponowna wizyta delegacji stowarzyszenia inżynierów miała miejsce 6 października. Tym razem grupę przyjął zastępca wójta Ilona Ciok, prezentując walory gminy Suchy Las. Po

spotkaniu w Parku Wodnym Octopus goście udali się do sucholeskiej firmy MOL, gdzie spotkali się z prezesem spółki Krzysztofem

FOT. P. ANDRZEJEWSKI

Schmidtem. Szef firmy przedstawił inżynierom ofertę i proces produkcyjny pergol,

markiz, moskitier i rolet. Nigeryjczycy zaprosili pana Schmidta do Afryki i zachęcali do przedstawienia swojej oferty na rynku 200-milionowego kraju.

Stowarzyszenie Society of Engineers Abuja pełni w Nigerii funkcję podobną jak w Polsce samorządy zawodowe. Jest jednak w funkcjonowaniu nigeryjskiego stowarzyszenia zasadnicza różnica. W Polsce każdy samorząd zrzesza określony zawód, np. lekarzy, farmaceutów, adwokatów itd. Tam w jednym stowarzyszeniu występuje wiele zawodów. Tak więc w Suchym Lesie gościliśmy architektów, drogowców, inżynierów z branży paliwowej itp. Tymczasem współpraca Stowarzyszenia Inżynierów z WSKiZ wciąż się rozwija. Jeszcze w tym roku w stolicy Nigerii – Abudży odbędzie się konferencja, której organizatorem jest Szkoła, mająca promować wymianę studencką pomiędzy Afryką

a Europą.

Paweł Andrzejewski

PODSUMOWUJEMY WYBORY PARLAMENTARNE I REFERENDUM OGÓLNOKRAJOWE

W niedzielę 15 października odbyły się wybory do Sejmu RP i Senatu RP oraz referendum ogólnokrajowe. Z całą pewnością było to święto demokracji. Frekwencja wyborcza wyniosła ogółem w kraju 74,38% i była rekordowa. Najwyższa w historii wyborów od 1989 roku.

Wybory parlamentarne zostały przeprowadzone przez Państwową Komisję Wyborczą, 41 okręgowych komisji wyborczych i 31 497 obwodowych komisji wyborczych. Osób uprawnionych do głosowania było 29 532 595, z czego w wyborach wzięło udział 21 966 891 osób.

Wyborcy wybierali 460 posłów spośród 6 333 kandydatów zgłoszonych na 303 listach kandydatów przez 12 komitetów wyborczych oraz 100 senatorów spośród 360 kandydatów zgłoszonych przez 49 komitetów wyborczych.

W województwie wielkopolskim frekwencja wyniosła 76,10%, natomiast w powiecie poznańskim 83,69%. Najwyższą frekwencję spośród wszystkich gmin powiatu odnotowano w gminie Dopiewo. Gmina Suchy Las z frekwencją na poziomie 88,08% w wyborach do Sejmu RP i 87,99% w wyborach do Senatu RP uplasowała się na drugim miejscu. Biorąc jednak pod uwagę kryterium do 20 tys. mieszkańców – osób w danej gminie

KOMENTARZ POWYBORCZY

Spodziewałem się oczywiście wysokiej frekwencji w wyborach. Mieszkańcy naszej gminy wielokrotnie udowodniali, że są najlepsi w aglomeracji poznańskiej, a nawet w Wielkopolsce.

Jednak prawie 90-procentowa frekwencja to naprawdę coś czego nikt z nas się nie spodziewał.

Wielkie brawa, wielki szacunek i podziękowania dla wszystkich, którzy wzięli udział 15 października w wyborach.

W tym miejscu chciałbym serdecznie podziękować wszystkim członkom komisji wyborczych oraz pracownikom gminnych instytucji, którzy przed, w trakcie wyborów i długo po zamknięciu drzwi lokali wyborczych ciężko pracowali, aby wszystko „zagrało jak w chłudowskiej orkiestrze”! Wielkie dzięki!

Co do wyników wyborów, tutaj nie było oczywiście żadnych niespodzianek. Od wielu lat wynik ten wyraźnie wskazuje na NASZE prodemokratyczne preferencje. Tak było i tym razem. Mieszkańcy GMINY SUCHY LAS pokazali rządzącym nawet nie żółtą, ale wyraźnie czerwoną kartkę, oddając swoje głosy na koalicję antypisowskie.

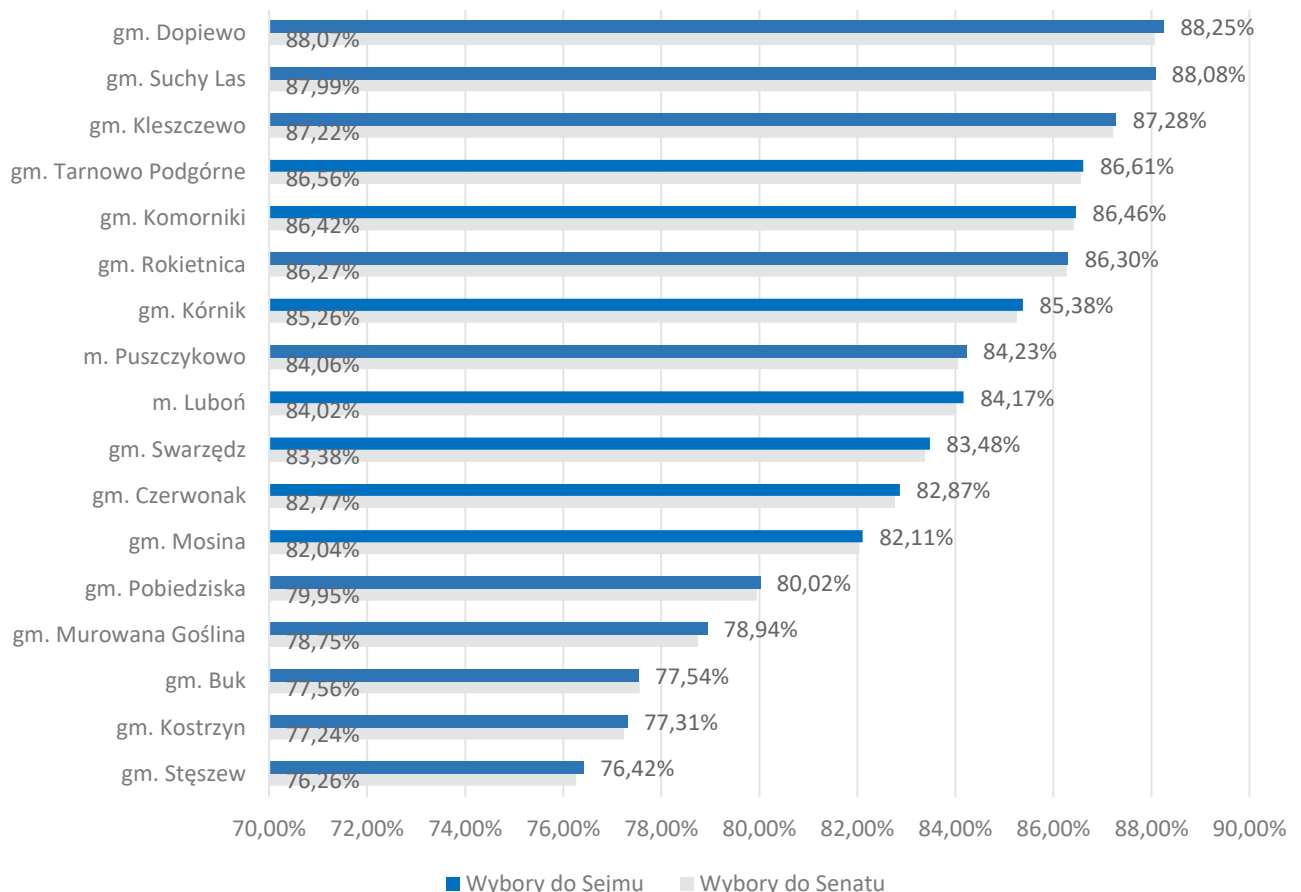
Jestem przekonany, że dzisiejszy optymizm i konstruktywna atmosfera pozwolą NAM WSZYSTKIM na skuteczną realizację naszych lokalnych projektów i zadań – tych bieżących i tych wieloletnich.

Wójt Gminy Suchy Las
Grzegorz Wojtera

uprawnionych do głosowania, gmina Suchy Las w tym przypadku może pochwalić się najwyższą frekwencją w powiecie.

Z kolei najmniejsze zainteresowanie wyborami zostało odnotowane w gminie Stęszew.

Frekwencja wyborcza w powiecie poznańskim z podziałem na gminy

PODSUMOWUJEMY WYBORY PARLAMENTARNE I REFERENDUM OGÓLNOKRAJOWE

Frekwencja wyborcza w gminie

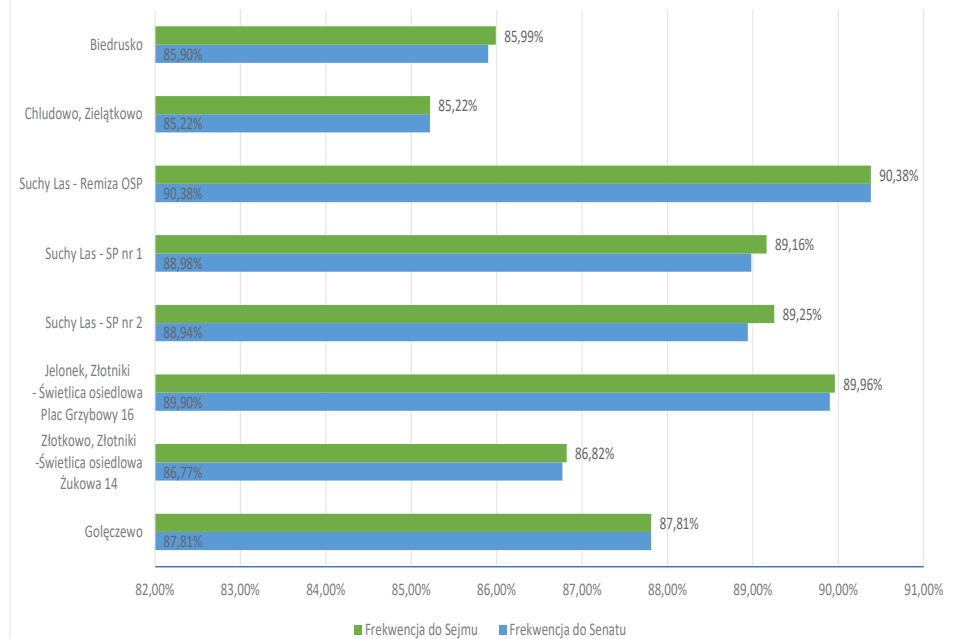
Suchy Las

W gminie Suchy Las uprawnionych do głosowania było 14 190 osób. Natomiast liczba ważnych kart wyjętych z urn wyborczych wyniosła 12 499. Największą frekwencję procentowo odnotowano w Suchym Lesie, w Obwodowej Komisji Wyborczej nr 3, mieszczącej się w remizie OSP – **90,38%**, gdzie uprawnionych do głosowania było 2 120 osób, a kart ważnych 1 916. Natomiast, najwięcej mieszkańców głosowało w Obwodowej Komisji Wyborczej nr 1 w Biedrusku, gdzie uprawnionych było 2 241 osób, a kart ważnych z urny wyjęto 1 927.

Wyniki głosowania w gminie Suchy Las na poszczególne komitety wyborcze w wyborach do Sejmu RP

- Koalicyjny Komitet Wyborczy Koalicja Obywatelska PO .N iPL Zieloni – 49,67% (6 166 oddanych głosów);
- Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość – 17,23% (2 139 oddanych głosów);
- Koalicyjny Komitet Wyborczy Trzecia Droga Polska 2050 Szymona Hołowni - Polskie Stronnictwo Ludowe – 16,19% (2 010 oddanych głosów);
- Komitet Wyborczy Nowa Lewica – 9,91% (1 230 oddanych głosów);

FREKWENCJA W POSZCZEGÓLNYCH OŚMIU OBWODOWYCH KOMISJACH WYBORCZYCH

- Komitet Wyborczy Konfederacja Wolność i Niepodległość – 5,62% (698 oddanych głosów);
- Komitet Wyborczy Bezpartyjni Samorządowcy – 1,38% (171 oddanych głosów).

Wyniki głosowania w gminie Suchy Las na poszczególne komitety wyborcze w wyborach do Senatu RP

- Koalicyjny Komitet Wyborczy Koalicja Obywatelska PO .N iPL Zieloni – 78,89% (9 580 oddanych głosów);
- Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość – 21,11% (2 563 oddane głosy).

Numer obwodu	Granice	Liczba oddanych głosów	
		na poszczególne Komitety Wyborcze w wyborach do Sejmu	na poszczególnych kandydatów w wyborach do Senatu
1	Biedrusko	Lista Nr 1 – Komitet Wyborczy Bezpartyjni Samorządowcy – 34 Lista Nr 2 – Koalicyjny Komitet Wyborczy Trzecia Droga Polska 2050 Szymona Hołowni - Polskie Stronnictwo Ludowe – 308 Lista Nr 3 – Komitet Wyborczy Nowa Lewica – 266 Lista Nr 4 – Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość – 288 Lista Nr 5 – Komitet Wyborczy Konfederacja Wolność i Niepodległość – 119 Lista Nr 6 – Koalicyjny Komitet Wyborczy Koalicja Obywatelska PO .N iPL Zieloni – 893	Nr 1 Baretkowska Dorota Elżbieta Kw Prawo i Sprawiedliwość – 383 Nr 2 Dzikowski Waldy KKW Koalicja Obywatelska PO .N iPL Zieloni – 1 485
2	Chludowo, Zielątkowo	Lista Nr 1 – Komitet Wyborczy Bezpartyjni Samorządowcy – 21 Lista Nr 2 – Koalicyjny Komitet Wyborczy Trzecia Droga Polska 2050 Szymona Hołowni - Polskie Stronnictwo Ludowe – 228 Lista Nr 3 – Komitet Wyborczy Nowa Lewica – 119 Lista Nr 4 – Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość – 379 Lista Nr 5 – Komitet Wyborczy Konfederacja Wolność i Niepodległość – 113 Lista Nr 6 – Koalicyjny Komitet Wyborczy Koalicja Obywatelska PO .N iPL Zieloni – 471	Nr 1 Baretkowska Dorota Elżbieta Kw Prawo i Sprawiedliwość – 439 Nr 2 Dzikowski Waldy KKW Koalicja Obywatelska PO .N iPL Zieloni – 849
3	Suchy Las - Remiza OSP	Lista Nr 1 – Komitet Wyborczy Bezpartyjni Samorządowcy – 18 Lista Nr 2 – Koalicyjny Komitet Wyborczy Trzecia Droga Polska 2050 Szymona Hołowni - Polskie Stronnictwo Ludowe – 277 Lista Nr 3 – Komitet Wyborczy Nowa Lewica – 177 Lista Nr 4 – Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość – 304 Lista Nr 5 – Komitet Wyborczy Konfederacja Wolność i Niepodległość – 117 Lista Nr 6 – Koalicyjny Komitet Wyborczy Koalicja Obywatelska PO .N iPL Zieloni – 1 012	Nr 1 Baretkowska Dorota Elżbieta Kw Prawo i Sprawiedliwość – 366 Nr 2 Dzikowski Waldy Kkw Koalicja Obywatelska PO .N iPL Zieloni – 1 502
4	Suchy Las - SP nr 1	Lista Nr 1 – Komitet Wyborczy Bezpartyjni Samorządowcy – 20 Lista Nr 2 – Koalicyjny Komitet Wyborczy Trzecia Droga Polska 2050 Szymona Hołowni - Polskie Stronnictwo Ludowe – 250 Lista Nr 3 – Komitet Wyborczy Nowa Lewica – 155 Lista Nr 4 – Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość – 209 Lista Nr 5 – Komitet Wyborczy Konfederacja Wolność i Niepodległość – 76 Lista Nr 6 – Koalicyjny Komitet Wyborczy Koalicja Obywatelska PO .N iPL Zieloni – 777	Nr 1 Baretkowska Dorota Elżbieta Kw Prawo i Sprawiedliwość – 253 Nr 2 Dzikowski Waldy Kkw Koalicja Obywatelska PO .N iPL Zieloni – 1 203

PODSUMOWUJEMY WYBORY PARLAMENTARNE I REFERENDUM OGÓLNOKRAJOWE

Numer obwodu	Granice	Liczba oddanych głosów	
		na poszczególne Komitety Wyborcze w wyborach do Sejmu	na poszczególnych kandydatów w wyborach do Senatu
5	Suchy Las - SP nr 2	<p>Lista Nr 1 – Komitet Wyborczy Bezpartyjni Samorządowcy – 16</p> <p>Lista Nr 2 – Koalicyjny Komitet Wyborczy Trzecia Droga Polska 2050 Szymona Hołowni - Polskie Stronnictwo Ludowe – 242</p> <p>Lista Nr 3 – Komitet Wyborczy Nowa Lewica – 151</p> <p>Lista Nr 4 – Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość – 276</p> <p>Lista Nr 5 – Komitet Wyborczy Konfederacja Wolność i Niepodległość – 103</p> <p>Lista Nr 6 – Koalicyjny Komitet Wyborczy Koalicja Obywatelska PO .N iPL Zieloni – 945</p>	<p>Nr 1 Barełkowska Dorota Elżbieta Kw Prawo i Sprawiedliwość – 317</p> <p>Nr 2 Dzikowski Waldy Kkw Koalicja Obywatelska PO .N iPL Zieloni – 1 381</p>
6	Jelonek, Złotniki - Świetlica osiedlowa Plac Grzybowy 16	<p>Lista Nr 1 – Komitet Wyborczy Bezpartyjni Samorządowcy – 20</p> <p>Lista Nr 2 – Koalicyjny Komitet Wyborczy Trzecia Droga Polska 2050 Szymona Hołowni - Polskie Stronnictwo Ludowe – 229</p> <p>Lista Nr 3 – Komitet Wyborczy Nowa Lewica – 142</p> <p>Lista Nr 4 – Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość – 177</p> <p>Lista Nr 5 – Komitet Wyborczy Konfederacja Wolność i Niepodległość – 43</p> <p>Lista Nr 6 – Koalicyjny Komitet Wyborczy Koalicja Obywatelska PO .N iPL Zieloni – 848</p>	<p>Nr 1 Barełkowska Dorota Elżbieta Kw Prawo i Sprawiedliwość – 204</p> <p>Nr 2 Dzikowski Waldy Kkw Koalicja Obywatelska PO .N iPL Zieloni – 1 221</p>
7	Złotkowo, Złotniki - Świetlica osiedlowa Żukowa 14	<p>Lista Nr 1 – Komitet Wyborczy Bezpartyjni Samorządowcy – 28</p> <p>Lista Nr 2 – Koalicyjny Komitet Wyborczy Trzecia Droga Polska 2050 Szymona Hołowni - Polskie Stronnictwo Ludowe – 318</p> <p>Lista Nr 3 – Komitet Wyborczy Nowa Lewica – 164</p> <p>Lista Nr 4 – Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość – 309</p> <p>Lista Nr 5 – Komitet Wyborczy Konfederacja Wolność i Niepodległość – 66</p> <p>Lista Nr 6 – Koalicyjny Komitet Wyborczy Koalicja Obywatelska PO .N iPL Zieloni – 845</p>	<p>Nr 1 Barełkowska Dorota Elżbieta Kw Prawo i Sprawiedliwość – 364</p> <p>Nr 2 Dzikowski Waldy Kkw Koalicja Obywatelska PO .N iPL Zieloni – 1 333</p>
8	Goleńczewo	<p>Lista Nr 1 – Komitet Wyborczy Bezpartyjni Samorządowcy – 14</p> <p>Lista Nr 2 – Koalicyjny Komitet Wyborczy Trzecia Droga Polska 2050 Szymona Hołowni - Polskie Stronnictwo Ludowe – 158</p> <p>Lista Nr 3 – Komitet Wyborczy Nowa Lewica – 56</p> <p>Lista Nr 4 – Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość – 197</p> <p>Lista Nr 5 – Komitet Wyborczy Konfederacja Wolność i Niepodległość – 61</p> <p>Lista Nr 6 – Koalicyjny Komitet Wyborczy Koalicja Obywatelska PO .N iPL Zieloni – 375</p>	<p>Nr 1 Barełkowska Dorota Elżbieta Kw Prawo i Sprawiedliwość – 237</p> <p>Nr 2 Dzikowski Waldy Kkw Koalicja Obywatelska PO .N iPL Zieloni – 606</p>

Poszczególni kandydaci do Sejmu RP z największą ilością głosów w gminie Suchy Las:

1. Szłapka Adam (KO) – 3 502 głosy,
2. Schädler Ewa (Trzecia Droga) – 791 głosów,
3. Szykowski vel Sęk Szymon (PiS) – 736 głosów,
4. Kierzek - Koperska Katarzyna (KO) – 674 głosy,
5. Wróblewski Bartłomiej (PiS) – 623 głosy.

Wyniki głosowania do Senatu RP w gminie Suchy Las:

1. Dzikowski Waldy (KO) – 9 580 głosów – 78,89%,
2. Barełkowska Dorota (PiS) – 2 563 głosy – 21,11 %.

Ostatecznie w okręgu wyborczym do Sejmu RP nr 39, w skład którego wchodzi gmina Suchy Las mandaty poselskie uzyskali:

- Szłapka Adam (KO) – 149 064 głosy,
- Szykowski vel Sęk Szymon (PiS) – 45 167 głosów,
- Schädler Ewa (Trzecia Droga) – 33 815 głosów,
- Wróblewski Bartłomiej (PiS) – 28 860 głosów,
- Tomczak Jacek (Trzecia Droga) – 24 918 głosów,
- Ueberhan Katarzyna (Nowa Lewica) –

24 485 głosów,

- Bosacki Marcin (KO) – 24 197 głosów,
- Kierzek - Koperska Katarzyna (KO) – 20 091 głosów,
- Sterczewski Franciszek (KO) – 10 109 głosów,
- Zawieja Bartosz (KO) – 9 103 głosy.

Mandat senatorski w okręgu nr 90, który obejmuje m.in. gminę Suchy Las uzyskał Waldy Dzikowski (KO) – 190 681 głosów.

Referendum nieważne

W niedzielę 15 października zostało także przeprowadzone referendum ogólnokrajowe, które odbyło się wspólnie z wyborami do Sejmu RP i Senatu RP. Jednak jego wynik nie jest wiążący, ponieważ w tym przypadku frekwencja wyniosła 40,91%. W gminie Suchy Las w referendum wzięło udział 27,07% uprawnionych osób.

Spośród osób, które wzięły udział w referendum z gminy Suchy Las odpowiedzi

„NIE” na wszystkie 4 pytania udzieliło ponad 90% uczestników.

***

Warto wspomnieć, że na terenie gminy Suchy Las do pracy w 8 obwodowych komisjach wyborczych zostało powołanych 86 osób. Bez ich zaangażowania i wytrwałości, za które należą się podziękowania i podziw, przeprowadzenie głosowania nie byłoby w ogóle możliwe.

To również dzięki pracy obwodowych komisji wyborczych można stwierdzić, że Gmina Suchy Las z organizacją i przeprowadzeniem wyborów poradziła sobie bardzo dobrze, o czym niech świadczy m.in. fakt, że Nasza Gmina jako druga w kolejności spośród gmin powiatu poznańskiego uzyskała zatwierdzenie protokołów przez Okręgową Komisję Wyborczą w Poznaniu.

Sekretarz Gminy Suchy Las
Marcin Kołodziejczak

FOT. PAULINA STEMPKA

Ogólnopolska konferencja Laboratoria Przyszłości i Szkoła Ćwiczeń w Suchym Lesie

Przyszłość to nasze szkoły

Warsztaty dla dzieci i nauczycieli z nowych technologii, stoiska prezentujące edukację przyszłości, dyskusje ekspertów oraz udział wielu znamienitych gości z całej Polski. Piątek 20 października z całą pewnością był świętem oświaty w gminie Suchy Las.

Tego dnia w stolicy gminy po raz pierwszy stacjonarnie odbyła się ogólnopolska konferencja oświatowa, która sama w sobie była wyjątkowym wydarzeniem. Jej nowoczesna formuła bezpośrednio nawiązywała

pracy w placówkach edukacyjnych.

„Szkoła Ćwiczeń w Suchym Lesie – WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE” to projekt, w którym wzięła udział Szkoła Podstawowa nr 2 w Suchym Lesie – jako

FOT. M. DAWIDOWSKA

do tematyki, którą poruszała, a mianowicie do realizacji projektu unijnego pn. „Szkoła Ćwiczeń w Suchym Lesie – WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE” i programu rządowego pn. „Laboratoria Przyszłości”. Konferencja została zorganizowana przez Referat Oświaty Urzędu Gminy Suchy Las w partnerstwie z gminnymi szkołami, a patronat nad nią objął Wójt Gminy.

– Pierwszy raz podczas jednego wydarzenia udało nam się zgromadzić tak szacowne i liczne gremium nauczycielskie – podkreśla Violetta Pałacz, kierownik Referatu Oświaty i Sportu. – W konferencji tylko z naszych placówek oświatowych wzięło udział ok. 300 nauczycieli. Dzień ten dla nich był wolnym od zajęć i jednocześnie był podziękowaniem za ich codzienną pracę, a także za udział i ogromne zaangażowanie na rzecz tych dwóch projektów.

Wójt Gminy zabierając głos podczas konferencji, w kontekście świętowanego kilka dni wcześniej Dnia Edukacji Narodowej, złożył życzenia wszystkim pracownikom oświaty. – Życzę Państwu wszystkiego najlepszego, dziękując jednocześnie za Wasz trud i pracę. Deklaruję przy tym niezmiennie, że Gmina Suchy Las otwarta jest na różne inicjatywy, które służą najlepszej oświacie, godnej marki Wielkopolski – zaznaczył wójt Grzegorz Wojtera.

Wójt podkreślił także znaczenie innowacyjnych rozwiązań wprowadzonych dzięki realizowanym projektom w szkołach, które przynoszą konkretne korzyści uczniom, a także umożliwiają podniesienie kompetencji nauczycieli i efektywną organizację

szkoła wiodąca, beneficjentem została Gmina Suchy Las, a parterami projektu Wydział Nauk Geograficznych i Geolo-

gicznych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Poznaniu.

Realizacja projektu rozpoczęła się w lutym 2019 roku, a do współpracy zaproszono pozostałe szkoły podstawowe z gminy Suchy Las – Zespół Szkół im. 7 Pułku Strzelców Konnych Wielkopolskich w Biedrusku, Zespół Szkół im. o. Mariana Żelazka w Chludowie, Szkołę Podstawową nr 1 im. Wojciecha Bogusławskiego w Suchym Lesie, a także Szkołę Podstawową nr 28 w Poznaniu, Szkołę Podstawową nr 17 w Poznaniu, Szkołę Podstawową Specjalną nr 109 w Poznaniu oraz Szkołę Podstawową im. Jana Brzechwy w Rokietnicy.

Od roku szkolnego 2021/2022 w ramach zachowania trwałości rezultatów projektu co roku dołączają do działań nowe szkoły współpracujące i są to: szkoły podstawowe z partnerskiej gminy Poronin – w Żebie i Suchem, a także Szkoła Podstawowa nr 26 z Rzeszowa.

– Dziś tak naprawdę spotykamy się, by świętować to, że możemy pracować jako „Szkoła Ćwiczeń” – podkreśliła Agnieszka Włodarczak, koordynator projektu i wicedyrektor Szkoły Podstawowej nr 2 w Suchym Lesie. – Jesteśmy jedną z nielicznych „Szkoł Ćwiczeń”, która zrzesza nauczycieli z tak odległych miejsc w kraju jak Wielkopolska, Podhale i Podkarpacie.

Projekt ten to setki godzin szkoleń dla nauczycieli, powstanie materiałów szkoleniowych, stworzenie scenariuszy lekcji otwartych, nowatorskich materiałów wzbogacających zajęcia, filmów demonstrujących sposoby rozwijania kompetencji kluczowych na różnych przedmiotach, a także platforma e-learningowa. To również szkolenia i lekcje pokazowe dla szkół współpracujących, wspólne rozwiązania edukacyjne, a także dla studentów praktyki projektowej.

Podczas konferencji swoimi doświadczeniami z tworzenia projektu i sieci „Szkoł Ćwiczeń” dzielili się zaproszeni specjaliści: Agnieszka Pietryka i Magdale-

na Brewczyńska z Ośrodka Rozwoju Edukacji w Warszawie, a o współpracy w realizacji sucholeskiego pomysłu na Szkołę Ćwiczeń opowiedziała Ksenia Herbst-Buchwald, dyrektor Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli w Poznaniu. Na konferencji prof. dr hab. Iwona Piotrowska z Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych i dr Magdalena Adamczak z Wydziału Matematyki i Informatyki UAM w Poznaniu omówiły także korzyści, jakie przynosi wzajemna wymiana doświadczeń i współpraca sucholeskich szkół ze środowiskiem akademickim.

W czasie panelu dyskusyjnego o edukacji XXI wieku w „Szkołach Ćwiczeń

z Laboratoriami Przyszłości” mogliśmy wysłuchać zaangażowanych w rozwój edukacji w całej Polsce prelegentów: Marzenę Kędrę, Zytę Czechowską, Jolantę Majkowską, Agnieszkę Halicką, Dawida Łasińskiego, znanego jako „Pan Belfer”, a Ewelina Szczechowiak jako doradca zawodowy omówiła rozwój kompetencji przyszłości w kontekście udziału w realizowanych przez sucholeskie szkoły projektach.

Warto również podkreślić, że wszystkie biorące udział w konferencji szkoły to nie tylko uczestnicy projektu „Szkoła Ćwiczeń w Suchym Lesie – WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE”, ale także beneficjenci programu „Laboratoria Przyszłości”. Dzięki temu programowi gminne placówki oświatowe zostały wyposażone w nowoczesny sprzęt, który umożliwi prowadzenie innowacyjnych zajęć i rozwijanie praktycznych umiejętności uczniów.

– Do konferencyjnego dnia gminne szkoły przygotowywały się już od dawna. Do stworzenia wystawy w ramach stoisk targowych zaangażowali się wszyscy nauczyciele z Zespołu Szkół im. 7 Pułku Strzelców Konnych Wlkp. w Biedrusku, z Zespołu Szkół im. o. Mariana Żelazka w Chłudowie, ze Szkoły Podstawowej nr 1 im. Wojciecha Bogusławskiego w Suchym Lesie i Szkoły Podstawowej nr 2 im. Jana Pawła II w Suchym Lesie – relacjonuje Agnieszka Włodarczak. – Dyrektorzy szkół stworzyli koncepcje zaprezentowania prac wykonanych w szkołach w oparciu o działania w ramach programu „Laboratoria Przyszłości”. Uczniowie natomiast z dumą pokazywali jak wykorzystują nowoczesne pomoce dydaktyczne. Mogliśmy zatem poznać dzięki zaangażowaniu wszystkich nauczycieli oraz ich podopiecznych kreatywne i nowatorskie rozwiązania edukacyjne w praktycznym działaniu. Goście odwiedzający wystawę w holu GOS-u byli pod ogromnym wrażeniem wykorzystania potencjału

realizowanego programu we wszystkich szkołach gminy Suchy Las, co podkreślili nawet trenerzy z Mobilnych Laboratoriów Przyszłości.

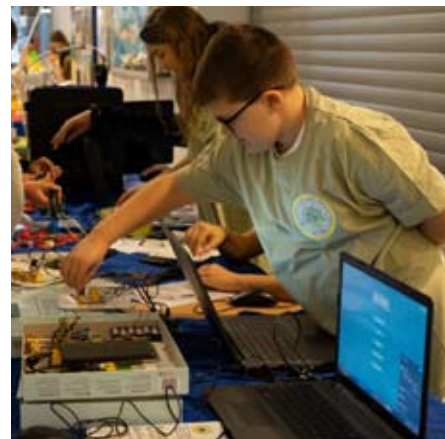
Na wspomnianych stoiskach przygotowanych przez „nasze” szkoły podstawowe, można było podziwiać efekty pracy uczniów i nauczycieli z wykorzystaniem drukarek 3D (np. makiety budynków, breloki z logo Gminy), długopisów 3D (przy pomocy których można „wyczarować” najróżniejsze obiekty trójwymiarowe np. liście, samochodziki, podstawki, tabliczki), wypalarek (pirografów) do drewna, maszyn do szycia (np. materiałowe maskotki). Uczniowie prezentowali także jak programować roboty, jak pracować z dronem, jak tworzyć animację poklatkową, co można stworzyć z klocków konstrukcyjnych, a także częstowali goframi upieczonymi w

lowaniem na jedwabiu”, „Jak w prosty sposób nagrać i zmontować własną wideolekcję z wykorzystaniem telefonu i sprzętu zakupionego w ramach Laboratoriów Przyszłości”.

Równocześnie w czasie trwania konferencji odbywały się warsztaty zorganizowane dla sześciolatków z sucholeskich przedszkoli, które z użyciem nowinek technologicznych przeprowadzili nauczyciele ze wszystkich szkół gminy Suchy Las.

– Przedszkolaki pod okiem szkolnych trenerów rozwijały kompetencje kluczowe i kompetencje przyszłości – dodaje Agnieszka Włodarczak. – To właśnie charyzmatyczni nauczyciele ze szkół podstawowych naszej gminy przybliżyli przedszkolakom możliwości działań w ramach programu „Laboratoria Przyszłości”. Na praktycznych warsztatach nasi milusińscy mogli doświadczyć takich aktywności jak: „Szycie na Maszynie”, „Programowanie robotów Dash i Dot w stacjach zadaniowych”, „Działanie w pracowni druku 3D”, „Korbo muzykowanie z Ozobotami w czterech porach roku”, „Tworzenie konstrukcji budowli i maszyn z przyszłości z wykorzystaniem klocków konstrukcyjnych”, „Obserwacja pod mikroskopem jesieni”. Mali goście wyszli z warsztatów wielce rozradowani i pełni wrażeń, obdarowani zaprojektowanymi w szkole i wydrukowanymi na drukarkach 3D breloczkami z logo Gminy Suchy Las. Wiemy też, że z ochotą powrócą do nas na kolejne warsztaty (które już pod koniec zajęć zamawiali u szkolnych trenerów!), a następnie z uśmiechem i odwagą wstąpią w progi naszych szkół w nowym roku szkolnym. Wielkim wydarzeniem było także pojawienie się w Suchym Lesie na konferencji Mobilnych Laboratoriów Przyszłości, które nie tylko prezentowały się na naszych stoiskach targowych, ale poprowadziły zajęcia warsztatowe dla uczniów ze szkół podstawowych z Suchego Lasu.

Konferencja ta była doskonałą okazją do podkreślenia wyjątkowości realizacji projektu „Szkoła Ćwiczeń w Suchym Lesie – WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE” i programu „Laboratoria Przyszłości”, a także podzielenia się osiągnięciami oraz doświadczeniami zdobytymi dzięki tym przedsięwzięciom. To także dowód na to, że innowacje edukacyjne mogą znacząco wpłynąć na rozwój edukacji i kompetencji uczniów oraz nauczycieli. Warto obserwować, jak te pomysły będą się rozwijać i jakie jeszcze wyjątkowe projekty zostaną wdrożone w naszych szkołach w przyszłości.

PREZENTACJA JEDNOSTKI POMOCNICZEJ SOŁECTWO ZŁOTNIKI - WIEŚ

Czy jednostka pokrywa się z nazwą miejscowości z urzędowego spisu miejscowości w Polsce?

Nie, sołectwo Złotniki-Wieś stanowi część miejscowości Złotniki.

Od kiedy jest jednostką pomocniczą?

Złotniki-Wieś stanowi odrębne sołectwo od 1995 r. na mocy uchwały Rady Gminy Suchy Las nr XVIII/102/95 z dnia 17 lutego 1995 r.

Liczba mieszkańców, w tym ile kobiet, liczba dzieci.

W Złotnikach-Wsi zameldowanych jest obecnie 267 osób, w tym 132 kobiety i 135 mężczyzn. Dzieci i młodzieży do lat 18 jest 43, więcej chłopców.

Kto jest sołtysem, członkowie rady sołeckiej?

Sołtysem jest Ewa Korek.

Członkowie Rady Sołeckiej: Anita Muczynska, Przemysław Żurek, Monika Kaczalska, Maja Krause, Michalina Flaczyńska.

Czy na terenie jednostki jest świetlica?

W latach 2022-2023 przy ul. Słonecznej 20 powstała nowa świetlica wiejska, której oddanie do użytkowania planowane jest jeszcze w tym roku. Obecnie zebrania wiejskie odbywają się w budynku dawnego przedszkola przy ul. Słonecznej 22.

Czy na terenie jednostki jest lokal wyborczy?

Nie. Mieszkańcy Złotnik-Wsi głosują w obwodzie głosowania nr 6, Osiedle Grzybowe, Plac Grzybowy 16.

Obwód szkolny.

Dzieci z sołectwa przypisane są do obwodu Szkoły Podstawowej nr 2 im. Jana Pawła II w Suchym Lesie, z siedzibą przy ul. Poziomkowej 11, drugi budynek (również w Suchym Lesie) ul. Konwaliowa 4.

Czy jest przedszkole, żłobek?

W Złotnikach-Wsi nie ma przedszkola ani żłobka. Najbliższe publiczne przedszkole – „Akademos” znajduje się w Złotnikach Osiedlu przy ul. Łagiewnickiej 2. Najbliższe placówki prywatne również znajdują się w Złotnikach: Prywatny Żłobek „Bajeczkowo” przy ul. Krótkiej 6, Żłobek i Przedszkole Kompetencyjne „Ul” przy ul. Krzemowej 1.

Najbliższe przychodnie lekarskie i apteki.

Najbliższe placówki służby zdrowia

znajdują się w Złotnikach na Osiedlu Grzybowym: apteka – Plac Grzybowy 7, przychodnia lekarska Topmed – Plac Grzybowy 10, 12.

Czy jest hotel, restauracja?

Nie ma.

Najciekawsze obiekty do zwiedzania.

W Złotnikach-Wsi znajdują się trzy aleje śródpolne, stanowiące atrakcyjne trasy spacerowe do

Kiekrza i Pawłowic. Zrekultywowany teren rekreacyjny nad stawem z miejscem na ognisko, grillem oraz wiatą biesiadną. W stawie zainstalowano aerator fontannowy.

Czy przez jednostkę przebiega ścieżka rowerowa?

Przez sołectwo przebiegają dwie ścieżki rowerowe, będące fragmentem Ringu wokół Poznania. Jedna ścieżka – wzdłuż ul. Łagiewnickiej stanowi łącznik Złotnik-Wsi ze Złotnikami Osiedlem. Druga ścieżka biegnie wzdłuż alei śródpolnej od Pawłowic do przystanku autobusowego przy ul. Słonecznej.

Powierzchnia jednostki, długość dróg w jednostce, czy wszystkie są gminne?

Powierzchnia sołectwa: 616 ha.

W Złotnikach-Wsi są dwie drogi gminne publiczne: ul. Słoneczna – długości ok. 900 m, biegnąca przez środek miejscowości, oraz ul. Łagiewnicka – od pętli autobusowej do torów kolejowych, długości ok. 750 m.

Dojazd do bloków 5, 6, 7 odbywa się za pośrednictwem drogi wewnętrznej – ul. Słonecznej.

Przez sołectwo przebiega droga powiatowa nr 2430P, łącząca ul. Obornicką w Jelonku/Złotnikach z Poznaniem (Psarskie).

W bezpośredniej bliskości znajdują się również drogi polne umocnione kamieniem polnym i brukiem, które w przeszłości łączyły gospodarstwo w Złotnikach z Pawłowicami i Psarskie-Chwaliszewo. Obecnie pełnią one rolę dróg rowerowych i dojazdów do pól.

W bezpośredniej bliskości znajduje się linia kolejowa 354 Poznań-Piła z przystankiem PKM Złotniki Osiedle Grzybowe.

Wysokość środków na zadania lokalne na 2023 r.

30.576 zł.

Czy działa klub seniora?

Nie ma.

Prezentacja sołtyasa EWY KOREK

Od kiedy jest Pani sołtysem?

Od marca 2015 r.

Od kiedy jest Pani mieszkańcem?

Od urodzenia.

Jak można się z Panią skontaktować?

Telefonicznie: 792 666 407; e-mailem: ewa.korek@onet.pl; przez Facebook'a, WhatsApp'a.

Z czego jest Pani dumna w sołectwie?

Jestem dumna przede wszystkim z tego, że moja wieś zmieniła się na lepsze odkąd zostałam sołtysem i jest to zauważalne na każdym kroku. Moim oczkiem w głowie i wielką dumą jest zrekultywowany staw i teren rekreacyjny wokół niego. Trzeba było wieloletnich starań by miejsce to znów tętniło życiem. Serce rośnie kiedy słyszę od moich mieszkańców, ale też mieszkańców gminy i okolic same pochwały na temat tego miejsca. W sezonie od wiosny do jesieni odbywają się tu uroczystości rodzinne, imprezy firmowe i prywatne, i bardzo mnie to cieszy, że to miejsce jest tak rozchwytywane! Można tam rozpalić ognisko, zrobić grilla, przyjść z dzieckiem na mini plac zabaw czy po prostu posiedzieć i posłuchać szumu aeratora fontannowego.

Ponadto moją wielką dumą jest też oświetlona ścieżka pieszo-rowerowa, tzw. łącznik mojego sołectwa ze Złotnikami Osiedlem. Odkąd pamiętam na ścieżkę tę wszyscy niecierpliwie czekaliśmy i teraz widać, jak bardzo była ona w tym miejscu potrzebna. Na ścieżce są ławeczki często zajmowane przez osoby spacerujące, kosze na śmieci i kosze na psie nieczystości.

Największą i najnowszą moją dumą jest przepiękna świetlica wiejska zlokalizowana w sercu wsi. W chwili obecnej jesteśmy na etapie jej wyposażania, czekamy na uroczyste otwarcie. Nie zmienia to faktu, że budzi ona zachwyt nie tylko wśród mieszkańców naszej gminy, ale i mieszkańców gmin ościennych. Bardzo mnie cieszy ogromne zainteresowanie ludzi tym obiektem. Śmiało mogę powiedzieć o naszej świetlicy wiejskiej, że marzyłam i czekałam na nią całe moje życie i teraz u schyłku mojej drugiej kadencji w końcu ją mamy!

Zawsze będę wdzięczna władzom Gminy i wszystkim radnym za te wszystkie inwestycje. Zawsze też będę dumna, że zostały one zrealizowane właśnie za moich kadencji.

Jestem również dumna z moich mieszkańców, którzy zawsze czynnie wspierają mnie w różnych akcjach, inicjatywach i integracjach. Cieszę się, że mogę liczyć na ich wsparcie i pomoc kiedy jej potrzebuję.

Podczas moich rządów powstały też moje dwa aktywne sportowe kluby, znane

nie tylko w gminie i integrujące nie tylko mieszkańców naszej, ale i ościennych gmin i powiatów. Od jesieni do wiosny w każdą niedzielę klub Morsy Złotniki integruje się nad jeziorem Kierskim. To wyjątkowi ludzie pełni szczerości, zawsze uśmiechnięci, zawsze otwarci na nowe znajomości, zawsze pomocni i pełni pozytywnej energii. Organizuję dla nich liczne wyjazdy w góry, gdzie zażywamy zimnych kąpiel w przepięknych okolicznościach przyrody. Każdego roku w lutym uczestniczymy w międzynarodowym zlocie morsów w Mielnie. Lubimy też symboliczne przebieżki np. z okazji Halloween, Mikołajek czy pierwszego dnia wiosny. To naprawdę wspaniała zabawa połączona z dobroczynnym działaniem zimnej wody. Do klubu należą wszystkie grupy wiekowe, od niemowlaków po seniorów, a dołączyć do nas można w dowolnym momencie.

Drugi klub to Golden Bike Team, który zrzesza fanów turystyki rowerowej. Spotyka-

my się od wiosny do jesieni w każdą niedzielę. Cyklicznie z wyjazdu na wyjazd zwiększamy dystans, by pod koniec sezonu wspólnie swobodnie zmierzyć się z trasą 100 km.

Oba kluby pręźnie działają, a dołączyć do nich może każdy mieszkaniec gminy i nie tylko gminy, w dowolnym czasie.

Co chciałaby Pani zmienić w sołectwie?

Chciałabym zachęcić nowych mieszkańców do czynnego włączenia się w życie wsi, by ludzie interesowali się życiem lokalnej społeczności. Wciąż powtarzam z uśmiechem na twarzy, że „softys tyle może ile mu wieś pomoże” i taka jest prawda. Chciałabym, aby młodzi mieszkańcy zaczęli decydować o tym, co dzieje się wokół ich najbliższego otoczenia, a co za tym idzie przychodzili na zebrania wiejskie i głosowali nad zadaniami lokalnymi. Od kilku lat propozycji do zadań lokalnych praktycznie nie ma wcale, sądzić więc można, że mieszkańcom niczego nie

brakuje, że wszystko mają... co oczywiście mnie cieszy. Chciałabym również, aby mieszkańcy cieszyli się z tego co już zostało zrobione, a nie wylewali swoich frustracji w Internecie. Zamiast budować naszą wieś razem, krytykują się wzajemnie i nie dostrzegają tego, co przez tych wiele lat zostało już zrobione, co znacznie poprawiło komfort ich życia codziennego. Chciałabym, aby ludziom znów zaczęło się chcieć wychodzić z domów. Pandemia niestety wycofała skutecznie wielu moich mieszkańców. Mam jednak nadzieję, że nowa świetlica i nasze wymarzone miejsce na integrację znów pobudzi ludzi do działania i wspólnego tworzenia naszej małej ojczyzny piękniejszą.

Informacje o Złotnikach - Wsi zebrala,
oraz przeprowadziła wywiad z Panią Sołtys:
Joanna Nowak

OSIEDLE SUCHY LAS - WSCHÓD

Zadania lokalne na rok 2024

Jak co roku na początku września organizowane jest zebranie mieszkańców osiedla, podczas którego jego uczestnicy dokonują wyboru zadań do wykorzystania środków z Programu Pobudzania Aktywności Społecznej Mieszkańców na kolejny rok. Kwota do wykorzystania w roku 2024 to 124 308 zł.

Zebranie Osiedlowe Mieszkańców podjęło uchwałę o wyborze zadań:

1. Środki finansowe przeznaczone na bieżące funkcjonowanie organów jednostki pomocniczej – **2 500 zł.**
2. Zakup aeratora napowietrzającego wodę na stawie Ryga z oczyszczaniem stawu przed montażem – **10 000 zł.**
3. Mini boisko do koszykówki przy ul. Fortecznej (jak na Osiedlu Poziomkowym) – **50 000 zł.**
4. Integracja mieszkańców (w tym ogólnodostępne warsztaty i kursy dla dzieci i dorosłych) – **28 508 zł.**
5. Nasadzenia na osiedlu, w tym zakup traw i nasion kwiatów oraz obsadzenie wspólnych gminnych terenów pod łąki kwietne na niewykorzystanych skwerach; wspólne działania seniorów z klubu „Dębowy Liść” wraz z uczniami szkół podstawowych, przedszkolakami – integracja międzypokoleniowa – **10 000 zł.** Już wiemy, że z tej kwoty powstaną nasadzenia na powstającym „Kieszonkowym Sadzie Sąsiedzkim” u zbiegu ulic Fortecznej i Malwowej.

6. Zakup audiobooków oraz płyt z muzyką, słuchawek oraz specjalistycznego sprzętu audio celem stworzenia jedynej w Polsce Muzykoteki w szkolnej bibliotece w SP 2 – pomysł zaakceptowany przez dyrekcję. Muzykoteka mieściłaby się w Strefie Ciszy i Relaksu. Dofinansowanie projektu – **5 000 zł.**
7. Zakup ławek rekreacyjnych, leżaków w strefie relaksu na Terenie Aktywnej Edu-

kacji oraz kosza na śmieci. Szacunkowy koszt zakupu 3 ławek – 3 000 zł, 3 leżaków – 5 000 zł, 2 koszy na śmieci – 1 000 zł. Łącznie **9 000 zł.**

8. Wybieg dla psów – piaskownica dla psów, dodatkowa ławka po przeciwnej stronie obecnych, regulowane drążki treningowe + tunel – **6 000 zł.**
9. Makieta treningowa – domek strażacki dla OSP Suchy Las – **1 300 zł.**
10. Dofinansowanie remontu figurki Matki Boskiej przy skrzyżowaniu ul. Rolnej z ul. Bogusławskiego – **2 000 zł.**

Zaproszenie

Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna Gminy Suchy Las i Zarząd Osiedla Suchy Las-Wschód zapraszają na „Artystyczne zakończenie obchodów 10-lecia Osiedla Suchy Las-Wschód”.

Już od 6 listopada w holu Centrum Kultury rozpoczyna się wernisaż prac mieszkanki osiedla: Agaty Głębowskiej i Justyny Przybylak-Torba. Uroczysty finisaż wystawy odbędzie się 19 listopada o godz. 17.00.

Tego samego dnia o godz. 18.00 zapraszamy Państwa na sztukę „Ciotka Karola”, wystawianą przez Teatr Stowarzyszenia „Twórczość bez granic” z Chludowa. Wejściówki na spektakl będą do odbioru w CKiBP od 2 listopada. Zapraszamy.

Przewodnicząca Zarządu Osiedla
Anna Ankiewicz

ZŁOTNIKI OSIEDLE

Grzybobranie

W słoneczną sobotę 23 września wybraliśmy się na grzyby do Agroturystyki Karczówka leżącej nieopodal Wielenia, a słynącej z wybornej kuchni i niezwykle sympatycznych właścicieli. Warsztaty edukacyjne z „grzyboznawstwa” prowadzili wybitni specjaliści z naszego osiedla. Żądnych wiedzy było tylu, że wszyscy nie zmieścili się do autobusu. Część osób przyjechała zatem prywatnymi samochodami. Zbiory, pomimo niezbyt sprzyjających warunków pogodowych, były całkiem udane. Wszystkim serdecznie dziękujemy za udział w naszych corocznych warsztatach.

Investycje w Złotnikach

Niestety, wójt unieważnił przetarg na budowę ulic: Pagórkowej i Spacerowej wraz z wodociągiem w ulicy Olchowej (przyp. red.: po badaniu ofert dwie zostały odrzucone z najmniejszymi cenami, a kolejna przewyższała kwotę jaką zamawiający zamierza przeznaczyć na realizację zamówienia). Kolejny przetarg zakończył się 25 października. To bardzo zła wiadomość zwłaszcza dla mieszkańców ulicy Olchowej, którzy od wielu miesięcy czekają na zbudowanie krótkiego wodociągu, bez którego nie mogą wprowadzić się do nowych domów. Niestety, problemy z wodą zgłaszają również inni mieszkańcy Złotnik i Złotkowa, w tym działkowcy.

Trwają prace w zakresie budowy kanalizacji sanitarnej w ulicach Słowackiego, Reja i Prusa. Prace przebiegają planowo, według wcześniej opracowanego harmonogramu. Firma ROKAN RK. W trakcie

procedowania jest zadanie budowy wielofunkcyjnego boiska sportowego przy ulicy Lazurytowej w Złotnikach Parku. Zadanie to będzie wykonywane w formule uproszczonej (ZRID), co stwarza możliwość krótszej realizacji. Cały czas czekamy na koncepcję przebudowy i organizacji ruchu na skrzyżowaniu ulic Czołgowa, Obornicka, Złotnicka. O szczegółach będziemy informować na bieżąco. Celem projektu jest przedstawienie różnych wariantów dla tego ważnego skrzyżowania oraz połączenia go z projektowaną właśnie drogą rowerową wzdłuż ul. Obornickiej.

Czyste powietrze w sezonie grzewczym w Złotnikach

Trwa budowa gminnego monitoringu. Dodatkowe kamery pojawią się w wielu miejscach gminy, między innymi na skrzyżowaniach Azaliowa / Pigwowa oraz Obornicka / Pawłowicka w Złotnikach. W związku z powyższym radny Michał Przybylski zaproponował w interpelacji wprowadzenie do budżetu Gminy na rok 2024 oraz do Wieloletniej Prognozy Finansowej odpowiednich środków celem rozpoczęcia działań w zakresie budowania kompleksowego i profesjonalnego systemu do pomiaru jakości powietrza w gminie Suchy Las. Działania te mogłyby być zintegrowane właśnie z realizowanym obecnie gminnym monitoringiem wizyjnym, co pozwoliłoby zoptymalizować koszty tego przedsięwzięcia.

Przedsiębiorcy i mieszkańcy – rejon ulicy Prostej

Na bieżąco informujemy o sporze miesz-

kańców z przedsiębiorcami w rejonie ulicy Prostej. Sprawa dotyczy przede wszystkim organizacji ruchu samochodów ciężarowych w tej części osiedla. Po otrzymaniu z Gminy informacji, że nowa organizacja ruchu będzie dobrym i bezpiecznym rozwiązaniem dla mieszkańców i przedsiębiorców, którzy obsługują swoje firmy na terenie osiedla, przewodniczący Zarządu Osiedla Złotniki Osiedle radny Grzegorz Słowiński złożył wniosek do tegorocznego budżetu o przywrócenie kwoty 35.000 zł na realizację uspokojenia ruchu we wschodniej części osiedla. Pełną treść informacji z Gminy można przeczytać na: www.zlotniki.suchylas.pl/Aktualności/Rejon-ulicy-Prostej-w-Złotnikach.

Zajęcia dla dzieci i seniorów w Złotnikach

Przypominamy, że w świeżo odmalowanej świetlicy przy ulicy Żukowej 14 cały czas trwają zajęcia Filii Klubu Seniora „Dębowy Liść”. Zajęcia odbywają się we wtorki i czwartki, natomiast prawdopodobnie w poniedziałki i piątki będą prowadzone bardzo interesujące zajęcia dla dzieci. Serdecznie wszystkich zapraszamy!

Przewodniczący Zarządu Osiedla
Grzegorz Słowiński

<p>Panu Markowi Woźniakowi Marszałkowi Województwa Wielkopolskiego z powodu śmierci</p> <p>MAMY wyrazy szczerego żalu i współczucia składa Wójt Gminy Suchy Las Grzegorz Wojtera ze współpracownikami</p> <p>***</p> <p>Z głębokim żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci naszej koleżanki DOROTY KUREK Wyrazy głębokiego żalu i współczucia Rodzinie i Bliskim składa Zespół Centrum Kultury i Biblioteki Publicznej Gminy Suchy Las</p>	<p>***</p> <p>Panu Mariuszowi Andrzejewskiemu Pracownikowi Straży Gminnej Gminy Suchy Las szczerze wyrazy współczucia i słowa wsparcia w tych trudnych chwilach po stracie</p> <p>MAMY składa Wójt Gminy Suchy Las Grzegorz Wojtera z Pracownikami Urzędu Gminy Suchy Las</p> <p>***</p>	<p>Pani Marcie Sobczak Pracownicy Urzędu Gminy Suchy Las szczerze wyrazy współczucia i żalu z powodu śmierci</p> <p>OJCA składa Wójt Gminy Suchy Las Grzegorz Wojtera z Pracownikami Urzędu Gminy Suchy Las</p> <p>***</p> <p><i>Tęsknota, słowo zużyte, Otworło mi swoją dal... Jak różne są rzeczy ukryte W króciutkim słowie: żal</i> Antoni Stonimski</p> <p>Dyrekcja, grono pedagogiczne oraz pracownicy przedszkola w Golęczewie, składają Pani Andrzelinie Wojtalak szczerze wyrazy współczucia z powodu śmierci MAMY.</p>
--	---	---

Z sesji Rady Gminy Suchy Las

Tomasz Sztolcman
Wiceprzewodniczący
Rady Gminy
Suchy Las

W dniu 28 września w sali konferencyjnej Parku Wodnego Octopus odbyła się LXI sesja Rady Gminy Suchy Las, w której uczestniczyło 12 radnych.

Posiedzenie rozpoczęło się od przyjęcia protokołu z LVIII sesji, a następnie przystąpiono do rozpatrywania projektów uchwał przygotowanych na obrady.

Pierwszym tematem, którym zajęli się Radni była zmiana uchwały budżetowej na rok 2023. Propozycje korekt przedłożone przez Urząd miały charakter porządkowy i nie budziły kontrowersji. W toku dyskusji radny Grzegorz Słowiński zaproponował wprowadzenie do uchwały zmiany polegającej na dodaniu zadania pn.: „Wprowadzenie projektu organizacji ruchu ograniczającego ruch pojazdów ciężarowych o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 12 ton w obrębie osiedla Złotniki (RKB-000-2026-0014)”. Radni przychyliłi się do tego wniosku (przy jednym głosie wstrzymującym się). Jednocześnie przyjęto z kolei całą zmianę uchwały budżetowej.

W kolejnym kroku rozpatrywano propozycje zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej (WPF) Gminy Suchy Las na lata 2023-2041. Wójt wnosil między innymi o zwiększenie środków na zadanie pn.: „Złotkowo – budowa pełnego uzbrojenia wraz z terenem aktywizacji gospodarczej i przebudową odcinka byłej drogi krajowej nr 11” i zapisanie dodatkowej kwoty 4 000 000 zł na rok 2024. Inwestycja ta budzi już od 4 lat duże kontrowersje zwłaszcza wśród mieszkańców Złotkowa, którzy od samego początku byli jej przeciwni. W chwili obecnej, w ramach projektu, budowana jest infrastruktura po zachodniej stronie ulicy Obornickiej (w strefie aktywizacji gospodarczej), a w dalszych krokach przebudowywana będzie sama Obornicka (powstaną dodatkowe pasy ruchu, tzw.: prawo- i lewoskręty). Dodatkowe środki miałyby być przeznaczone na budowę łącznika (po wschodniej stronie) pomiędzy ulicami Cedrową (rejon serwisu blacharskiego Toyoty) i Lipową (z zamknięciem wyjazdu z Lipowej na Obornicką) oraz na wykonanie sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu ulic Cedrowa, Obornicka, Północna. W dyskusji głos zabrała sołtys Złotkowa Sylwia Sa-

wińska, która przedstawiła zgromadzonym konkluzję z Zebrania Wiejskiego (z dnia 20.09.2023 r.), podczas którego mieszkańcy ponownie wypowiedzieli się jednoznacznie przeciw kolejnym krokom realizacji inwestycji do czasu przygotowania kompleksowej analizy ruchu w rejonie Złotkowa i Złotnik (ulica Pawłowicka), gdyż w ich opinii nie można rozpatrywać nowego skrzyżowania (Cedrowa/Obornicka/Północna) w oderwaniu od ruchu w samym Złotkowie oraz w rejonie skrzyżowania Pawłowicka/Obornicka. Po dłuższej dyskusji i wymianie opinii pomiędzy wójtem Grzegorzem Wojterą z jednej strony oraz sołtys Sylwią Sawińską i radnym Michałem Przybylskim z drugiej strony, Rada (8 głosami za, przy 3 przeciw i 1 wstrzymujących się) podjęła decyzję o tym, aby nie zwiększać puli środków na omawiany projekt. Inne zaproponowane zmiany WPF nie wzbudziły kontrowersji. Cała uchwała została przez Radę przyjęta (przy 2 głosach wstrzymujących się).

Po przyjęciu zmian w budżecie i WPF, Radni pochyliłi się nad trzema uchwałami o pomocy finansowej dla innych jednostek samorządu terytorialnego. Jednocześnie przyjęto uchwałę o udzieleniu pomocy dla Powiatu Poznańskiego w związku z prowadzeniem w Suchym Lesie filii Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej oraz o współfinansowaniu funkcjonowania izby wytrzeźwień. Podobnie jednocześnie przyjęto uchwałę o pomocy Województwu Wielkopolskiemu w prowadzeniu Poznańskiej Kolei Metropolitalnej do roku 2026 włącznie (obecnie mamy 19 par pociągów, a w nowym rozkładzie jazdy będą 22 pary).

Jednocześnie przyjęto również „uchwałę o przystąpieniu Gminy Suchy Las w roku 2023 do programu profilaktyki zdrowotnej pn.: „Program profilaktyki w zakresie osteoporozy i wczesnego wykrywania osteoporozy wśród mieszkańców gminy Suchy Las w latach 2023-2025”. Celem programu będzie utrzymanie wysokiego poziomu wiedzy z zakresu profilaktyki osteoporozy oraz zapobiegania złamaniom osteoporotycznym, obejmującym zagadnienia teoretyczne i praktyczne wśród uczestników. Osoby zainteresowane Programem mogą zwrócić się z pytaniami do Referatu Oświaty i Sportu Urzędu Gminy Suchy Las.

Kolejnym rozpatrywanym projektem (również przyjętym jednomyślnie) była „uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie wysokości i zasad ustalania dotacji celowej dla podmiotów prowadzących żłobki lub kluby dziecięce na terenie Gminy Suchy Las”. Przyjęta uchwała przewiduje, że dotacja przyznawana będzie tylko dla dzieci zamieszkałych na terenie gminy Suchy Las, co pozwoli na obniżenie łącznej sumy środków wydatkowanych na ten cel.

Rada jednocześnie wyraziła zgodę „na

zawarcie umowy dzierżawy części działki gruntu 13/24 w Biedrusku”. Na tym terenie usytuowany będzie „mobilny punkt gastronomiczny w przyczepie gastronomicznej typu food truck”.

Podczas posiedzenia wprowadzono również zmiany w uchwale „w sprawie Programu pobudzania aktywności obywatelskiej”, która reguluje wydatkowanie środków przez sołectwa i osiedla w ramach tzw. zadań lokalnych. Przyjęte korekty mają na celu doprecyzowanie sposobu postępowania z pieniędzmi, które nie zostały wykorzystane w roku poprzednim. Dotychczas konieczne było zwołanie wiosennego zebrania mieszkańców i przegłosowanie sposobu wydatkowania środków „przechodzących” z roku poprzedniego. Obecnie decyzyja o sposobie wykorzystania pieniędzy będzie podejmowana przez sołtysa (po zasięgnięciu opinii rady sołectkiej) lub przez zarząd osiedla.

W związku z wyborami i referendum (15.10.2023 r.) Rada przyjęła uchwałę „w sprawie określenia uprawnień do korzystania z bezpłatnych przejazdów środkami transportu zbiorowego w dniu wyborów oraz referendum ogólnokrajowych”. Wiosną bieżącego roku Sejm przyjął zmiany w Kodeksie Wyborczym, które regulują m.in. kwestie bezpłatnego transportu wyborców po ukończeniu 60 roku życia oraz osób niepełnosprawnych z miejsca zamieszkania do lokalu wyborczego. Obowiązek taki ciąży na gminach, w których nie obowiązuje system transportu zbiorowego lub przystanek oddalony jest o co najmniej 1,5 km od miejsca zamieszkania osoby uprawnionej lub od lokalu wyborczego. Sposób funkcjonowania komunikacji publicznej w naszej gminie nie zmuszał nas do organizacji bezpłatnych przewozów wyborców, ale dla zwiększenia frekwencji Rada jednocześnie postanowiła o przyjęciu stosownej uchwały. W związku z tym w dniach wyborów: Prezydenta RP, do Sejmu RP i Senatu RP, do Parlamentu Europejskiego, Wójta Gminy Suchy Las, do Rady Gminy Suchy Las, do Rady Powiatu w Poznaniu, do Sejmiku Województwa Wielkopolskiego oraz w dniach referendum ogólnokrajowych wszystkie osoby mające ukończone 60 lat oraz niepełnosprawni (wraz z opiekunami) w celu dotarcia do lokalu wyborczego i podczas drogi powrotnej będą mogli bezpłatnie skorzystać z transportu zbiorowego na terenie gminy Suchy Las.

Ostatnią rozpatrywaną uchwałą dotyczyła „ustanowienia przedstawiciela Gminy Suchy Las w Związku Międzygminnym >Schronisko dla Zwierząt<”. Radni jednocześnie postanowili powierzyć tę rolę Zastępcy Wójta Gminy Suchy Las Pani Ilonie Ciok.

Szczegóły przebiegu sesji oraz wyniki głosowania można znaleźć na stronie bip.suchylas.pl / Rada Gminy / Sesje Rady Gminy / Protokoły (kadencja 2018 – 2023). Nagranie z LXI sesji Rady Gminy Suchy Las dostępne jest w serwisie eSesja.tv.

OSP Chłudowo w KSRG

Ochotnicza Straż Pożarna w Chłudowie ma powody do zadowolenia i dumy. Z dniem 1 października tego roku Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej decyzją Nr XV/2013 KSRG włączył jednostkę do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. Przekazanie tego ważnego dokumentu miało podniosły charakter i odbyło się 11 października.

Uroczystość przed remizą OSP w Chłudowie została przeprowadzona zgodnie z ceremoniałem strażackim. Apel rozpoczął się od złożenia meldunku Zastępcy Wielkopolskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej st. bryg. Jarosławowi Zamelczykowi przez dowódcę uroczystości bryg. Krzysztofa Bugajaka. Następnie poczet flagowy na maszt wciągnął flagę państwową, a zebrani odśpiewali hymn Polski.

Głos zabrał Komendant Miejski Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu st. bryg. Jacek Michalak, który podkreślił, że jest to ważny moment – nobilitujący dla jednostki, a także niosący za sobą jeszcze większą odpowiedzialność w służbie drugiemu człowiekowi. – *Teraz będziecie jeszcze dalej dysponowani, jeszcze więcej zadań będziecie wykonywać i większe będą od was oczekiwania. Bardzo istotne jest to, żebyście zawsze byli gotowi do akcji, kiedy zawyje syrena, kiedy zajdzie potrzeba służby społeczeństwu* – podkreślił Komendant Miejski PSP.

Akt włączenia do KSRG Prezesowi OSP Chłudowo dh. Jerzemu Świerkowskiemu oraz Naczelnikowi jednostki dh. Jarosławowi Sznajderowi w imieniu Komendanta Głównego PSP wręczył Zastępca Wielkopolskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP st. bryg. Jarosław Zamelczyk w obecności: Posła na Sejm RP Bartłomieja Wróblewskiego, Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej st. bryg. Jacka Michalaka, Prezesa Zarządu Oddziału Powiatowego ZOSP RP w Poznaniu dh. Wacława Zajczkowskiego, Zastępcy Wójta Gminy Suchy Las Ilony Ciok, Przewodniczącego Rady Gminy Suchy Las Radosława Banaszaka.

Zarząd jednostki otrzymał także gratulacje, które przekazali m.in. Zastępca Wielkopolskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP. Starszy brygadier Jarosław Zamelczyk przy tej okazji podziękował druhom i druhom za wszystko co robią na rzecz bezpieczeństwa. Z kolei Zastępca Wójta Ilona Ciok wyraziła uznanie dla rodzin strażaków-ochotników – za wyrozumiałość wobec tak zajmującej służby, której podejmują się społecznie ich najbliżsi.

Na zakończenie uroczystości gospodarze OSP Chłudowo wręczyli gościom

okolicznościowe pamiątki i podziękowania.

OSP Chłudowo, obok OSP Gołęczewo, jest drugą jednostką w gminie znajdującą się w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczo-

FOT. B. STACHOWIAK

wiadamiania i alarmowania, urzędzenia łączności w sieci radiowej systemu na potrzeby działań ratowniczych. Ponadto muszą pozytywnie przejść inspekcję gotowości bojowej – wyjaśnia Andrzej Karpowicz, kierownik Referatu Bezpieczeństwa Urzędu Gminy Suchy Las, który także uczestniczył w uroczystości.

Włączenie do KSRG dla chłudowskiej jednostki, a także każdej innej działającej w tym systemie, oznacza z jednej strony dodatkowe obowiązki (stra-

żacy mogą być dysponowani do akcji na terenie całego kraju), o których mówił Komendant Miejski, ale także prestiż i profity. Korzyścią jest możliwość pozyskiwania dofinansowania na sprzęt strażacki z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Komendy Głównej PSP.

bs

Nasze Poligony w ciągłej ofensywie

18 października w Suchym Lesie odbyło się kolejne spotkanie Stowarzyszenia „NASZE POLIGONY”.

Na zaproszenie Wójta Gminy Suchy Las Grzegorza Wojtery, który jednocześnie jest prezesem stowarzyszenia, na spotkanie dotarli goście m.in. z Drawska Pomorskiego, Kalisza Pomorskiego, Obornik oraz przedstawiciele z naszej gminy. Online towarzyszył wydarzeniom Burmistrz Orzysza.

Spotkanie miało charakter formalny, ponieważ de facto było Walnym Zebraniem

organizacji. Dlatego jednym z punktów porządku obrad było udzielenie władzom stowarzyszenia absolutorium (jednogłośnie).

Pozostałą część wielogodzinnego spotkania poświęcono na omówienie polityki podatkowej względem terenów wojskowych, współpracy z wojskowymi instytucjami, a także nowych scenariuszy w nowej powyborczej rzeczywistości.

Energooszczędne oświetlenie z dofinansowaniem

Gmina Suchy Las otrzymała pożyczkę z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu na realizację przedsięwzięcia z zakresu efektywności energetycznej i ochrony powietrza.

Dofinansowana inwestycja związana jest z wymianą 396 opraw oświetlenia drogowego na oprawy typu LED i wymianą 3 słupów oświetleniowych.

Nowe energooszczędne oświetlenie zostało zamontowane w Złotnikach.

Przedsięwzięcie pn.: „Poprawa efektywności energetycznej poprzez modernizację oświetlenia ulicznego w miejscowości Złotniki, gmina Suchy Las” dofinansowano ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu w formie pożyczki w kwocie 484 586,52 zł, z możliwością umorzenia do wysokości 30%.

Paulina Szkudlarek
Referat Zamówień Publicznych
i Środków Zewnętrznych UGSL

FOT. SZYMON ADAMCZYK

WFOŚiGW
POZAŃ

WOJEWÓDZKI FUNDUSZ
OCHRONY ŚRODOWISKA
I GOSPODARKI WODNEJ
W POZNANIU

Kwiatowa zrealizowana

Dobiegła końca budowa ulicy Kwiatowej w Gołęczewie. Odbiór robót budowlanych odbył się w czwartek 19 października, a uczestniczyli w nim: przedstawiciel spółki BITPOZ realizującej inwestycję oraz z Urzędu Gminy – zastępca wójta Ilona Ciok wraz z pracownikami Referatu Budowlano-Inwestycyjnego.

Budowa ulicy Kwiatowej została zrealizowana na odcinku od ulicy Lipowej do ulicy Czereśniowej. W ramach przeprowadzonych robót wykonano kanalizację deszczową oraz kanał technologiczny, nawierzchnię jezdni z masy bitumicznej (na fragmencie został wysypany pofrez – ze względu na brak zgody właścicieli na poszerzenie drogi o prywatną działkę), chodniki oraz zjazdy na posesje z kostki betonowej. Na skrzyżowaniu z ulicą Polną powstało wyniesione skrzyżowanie.

Inwestycja ta została zrealizowana przy pomocy środków z Rządowego Funduszu

Rozwoju Dróg. Na budowę ulicy Kwiatowej o wartości ok. 2 mln 700 tys. zł, Gmina otrzymała dofinansowanie w wysokości 1 371 081,39 zł.

Przy tej okazji zastępca wójta Ilona Ciok apeluje, by nie parkować samochodów na jezdni. Zdarzają się sytuacje, że z powodu nieszczelności układu dochodzi do wycieku oleju czy substancji ropopochodnych spod auta. Niestety wchodzą one w reakcję z asfaltem i powodują jego uszkodzenie.

Dofinansowano ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg

FOT. B. STACHOWIAK

Szukają świadków zdarzenia

Do tego zdarzenia zadysponowanych zostało siedem jednostek straży pożarnej, w działaniach brał udział Zakład Gospodarki Komunalnej Suchy Las. Powiadomieni zostali zarządcy dróg, a sprawa ostatecznie przez Gminę została zgłoszona Policji.

W czwartek 12 października, w godzinach popołudniowych strażacy zostali wezwani do neutralizacji substancji na ulicy Obornickiej, rozciągającej się od węzła w Złotkowie do Suchego Lasu. Jak ustalono, doszło do wycieku ropy z pojazdu.

Zdarzenie to spowodowało zagrożenie na drogach, którymi poruszał się pojazd. Substancje ropopochodne, takie jak oleje silnikowe, smary i paliwo, są bardzo śliskie. Gdy te substancje dostaną się na nawierzchnię drogi, mogą znacząco zmniejszyć przyczepność opon do nawierzchni, co może prowadzić do poślizgów i utraty kontroli nad pojazdem.

– Szczególnie ślisko i niebezpiecznie było na kilku skrzyżowaniach, o czym informowali nas inni uczestnicy ruchu – mówi Józef Klimczewski z Referatu Komunalnego Urzędu Gminy Suchy Las. – Kierujący uszkodzonym pojazdem nie zareagował, nie zatrzymał się i nie powiadomił Straży Pożarnej, zarządcy drogi. W tym momencie popełnił wykroczenie. Sprawa została zgłoszona Policji. Trwa ustalanie sprawy. Liczymy także na informacje od świadków zdarzenia.

Osoby, które mogą pomóc w sprawie, proszone są o kontakt z Komisariatem Policji w Suchym Lesie, ul. Poziomkowa 5, tel. 47 77 130 10.

bs

Ważne tematy dla NGO podczas październikowego spotkania

Zmiany w 3 sektorze – to tytuł spotkania, na które Wójt Gminy zaprosił organizacje pozarządowe działające na terenie gminy. Odbyło się ono 2 października w sali widowiskowej Centrum Kultury, w innej niż dotychczas konwencji – mniej formalnej, o charakterze sieciującym, a tematy które się na nim pojawiły dotyczyły: promocji Lokalnej Grupy Działania Kraina Trzech Rzek oraz Gminnego Centrum Wolontariatu, omówienia programu współpracy z organizacjami na 2024 rok, a także przedstawienia dobrych praktyk w zakresie korzystania z generatora wniosków witkac.pl.

FOT. B. STACHOWIAK

Spotkanie zostało przygotowane przez Referat Oświaty i Sportu Urzędu Gminy, a poprowadziła je jego kierownik Violetta Pałaczarz. Nowa formuła spotkania z trzecim sektorem to natomiast inicjatywa zastępcy wójta Ilony Ciok, która zabrała głos na samym wstępie.

Nowe koncepcje współpracy z NGO

– Cała koncepcja naszego dzisiejszego spotkania i najbliższych działań wynika ze zrozumienia z naszej strony, że te działania muszą być wspólne, bo tylko tak jesteśmy w stanie pewne rzeczy zrealizować dla mieszkańców najlepiej jak tylko potrafimy – mówiła Ilona Ciok. – I taką największą ideą, jaka nam przyświeca jest pokazanie Państwu, że pożytek, czyli NGO, nie może działać samodzielnie. On działa wspólnie z wolontariuszami. Przy tej okazji chcemy też przybliżyć możliwość współpracy z Lokalną Grupą Działania Kraina Trzech Rzek, by zachęcić Państwa do korzystania z zasobów zza miedzy – porad, wsparcia, pomocy w każdej sytuacji.

Zastępczyni Wójta wspomniała o zmianie perspektywy ogłaszania konkursów z zakresu pożytku publicznego – z podziałem na powierzenie i wsparcie działań. – Te organizacje, które będą wykonywały działania związane z realizacją zadań stricte przez nas wskazanych, nie będą musiały wykazywać się wkładem własnym. Natomiast w przypadku wsparcia działań własnych stowarzyszenia, jak to ma miejsce najczęściej przy organizacjach sportowych, będzie ono udzielane z dużym naci-

skiem na udział w projektach mieszkańców naszej gminy – wskazała Ilona Ciok.

Gmina ma ponadto w planach ogłoszenie naboru na pełnomocnika ds. działań współpracy z NGO. – Osoba ta będzie wspomagała Państwa działania – służyła m.in. pomocą przy wypełnianiu wniosków, ich rozliczaniu. Kolejną koncepcją jest coś czego u nas w gminie jeszcze nie było, czyli powierzenie jednego z budynków gminnych opiece organizacji. Mam na myśli Dom Osiedlowy w Biedrusku, którego potencjał jest duży, natomiast wykorzystywanie niewielkie. Dlatego chcemy to zmienić – dodała Zastępczyni Wójta.

Bogata oferta LGD nie tylko dla NGO

W październikowym spotkaniu wzięła udział Małgorzata Najdek, prezes Stowarzyszenia LGD Kraina Trzech Rzek, która przybliżyła jego działalność oraz zaprosiła do współpracy niosącej wiele korzyści.

– Zajmujemy się szeroko rozumianym zrównoważonym rozwojem obszarów wiejskich. Wdrażamy strategię na obszarze następujących gmin: Suchy Las, Oborniki, Ryczywół, Murowana Goślina. Ten zrównoważony rozwój obszarów wiejskich to kompleksowe wspieranie głównie trzeciego sektora, ale także instytucji publicznych oraz sektora gospodarczego. Do tej pory funkcjonowaliśmy w ramach systemu obszarów wiejskich – wchodzimy obecnie w czwartą perspektywę finansową. Teraz czekamy na wyniki naboru na kolejną strategię, aplikujemy o kwotę 3 mln 697 tys. euro dla stowarzyszeń, instytucji publicznych i

podmiotów gospodarczych – mówiła Małgorzata Najdek. – Ponadto jako Stowarzyszenie zostaliśmy włączeni do rodziny programu Działaj Lokalnie i jako jego Ośrodek przeprowadzamy nabory na dofinansowanie projektów społecznych. Gmina Suchy Las naszym członkiem jest od 2015 roku. Od tego czasu Wy – jako stowarzyszenia, jako przedsiębiorcy, jako samorząd gminy możecie aplikować do LGD o te środki.

LGD Kraina Trzech Rzek realizuje różne zadania, dzięki którym do tej pory ze wsparcia finansowego mogli skorzystać przedsiębiorcy na podejmowanie i rozwijanie firm, samorządy w przypadku budowy i rozbudowy infrastruktury czy stowarzyszenia, koła gospodyń wiejskich oraz inne podmioty posiadające osobowość prawną – na realizację projektów miękkich w zakresie integracji społecznej. Ale LGD to nie tylko dotacje, to szeroki wachlarz działań samego stowarzyszenia adresowany do jego członków oraz liderów – przedstawicieli stowarzyszeń, kgw, sołtysów czy przewodniczących zarządów osiedli. Organizowane są m.in. warsztaty, wyjazdy studyjne (np. Sandomierskim szlakiem jabłkowym), konkursy (np. kulinarne), konferencje (np. „Solidarne – Przedsiębiorcze – Aktywne”, konferencja inauguracyjna szereg działań kierowanych do kobiet aktywnie działających na rzecz swoich społeczności lokalnych). Ponadto LGD przygotowuje kolejną publikację – książkę kucharską, sukcesywnie opracowuje kwesty – gry terenowe (2 nowe kwesty powstały dla Gminy Suchy Las).

– W ofercie mamy również patronaty – podkreśliła Prezes Stowarzyszenia. – Zapraszamy grupy nieformalne, sołectwa, które nie posiadają osobowości prawnej, a chcą działać na rzecz społeczności lokalnych. Takim podmiotom pomagamy pozyskać dotacje i rozliczyć je, a przy okazji uczymy obsługi projektów. Jako LGD pomagamy w sprawach formalnych (zakładania stowarzyszeń, kół gospodyń) czy sieciowania organizacji – szukania partnerów do realizacji projektów.

NGO nie mogą działać samodzielnie

Centrum Wolontariatu, funkcjonujące przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Suchym Lesie, to miejsce dla tych, którzy chcą pomagać i tych którzy oczekują wsparcia. O jego działalności podczas spotkania mówiła Sylwia Malendowska, dyrektor OPS oraz Rafał Szenk, koordynator ds. wolontariatu.

– Centrum Wolontariatu opiera się nie tylko na dzieciach i młodzieży, ale też na osobach dorosłych. Pandemia pokazała nam jak bardzo ważne jest przedsięwzięcie, jak pomocny jest wolontariat. Dzisiaj wolontariat bazuje przede wszystkim na dzieciach i młodzieży, którzy angażują się przy organizacji różnych przedsięwzięć,

ostatnio podczas Przeglądu Zespołów Śpiewających – podkreślała Dyrektor OPS. – *Idea wolontariatu jest wspaniała i zachęcam do korzystania z niego przez organizacje, a my dolożymy wszelkich starań żeby wspomagać wasze działania. Aktywność i działania na rzecz społeczności lokalnych są bowiem jednym z głównych celów zapisanych w programie usług wolontarystycznych.*

W drugiej części spotkania został omówiony projekt Rocznej Programu Współpracy Gminy Suchy Las z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2024. W tym punkcie dyskutowano także na temat dwóch uwag, które zostały złożone przez organizację do projektu Programu. W dalszej kolejności zostanie on przedłożony pod obrady Rady Gminy Suchy Las.

W kolejnym punkcie Marta Kaczmarek, prezes Zespołu Pieśni i Tańca „Chłudowianie” przedstawiła dobre praktyki związane z programem witkac.pl, czyli systemem informatycznym usprawniającym m.in. ogłaszanie konkursów ofert, nabór i ocenę wniosków dotacyjnych, tworzenie umów oraz składanie i weryfikację sprawozdań. Narzędzie to, ułatwiające współpracę urzędów z organizacjami pozarządowymi, w gminie obecnie jest w fazie testowej, ale już wkrótce zostanie oficjalnie wdrożone przez Urząd do współpracy z organizacjami pozarządowymi.

W przerwie, której towarzyszyły rozmowy kulturalowe, uczestnicy spotkania (ponad 40 osób) mieli okazję skosztować przysmaków, które wyszły spod rąk pań z Koła Gospodyń Wiejskich GołęczeWianki. To także nowy aspekt spotkania z organizacjami, by w przygotowanie zaangażować samych jego adresatów.

Bs

CENTRUM WOLONTARIATU
w Ośrodku Pomocy Społecznej
w Suchym Lesie,
ul. Bogusławskiego 17,
Suchy Las.

LGD Kraina Trzech Rzek
zaprasza do współpracy
– biuro stowarzyszenia:
Oborniki, ul. M.J. Piłsudskiego 76,
pok. 30 (wejście od strony przychodni,
pierwsze piętro), czynne od pon. do pt.
w godz. 7.00 – 15.00,
tel.: 535 978 545, 791 222 764,
883 777 918,
e-mail: biuro@kraina3rzek.pl.

Wyróżnieni za pomaganie

Paweł Kolosza, Łukasz Włodarczak, Marcin Rożek z Klubu HDK PCK „Błękitna Kropelka” w Biedrusku przy Urzędzie Gminy w Suchym Lesie zostali wyróżnieni podczas XIII Gali Wolontariatu oraz VII Gali Krwiodawców powiatu poznańskiego. Uroczystość została zorganizowana 28 września w Hotelu Mercure w Poznaniu.

Jak podkreślono w jej trakcie, wolontariusze i krwiodawcy mają ze sobą wiele wspólnego, łączą ich takie cechy jak empatia i bezinteresowna chęć pomocy innym. A pomoc ta ma wiele odcieni.

– *Nasz Klub kolejny raz zyskał uznanie jako największy organizator akcji poboru krwi w powiecie poznańskim – podkreśla z dumą Paweł Kolosza, prezes „Błękitnej Kropelki”. – Należy dodać, że do Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Poznaniu jesteście największym dostawcą krwi – leku, którego nie można wyprodukować.*

Klub HDK PCK „Błękitna Kropelka” miniony, 2022 rok zakończył z wynikiem 594.470 ml zebranej krwi podczas akcji wyjazdowych. I był to kolejny rok zwyż-

kowy. Obecny także należy do udanych. W okresie od stycznia do czerwca bieżącego roku udało zebrać się 313.583 ml krwi, a przy tej okazji 34 osoby zarejestrowały się jako potencjalni dawcy szpiku.

Na te dobre wyniki Klubu składa się praca wolontariuszy. Doceniając zaangażowanie na rzecz „Błękitnej Kropelki”, Prezes Klubu do wyróżnienia nominował dwóch członków – Marcina Rożka oraz Łukasza Włodarczaka. – *Osoby te w sposób szczególny działają na rzecz idei honorowego krwiodawstwa pomagając przy organizacji poboru krwi w miejscowościach, w których działamy, poświęcając swój prywatny czas – dodaje Paweł Kolosza.*

Panowie podczas gali zostali uhonorowani pamiątkowymi statuetkami.

bs

FOT. POWIAT POZNAŃSKI

Tu kupisz gminne

- materiały promocyjne
- książki

salonik **Plus**
prasowy

Suchy Las, pl. Nowy Rynek 7

Flagi, proporczyki i przypinki
z herbem

Książki:
„Ilustrowane dzieje gminy Suchy Las”
„Monografia cmentarza parafialnego
w Chojnicy”

W listopadzie w sprzedaży
nowe super produkty:
kubki, notesy i torby bawełniane
z logo Gminy!

Czyste Powietrze NATURALnie w Gminie Suchy Las

SuchyLas
+FOR YOU

SKORZYSTAJ Z DOFINANSOWANIA

DLA KOGO?

Dla właścicieli lub współwłaścicieli
jednorodzinnych budynków mieszkalnych, lub
wydzielonych w budynkach jednorodzinnych lokali
mieszkalnych z wyodrębnioną księgą wieczystą.

NA CO?

Dofinansowanie kompleksowej termomodernizacji budynków
oraz wymiany starych i nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe na
nowoczesne źródła ciepła spełniające najwyższe normy.

ILE?

Dotacja może wynosić do **66 000 zł** dla podstawowego poziomu
dofinansowania, do **99 000 zł** dla podwyższonego poziomu dofinansowania
oraz do **135 000 zł** dla najwyższego poziomu dofinansowania.

PUNKT KONSULTACYJNO- INFORMACYJNY

Urząd Gminy Suchy Las
- Referat Ochrony Środowiska
Pon. 12.00 – 17.00
Pt. 10.00 – 15.00
tel. 61 8926 543

e-mail: maciej.brzozowski@suchylas.pl

DOWIEDZ SIĘ WIĘCEJ NA:

www.suchylas.pl
www.czystepowietrze.gov.pl
www.wfosgw.poznan.pl

KRAJOWY
PLAN
ODBUDOWY

Rzeczpospolita
Polska

Sfinansowane przez
Unię Europejską
NextGenerationEU

Kotły bezklasowe należy wymienić do końca roku!

Od 1 maja 2018 roku na terenie Wielkopolski obowiązują nowe przepisy antysmogowe. Są one wynikiem podjęcia przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego uchwały z dnia 18 grudnia 2017 roku w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa wielkopolskiego ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, tzw. uchwała antysmogowa.

Ograniczenia i zakazy, które zostały wprowadzone dotyczą takich instalacji jak: kocioł, kominek lub piec, dostarczających ciepło do systemu centralnego ogrzewania lub wydzielających ciepło poprzez: bezpośrednie przenoszenie ciepła lub pośrednie przenoszenie ciepła w połączeniu z przeniesieniem ciepła do cieczy, lub bezpośrednie przenoszenie ciepła w połączeniu z systemem dystrybucji gorącego powietrza. W instalacjach tych nie można spalać najlepszej jakości paliw stałych, m.in. węgla brunatnego, miału, flotokoncentratów czy węgla kamiennego niespełniającego określonych parametrów.

Od 1 maja 2018 roku można instalować tylko takie kotły, które umożliwiają wyłącznie automatyczne podawanie paliw, nieposiadające dodatkowego rusztu oraz elementów umożliwiających jego zamontowanie.

Uchwała „antysmogowa” zawiera także

harmonogram wymiany starych rodzajów źródeł ciepła na nowe. Zgodnie z harmonogramem do końca 2023 roku należy wymienić kotły bezklasowe.

Kotły bezklasowe potocznie nazywane „kopciuchami” to takie, które nie spełniają standardów emisyjnych. Skąd wiadomo, że dany kocioł jest kotłem bezklasowym? Kocioł taki nie posiada tabliczki znamionowej, co oznacza, że nie spełnia on norm żadnej klasy energetycznej.

Kolejna data w harmonogramie uchwały „antysmogowej” to 1 stycznia 2026 rok. Do tego czasu należy wymienić ogrzewacze pomieszczeń, takie jak piece, kominki, które zostały zainstalowane przed 1 maja 2018 roku, a które nie spełniają dla nich określonych wymagań.

BS

Czy pies w lesie musi chodzić na smyczy?

Jesień w pełni. To czas gdy z drzew opadają kolorowe liście, a w lasach pojawiają się grzyby. Wielu z nas nie wyobraża sobie wypoczynku bez wędrówek po lesie czy zbierania grzybów bez naszych pupilów. Jednak należy pamiętać, że ze względów bezpieczeństwa czworonoga, jak i mieszkańców lasu, czyli dzikich zwierząt, psa należy trzymać na smyczy.

Dlaczego pies może stanowić zagrożenie dla dzikich zwierząt? Argumentów jest wiele. Psi zapach i głośne szczekanie stresują dzikie zwierzęta. Przestraszone mogą szukać schronienia uciekając i zostawiając młode. Udomowiony pies mały czy duży, to nadal drapieżnik. Zapominamy o tym często, ponieważ wiele osobników zatraciło instynkt gończy lub nie ma na co dzień okazji, żeby go pokazać. Spuszczony ze smyczy pies może popędzić za sarną i wypłoszyć ją na ruchliwą drogę, co może skutkować kolizją z samochodem i skończyć się tragicznie.

Podejźmy zatem do tematu z rozsądkiem i połączmy wypoczynek, zabawę z pupilem tak, aby okazać szacunek zwierzętom żyjącym w lasach.

Pamiętajmy, że według prawa, za nieprzestrzeżenie przepisu z art. 166 Kodeksu wykroczeń, tj. za puszczenie luzem psa w lesie grozi kara grzywny w wysokości 500 zł albo kara nagany.

Danuta Kałużna

Straż Gminna rozpoczęła kontrole terenowe

Zgodnie z nowymi przepisami ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2023 r. poz. 1469), Wójt jest zobowiązany do prowadzenia co najmniej raz na dwa lata (może częściej) kontroli w zakresie przestrzegania obowiązków spoczywających na właścicielu nieruchomości wyposażonej w zbiornik bezodpływowy lub przydomową oczyszczalnię ścieków.

Każdy, kto posiada na nieruchomości zbiornik bezodpływowy (szambo) lub przydomową oczyszczalnię ścieków, jest zobowiązany do:

- posiadania umowy z firmą mającą zezwolenie na opróżnianie zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transport nieczystości ciekłych z terenu gminy Suchy Las (wykaz przedsiębiorców posiadających powyższe zezwolenie znajduje się na stronie: bip.suchylas.pl);
- zbierania dowodów uiszczenia opłat za ww. usługi.

Kontrolujący jest uprawniony m.in. do żądania okazania dokumentów i

udostępnienia wszelkich danych mających związek z przedmiotem kontroli. Podczas kontroli, wymaganymi do przedłożenia dokumentami są również faktury za zużyty

wodę, które posłużą sprawdzeniu prawidłowości pozbywania się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych.

W związku z powyższym, w toku prowadzenia ww. kontroli właściciele nieruchomości są zobowiązani do przedłożenia Wójtowi Gminy Suchy Las umowy zawartej z przedsiębiorcą na odbiór nieczystości ciekłych, dowodów potwierdzających uiszczenie opłaty za tę usługę (np. potwierdzenie przelewu, opłacone faktury), a także faktur za wodę.

Właściciele, którzy otrzymali wezwania z Urzędu Gminy Suchy Las w sprawie niniejszej kontroli i nie stawili się do urzędu z wymaganymi dokumentami, zostaną skontrolowani na swoich nieruchomościach przez funkcjonariuszy Straży Gminnej Gminy Suchy Las.

Danuta Kałużna
Referat Ochrony Środowiska
UGSL

Artykuł przygotowany na podstawie ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2023 r. poz. 1469 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2022 r. poz. 2556 z późn. zm.).

Bądź widoczny na drodze – odbierz odbłask

Piesi i rowerzyści to grupa tzw. niechronionych uczestników ruchu drogowego, która najbardziej narażona jest na tragiczne konsekwencje wypadków drogowych. W aucie ochroną są pasy bezpieczeństwa czy poduszki powietrzne, w przypadku pieszych własny rozsądek.

Z uwagi na szybko zapadający zmrok i zmienną pogodę, jesień i zima to najtrudniejszy okres dla pieszych. Kurtki, płaszcze, czapki i szaliki w ciemnych kolorach nie wpływają na dobrą widoczność pieszego na drodze. Jednak zdecydowanie widoczność poprawiają odbłaski.

Dzięki posiadaniu jakiegokolwiek elementu odblaskowego, widoczność piesze-

go zwiększona jest na drodze do około 150 metrów. To dzięki odbłaskom kierowca ma więcej czasu na odpowiednią reakcję, a zyskane w ten sposób sekundy mogą uratować zdrowie czy nawet życie.

Pamiętajmy, to że widzimy samochód nie znaczy wcale, że kierowca widzi nas. Zatem nie ryzykujemy własnym życiem. Śmiertelny wypadek to ogromna tragedia,

dlatego warto świecić przykładem na drodze i nosić odbłaski.

W trosce o Twoje życie i zdrowie, Referat Ochrony Środowiska Urzędu Gminy Suchy Las zakupił opaski odblaskowe, które chętnie zostaną przekazane każdej zainteresowanej osobie. Zapraszamy po odbiór opasek odblaskowych do Urzędu Gminy Suchy Las przy ul. Szkolnej 13 w Suchym Lesie, od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 15.00. Ilość opasek jest ograniczona.

Danuta Kałużna
Referat Ochrony Środowiska
UGSL

ADOPTUJ PRZYJACIELA!

Cezar to piękny i mądry pies, wesoło witający się z ludźmi. Cezar trafił do nas wystraszony i nienawiązujący kontaktu. Dzięki naszej pracy i wielkiemu sercu schroniskowych opiekunów, otworzył się na świat, zaczyna reagować na imię i coraz lepiej chodzi na smyczy. Przyzwyczajamy go także do przebywania w budynku, w biurze i gabinecie weterynaryjnym, uczymy chodzenia po śliskich powierzchniach i przychodzenia na zawołanie. Cezar czasem panikuje, kładzie się na podłodze i odmawia kolejnych kroków, wówczas dajemy mu czas na ochłonięcie i obserwację otoczenia, gdy zauważa, że nie ma zagrożenia, ruszamy dalej.

Cezar to młody pies z wielkim potencjałem, szukamy osoby, która będzie potrafiła go rozwinąć, pomoże psu pokonać strachy i zaopiekuje się nim na zawsze. Nie zauważyliśmy agresji u psa,

jednak Cezar boi się jeszcze gwałtownych ruchów i nowych sytuacji i nie wiadomo, jak zareagowałby bardzo wystraszony, dlatego szukamy domu z dorosłymi opiekunami, ewentualnie z nastoletnimi dziećmi.

Cezar powinien zamieszkać w spokojnym miejscu, nadmiar bodźców w mieście, klatka schodowa, winda, korytarz itp. sprawią, że pies ciągle będzie musiał walczyć ze strachami.

Zapraszamy do kontaktu w sprawie adopcji.

Tel. 783 552 272.

Kolejny defibrylator czeka w pogotowiu

AED, czyli Automatyczny Defibrylator Zewnętrzny w październiku został zamontowany przez Gminę na budynku Ośrodka Pomocy Społecznej w Suchym Lesie przy ulicy Bogusławskiego 17. To drugie takie ogólnodostępne, aktywne całodobowo urządzenie medyczne w stolicy gminy i całej gminie, służące do przywrócenia rytmu serca poprzez dostarczanie impulsu elektrycznego. Pierwszy z defibrylatorów znajduje się przy głównym wejściu do budynku Urzędu Gminy, przy ulicy Szkolnej 13.

Defibrylator to urządzenie, które używane jest w przypadku nagłego zatrzymania krążenia. Wbrew pozorom jest ono intuicyjne w obsłudze, dlatego w razie konieczności ratowania czyjegoś życia, może być użyte przez każdą osobę, nawet nieprzeszkoloną. AED za pomocą komend głosowych wydaje polecenia, jakie działania krok po kroku należy wykonać.

Ważne! W sytuacji ratowania życia każda sekunda jest niezwykle ważna. Dostarczenie defibrylatora do poszkodowanego i przygotowanie urządzenia do pracy wyma-

ga czasu. Dlatego stan poszkodowanego trzeba monitorować i jeśli zachodzi taka konieczność, do momentu uruchomienia defibrylatora, należy wykonać resuscytację krążeniowo-oddechową.

Uwaga! Urządzenia w obu punktach w Suchym Lesie zostały umieszczone w szafkach wyposażonych w alarm dzwinkowy. Alarm uruchamiany jest podczas otwarcia szafki. Miejsca te są również objęte monitoringiem.

bs

FOT. B. STACHOWIAK

Podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy medycznej – CO NA TEN TEMAT TRZEBA WIEDZIEĆ

Zabezpiecz miejsce zdarzenia – upewnij się, że miejsce, w którym znajduje się poszkodowany jest bezpieczne dla Ciebie i innych osób. Oceń sytuację, a jeśli to możliwe wezwij profesjonalną pomoc medyczną.

Sprawdź przytomność – próbując nawiązać kontakt z poszkodowanym, upewnij się, że jest przytomny. Jeśli nie reaguje i nie oddycha lub oddycha niewłaściwie, natychmiast rozpocznij resuscytację krążeniowo-oddechową.

Rozpocznij resuscytację krążeniowo-oddechową – wykonuj ręczne uciski na klatkę piersiową i podawaj sztuczne oddychanie (w proporcji 30 ucisków na 2 oddechy), zgodnie z wytycznymi resuscytacji krążeniowo-oddechowej.

Podłącz defibrylator – jeśli masz dostęp do automatycznego defibrylatora zewnętrznego (AED), uruchom go i postępuj zgodnie ze wskazówkami głosowymi lub na wyświetlaczu.

Odsłoń klatkę piersiową – upewnij się, że klatka piersiowa poszkodowanego jest sucha i odsłonięta. Jeśli jest wilgotna, osusz ją.

Podłącz elektrody – załóż elektrody z defibrylatora na klatkę piersiową poszkodowanego zgodnie z instrukcjami na opakowaniu elektrod.

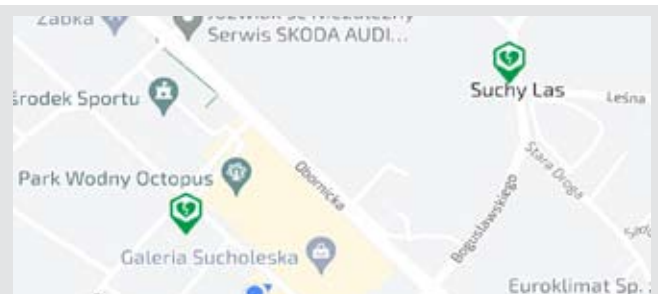
Upewnij się, że nikt nie dotyka poszkodowanego, podczas gdy defibrylator analizuje rytm serca. To ważne, aby uniknąć porażenia prądem.

Wykonaj defibrylację – jeśli defibrylator zaleci wykonanie defibrylacji, upewnij się, że nikt nie ma kontaktu z poszkodowanym, a następnie dostarcz impuls elektryczny poprzez naciśnięcie przycisku „Wstrząs” (jeśli to automatyczny defibrylator) lub zgodnie ze wskazówkami.

Kontynuuj resuscytację – po defibrylacji kontynuuj cykl ucisków na klatkę piersiową i sztucznego oddychania, zgodnie z wytycznymi resuscytacji krążeniowo-oddechowej, do czasu przyjazdu służb medycznych.

TU SPRAWDZISZ LOKALIZACJĘ AED

Mapy rozmieszczenia automatycznych defibrylatorów zewnętrznych (AED) na terenie całego kraju, a tym samym i gminy Suchy Las, dostępne są w aplikacjach: Staying Alive oraz Ratownik. Warto mieć je zainstalowane na telefonie także z powodu innych ważnych funkcjonalności, które z całą pewnością sprawdzą się w sytuacji nagłego zagrożenia zdrowia i życia.

Dofinansowanie do in vitro

Pary z gminy Suchy Las, które chcą skorzystać z procedury in vitro mogą liczyć na dofinansowanie. Gmina Suchy Las przystąpiła do „Programu polityki zdrowotnej leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego dla mieszkańców województwa wielkopolskiego w latach 2022-2023”.

Program, do którego przystąpiła Gmina Suchy Las, a którego organizatorem jest Samorząd Województwa Wielkopolskiego, realizowany jest przez InviMed – Klinikę leczenia niepłodności w Poznaniu.

Kto może przystąpić do Programu?

Aby zgłosić się do Programu – kobieta i mężczyzna – muszą spełniać następujące wymagania:

- W dniu zgłoszenia muszą mieć ukończone 25 lat, a kobieta – nieukończone 40 lat według daty urodzenia.
- Muszą być osobami fizycznymi mieszkającymi na terenie gminy Suchy Las, w rozumieniu Kodeksu cywilnego od 12 miesięcy w chwili aplikowania do Programu i/lub mieszkającymi, zameldowanymi i rozliczającymi podatek dochodowy za poprzedni rok w gminie.
- Muszą przedłożyć realizatorowi wypełniony druk świadomej zgody na udział w Programie oraz podpisać oświadczenie, że nie są obecnie uczestnikami innego programu o podobnym charakterze finansowanym ze środków publicznych lub nie uczestniczyły w podobnym programie finansowanym ze środków publicznych w ciągu ostatnich trzech lat.
- Musi zostać stwierdzona i potwierdzona dokumentacją medyczną bezwzględna przyczyna niepłodności lub nieskuteczne leczenie niepłodności zgodne z rekomendacjami i standardami praktyki lekarskiej w okresie 12 miesięcy poprzedzających zgłoszenie do Programu, wraz ze wskazaniem do zapłodnienia pozaustrojowego.

W Programie mogą wziąć udział osoby, które spełniły wszystkie kryteria w nim wskazane. O kwalifikacji do Programu będzie decydował lekarz w oparciu o wskazania medyczne.

Wskazania medyczne powodujące wyłączenie z Programu:

- Potencjalne ryzyko braku prawidłowej odpowiedzi na stymulację jajczkowania (hormon folikulotropowy – FSH powyżej 15 mU/mL w 2-3 dniu cyklu lub hormon antymullerowski AMH poniżej 0,7 ng/mL).
- Nieodpowiednia odpowiedź na prawidłowo przeprowadzoną stymulację jajczkowania, czego wyrazem był brak pozyskania komórek jajowych w 2 cyklach stymulacji.
- Nawracające utraty ciąży w tym samym związku.
- Wady macicy bezwzględnie uniemożliwiające donoszenie ciąży.
- Brak macicy.

Wysokość dofinansowania

Każda para, która zakwalifikuje się do Programu, otrzyma maksymalne dofinansowanie do 5 000 zł.

Kwota ta jest przeznaczona na jedną procedurę i może być niższa jeśli nie zostaną wykonane wszystkie usługi medyczne przewidziane w Programie. Każda para może skorzystać z 3 (maksymalnie) prób zapłodnienia pozaustrojowego (ilość prób z Programów dla mieszkańców Wielkopolski sumuje się) – warunkiem jest dostępność miejsc oraz kolejna pozytywna kwalifikacja medyczna.

Wizyta kwalifikacyjna

Na wizytę kwalifikacyjną należy przynieść:

- pełną dokumentację z leczenia,
- wyniki badań,

- dokumenty potwierdzające tożsamość,
- wypełnione dokumenty:
  - oświadczenie o miejscu zamieszkania,
  - zgodę na udział w Programie,
- dokumenty potwierdzające zamieszkanie na terenie gminy: aktualny rozliczony dokument PIT lub aktualne zaświadczenie z urzędu, z ewidencji ludności.

Opłata za kwalifikację

Wizyta, na której para otrzymuje kwalifikację jest płatna zgodnie z cennikiem programu – 25 zł. Jeśli podczas wizyty okaże się, że konieczna będzie kolejna wizyta w celu uzupełnienia dokumentacji lub wyników badań, będzie ona płatna zgodnie z cennikiem kliniki InviMed Poznań.

Jak zgłosić się do Programu?

Aby zgłosić się do Programu, wystarczy wypełnić formularz kontaktowy, który dostępny jest na stronie internetowej Kliniki (adres poniżej). Należy podać swoje dane oraz dane kontaktowe i wybrać: klinika: InviMed Poznań; temat: Dofinansowanie – Gminy-woj. wlkp., a także, koniecznie, wpisać nazwę swojej gminy (Suchy Las).

Klinika skontaktuje się z każdą z osób, która przesłała właściwy formularz we wskazanym terminie, w ciągu 7 dni roboczych.

Liczba miejsc jest ograniczona, dlatego zainteresowane osoby im wcześniej zapiszą się na kwalifikację, tym większa szansa na otrzymanie dofinansowania.

Szczegółowe informacje, formularz zgłoszeniowy oraz niezbędne dokumenty dostępne są na stronie InviMed – www.invimed.pl / Aktualności / W InviMed Poznań ruszają zapisy na dofinansowania do in vitro

dla ponad 30 gmin w woj. Wielkopolskim (zamieszczamy także QR kod, który bezpośrednio przekieruje Państwa do strony).

Działaj zanim wygaśnie profil zaufany

Zapewne część z Państwa dostało lub niebawem dostanie SMS z informacją o wygasającym z dniem 31 października profilu zaufanym. Wygasa ważność profili zaufanych, które zostały automatycznie przedłużone podczas pandemii.

Ważność profilu przedłużyć można drogą elektroniczną. Najłatwiej przeprowadzić to przed jego wygaśnięciem. Zajmuje to kilka minut. Ścieżka przedłużenia ważności profilu online wygląda tak:

1. Zaloguj się na stronie pz.gov.pl.
2. W prawym górnym rogu zobaczysz swoje dane i niebieską strzałkę. Rozwiń menu pod strzałką i wybierz Profil zaufany.
3. W Szczegółach profilu wybierz Przedłuż ważność lub zmień dane, a następnie Dalej.
4. Zobaczysz okno ze swoimi danymi kontaktowymi. Potwierdź je lub edytuj, jeśli się zmieniły.
5. Otrzymasz SMS i e-mail z kodami autoryzacyjnymi. Wpisz je w odpowiednie pola

i wybierz Dalej. Jeśli kody są prawidłowe, zobaczysz potwierdzenie przedłużenia ważności profilu zaufanego o 3 lata. Otrzymasz również e-mail z potwierdzeniem.

Profil zaufany jest środkiem identyfikacji elektronicznej. Dzięki niemu można potwierdzić swoją tożsamość w Internecie oraz podpisać dokument podpisem elektronicznym, jeśli jest to niezbędne do załatwienia sprawy.

Dzięki profilowi zaufanemu można zalogować się do systemów informatycznych administracji publicznej, takich jak: Platforma Usług Elektronicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (PUE ZUS), Internetowe Konto Pacjenta (IKP), e-Urząd Skarbowy itd.

Profil zaufany będzie Państwu niezbędny również przy ubieganiu się o Kartę Mieszkańca SLjestemstad, której uruchomienie planowane jest w listopadzie.

Zebrał Paweł Andrzejewski

Dlaczego 47% dzieci w Polsce w szkołach podstawowych cierpi na nadwagę?!

„Nie wiedziałam, a już wiem” to cykl artykułów, który dedykuję wszystkim mieszkańcom gminy Suchy Las zainteresowanym naszymi lokalnymi sprawami.

Tak dużo dzieci cierpi w Polsce na otyłość, ponieważ my je tak mocno kochamy. Kochamy tak mocno swoje dzieci, wnuczka, że nie potrafimy im odmówić zakupu łakoci, przekąsek i innych sztucznych, niezdrowych produktów spożywczych, które producenci żywności tak pięknie dla nich opakowują i „podrasowują” przy użyciu niemalże całej tablicy mendelejewa.

Dlaczego tak drastycznie zaczęłam ten artykuł?

Ponieważ chcę wszystkich Państwa nim wystraszyć, zmusić do przemyślenia tematu. Proszę tym samym żebyście się zastanowili, czy spełniając prośby swojego potomstwa w kwestii zakupu łakoci, naprawdę okazujecie im miłość?!

Jeżeli kochamy nasze dzieci nie kupujmy im tego co ich truje!

Nie użyję dla przykładu kolorowych żelków czy drażetek, ponieważ nie mogą zająć tak dużo miejsca w gazecie, aby wypisać cały ich szkodliwy dla organizmu skład. Przyjrzyjmy się zatem najzwyczajszym herbatnikom, które zawierają: E 503, E 500 i E 450, czyli związki chemiczne powszechnie uznawane za nietoksyczne dla człowieka i niepowodujące skutków

się na temat skrobi modyfikowanej i wosku dodawanego do produktów dedykowanych dzieciom. Mogłabym dodać parę słów o barwniku koszenilowym (czerwony, zwany karminą, E120), on to powoduje zaostrzenia astmy, wywołuje alergie i pokrzywkę. A kolor niebieski, to błękit brylantowy, który w większości krajów jest zakazany i uznawany za rakotwórczy... Tylko nikt by tego do końca nie przeczytał.

W zamian tego przyznam się, że nie jestem wolna od chęci dawania moim dzieciom sztucznie, fabrycznie wytworzonych słodczy. Niestety popełniałam i nadal czasami popełniam „ten grzech”. I jest mi za to wstyd. Najbardziej gdy z uwagą czytam etykietę danych łakoci i zdaję sobie sprawę, że już to kiedyś kupowałam. I co gorsza nie dla siebie, nie lubię takich sztucznych słodczy. Najgorsze jest właśnie to, że kupowałam je dla moich dzieci. Z miłości – jak mi się wydawało. Bo przecież wszystkie dzieci przynoszą do szkoły łakocie, więc niech i moje raz po raz z czymś kolorowym, atrakcyjnie zapakowanym się pojawiają... Nie mogą ciągle wyciągać ze śniadaniówek kanapek z warzywami i owoców, lub warzyw i owoców

niowe, nie w sensie genetycznym a behawioralnym. Dziedziczymy „lodówkę”, to co dostawaliśmy do jedzenia w dzieciństwie i później to kopiujemy.

Zapytacie mnie pewnie Państwo: Jak to jest, że w środkach spożywczych znajdują się substancje szkodliwe? Czy ktoś tutaj popełnia przestępstwo? Czy jesteśmy tak strasznie oszukiwani? Nie! Nie jesteśmy oszukiwani. Wszystkie substancje, które są dodawane do środków spożywczych są zatwierdzone. Niestety mają swoją toksyczność i szkodliwość określoną tylko jako niewielką w krótkim czasie działania. Ale te substancje się strasznie kumulują. Otóż nasz organizm wie co ma zrobić tylko z produktami, surowcami, substancjami, które są mu niezbędne do życia. Natomiast jeżeli dostarczamy mu składniki, które nie są nam do niczego potrzebne, czyli nie jest to dla przykładu budulec kości czy produkt potrzebny do procesu trawienia, to organizm wyrzuca takie „coś” na „śmietnik”. „Śmietnik” dla organizmu to tkanka tłuszczowa. I to jeszcze nie byłoby najgorsze. Najgorsze jest to, że to przecież wszystko z krwią przepływa przez wszystkie narządy i niestety bardzo często gdzieś parkuje, czyniąc w tym narządzie spustoszenia. Ta niepotrzebna nam do niczego substancja chemiczna „zaparkuje” gdzieś i będzie niszczyć tarczycę, nerki, śledzionę, wątrobę, kości, może nie-

Z pomocą i zdrową ofertą przychodzą szkolne sklepiki!

SP 2 Suchy Las

ZS Chludowo

ubocznych. Jednak z małym zastrzeżeniem – „w ilościach znajdujących się w żywności”! Ale czy określono ile można danego produktu spożyć? Jakie są normy spożycia przez dzieci? I jak wpływają na organizm, gdy je ze sobą połączymy? Otóż to okropne połączenie niszczy tarczycę, nerki, śledzionę, wątrobę. Mamy w tych herbatniczkach jeszcze tłuszcz palmowy, który jest utwardzającym do zaburzeń krążenia, miążdżycy i uwaga – dlatego występują dzisiaj zawaly serca u dzieci. Mogłabym jeszcze rozpisać

pokrojonych w śmieszne słupki, takich chrupiących i zdrowych... Nie mogą do szkoły nosić tylko zwykłej wody, albo soku wyciskanego w domu, bez kolorowej etykiety.

Usprawiedliwiam się jednak tym, że daję im dobry przykład zdrowo się odżywiając. Wierzę bowiem, że dzieci nie zawsze słuchają nas uważnie, ale zawsze uważnie nas naśladują.

Zdrowie dziecka (a co za tym idzie człowieka) kształtuje się w dzieciństwie. Dziedziczymy wówczas nawyki żywie-

stety zaatakować wszystko.

I już zakończyłabym z chęcią rozpisywanie się o tym co złe, ale muszę dodać, że najgorsze jest to, że nie posiadamy danych dotyczących badań z punktu widzenia metabolitów tych substancji „podganiających żywność”, czyli tego co robi z nimi wątroba i co dalej tak naprawdę do tej krwi się dostanie.

I nie mamy na to wpływu Drodzy Państwo, że producenci walcząc o klienta będą dodawać niebezpieczne dla nas i naszych dzieci „podganiacze spożywcze”. Ale

mamy wpływ na to, czy będziemy je kupować? Czy zaszczepimy w tych młodych ludziach chęć jedzenia zdrowej żywności? Uprawiania sportu? Przebywania na świeżym powietrzu?

Przy okazji pisania tego artykułu odwiedziłam nasze gminne szkoły i bardzo ucieszyło mnie to, że dzieci uczęszczające do naszych podstawówek mają atrakcyjną alternatywę spożywania dobrych jakościowo produktów. Nawet jeżeli nie wychodzą ze śniadaniówkami pełnymi zdrowych kanapek, owoców i warzyw z domu.

Począwszy od tego, że w zarządzeniu Wójta z dnia 21.12.2022 roku w sprawie wysokości opłat za posiłki w szkołach w gminie Suchy Las odnajdujemy zapis „Zupa – kwota maksymalnie do 3 złotych”. Poprzez pracę Dyrektorów poszczególnych szkół polegającą na wyszukaniu firm gwa-

rantujących dzieciom możliwość zjedzenia dobrego, zdrowego, robionego tego samego dnia, ciepłego posiłku. Do pracy całej rady pedagogicznej, dającej dobry wzorzec żywieniowy w szkołach. Dla przykładu, w Szkole Podstawowej nr 2 w Suchym Lesie Samorząd Uczniowski wraz z opiekunami pedagogicznymi prowadzi sklepiki szkolne (bo są dwa), w których można zakupić świeże produkty: drożdżówki z lokalnej piekarni, kanapki, jabłka i wodę. I żeby nie idealizować i pisać prawdę przyznam, że znalazłam tam jedną (tylko jedną!) przekąskę, która miała wydrukowaną datę ważności (czyli była w fabrycznym opakowaniu). To bardzo ważne, bo jeżeli batonik, deserek, czy temu podobne małe co nieco ma termin ważności miesiąc, rok lub co gorsza jeszcze dłużej, to nie ma takiej możliwości, żeby nie było tam niezdrowych dla

naszych organizmów substancji zwanych „ulepszaczami”. Natomiast w rozmowie z dyrektorem Zespołu Szkół w Chłudowie Krzysztofem Antkowiakiem dowiedziałam się, że edukacja żywieniowa w szkole jest na wysokim poziomie, sklepik ze zdrowymi produktami funkcjonuje i nikt z grona pedagogicznego nie poddaje się nawet, gdy znajdzie się dziecko posiadające w śniadaniówce produkty nieomalże świecające chemią.

Jestem pewna, że zastępując porcje kolorowo opakowanych przekąsek tymi zdrowymi i uśmiechem, nie narazimy się na spadek poziomu miłości płynącej od naszych dzieci, a nawet posunę się dalej – myślę, że będzie wręcz odwrotnie.

Pozdrawiam jak zwykle serdecznie.

Wiesia Prycińska
Radna Gminy Suchy Las

Sprawdź się w Wielkim Teście o Gminie Suchy Las 2023!

30 listopada 1218 rok to data, którą każdy mieszkaniec Suchego Lasu powinien znać. To wtedy po raz pierwszy w historii pojawiła się pisana wzmianka o wsi Suchy Las. Było to w dokumencie biskupa Pawła, w którym Suchy Las wymieniony został jako jedna z osad odprowadzających dziesięcinę dla Joannitów. Na pamiątkę tego faktu już po raz kolejny organizujemy Wielki Test o Gminie Suchy Las, którego celem jest popularyzacja wiedzy o gminie Suchy Las w formie zabawy konkursowej.

Podobnie jak w poprzednim roku, Wielki Test o Gminie Suchy Las 2023 odbędzie się w formie online, za pomocą formularza Microsoft Forms, dostępnego przez stronę www.suchylas.pl. Do udziału w Teście zapraszamy osoby powyżej 13. roku życia (dozwolone wsparcie rodziny!).

Test będzie się składał z 40 pytań zamkniętych dotyczących historii gminy, ludzi z nią związanych, jej bieżących spraw społecznych, sportowych czy kulturalnych.

Czas na rozwiązanie Testu to 60 minut. Na najlepszych znawców dziejów gminy Suchy Las czekają atrakcyjne nagrody!

Formularz zostanie aktywowany w piątek, 24 listopada br. o godz. 20.00 i od tego czasu będzie możliwość rozwiązania Testu. Odpowiedzi będzie można przesyłać do niedzieli, 26 listopada br. do godz. 23.59. Nie zwlekaj z wypełnieniem Testu! Przy równej liczbie poprawnych odpowiedzi o klasyfikacji końcowej zadecyduje

wcześniejsza data wypełnienia Testu oraz czas, w którym zostanie wypełniony.

Szczegóły oraz regulamin Testu dostępne będą na stronie www.suchylas.pl.

MD

ZAPRASZAMY DO ZABAWY!

Pytania, które pojawiły się na Wielkim Teście o Gminie Suchy Las 2022.

Pierwsze 5 osób, które wyślą poprawne odpowiedzi na poniższe pytania na e-mail: m.dawidowska@suchylas.pl, otrzyma „Monografię cmentarza parafialnego w Chojnicy”. Czekamy na Wasze e-maile od 6 listopada br.

1. Która wieś była kiedyś własnością zakonu cysterek?
  - a) Biedrusko
  - b) Goleńczana
  - c) Jelonek
  - d) Zielątkowo
2. W lipcu 2022 r. odsłonięto pomnik-ławeczkę:
  - a) Romana Dmowskiego
  - b) Wojciecha Bogusławskiego
  - c) Jana Pawła II
  - d) O. Mariana Żelazka
3. Jak brzmi fragment tekstu piosenki „Suchy Las – jestem stąd” śpiewanej przez Mezo?
  - a) Suchy Las – doszły słuchy nas, że to ulubione miejsce każdego z was
  - b) Przez Chojnicę do Biedruska, gdzie wieża ciśnień góruje pruska
  - c) Biały maltański krzyż, żółte liście dębu na czerwonym tle, symbole naszego herbu
  - d) Pełne parki i boiska, teatralne widowiska
4. Na dworcu w Złotnikach można:
  - a) Wysłać list
  - b) Zamówić obiad
  - c) Wypożyczyć książkę
  - d) Kupić kwiaty
5. Zgodnie z tradycją Rajd Rowerowy „Pieczona Pyra” odbywa się:
  - a) W ostatnią niedzielę czerwca
  - b) W pierwszą sobotę września
  - c) W ostatnią sobotę września
  - d) W pierwszą niedzielę października

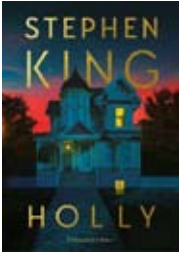
WIELKI TEST
online o Gminie Suchy Las
24-26 listopada 2023 r.
Szczegóły i regulamin już wkrótce na: www.suchylas.pl

Biblioteka poleca

DLA DOROSŁYCH:

Stephen King, *Holly*

Wydawnictwo Prószyński i S-ka, 2023

Mój dom murem podzielony – te bardzo aktualne słowa piosenki mogłyby być mottem najnowszej powieści Stephena Kinga. Król horroru przez dziesięciolecia obecności w literaturze popularnej

stał się kimś więcej niż dostarczycielem krwawych historii. Jest kronikarzem Ameryki, obserwatorem trapiących nas lęków, podejmuje wątki obyczajowe, społeczne i polityczne. Akcja najnowszej powieści rozgrywa się o krok wstecz od nas, bo w czasie pandemii koronawirusa. W jej trakcie przypadła zmiana prezydenckiej warty oraz w jej następstwie – zamieszki na Kapitolu. Te dwie kwestie głęboko podzieliły Amerykanów... i nieamerykańskich czytelników też.

Holly Gibney, w oczywisty sposób hipochondryczna główna bohaterka powieści, przez różnice zdań w kwestii Trumpa i pandemii niemal przestała rozmawiać ze swoją matką. Ulubiona bohaterka Kinga przekroczyła pięćdziesiątkę, żyje sama, nadal prowadzi agencję detektywistyczną Uczciwi Znalazcy. I paradoksalnie dopiero zaczyna oddychać pełną piersią i rozkwitać. Dostaje zlecenie odnalezienia zaginionej dziewczyny, po której pozostał tylko rower i lakoniczny list pożegnalny. Neurotyczna i nadwrażliwa Holly nie wierzy, by motywem zniknięcia mogła być kłótnia z matką, choć przecież dobrze wie, jak bardzo matki potrafią dobić córki projektując na nie swoje lęki i uprzedzenia. Znów

będzie wędrować przez miasto, słuchając ludzi, podglądając ich życia i próbując przeniknąć nakładane maski. I zauważy, że bolesne linie podziału przebiegają nie tylko w kwestiach zdrowia czy polityki. I jak to u Kinga, najmroczniej jest nie w jaskini potwora, a w ludzkim sercu.

DLA MŁODZIEŻY:

John Allison, Max Sarin i inni,

Nie zapomnę ci tego (tom 9)

Seria *Giant days*

Jeśli macie lat kilkanaście, skończyliście podstawówkę, a komiksów nie czytacie, bo kojarzą się wam z opowieściami o superbohaterach, sięgnijcie po *Giant days*. To seria, w której bohaterami są

zwyczajni nastolatki, a ich przygody, choć szalone, to wciąż mimo wszystko mieszczą się w kategorii „zwyczajne życie”. Kolejne semestry studiów i mieszkanie, burzliwe relacje, skomplikowane związki uczuciowe, nowe umiejętności – wszystko okraszone wielką porcją humoru, choć momentami zaskakująco refleksyjne. Nastolatki z opowieści Johna Allisona rzeczywiście przeżywają swoje Wielkie Dni, opuszczając rodzinne gniazdo i wchodząc z impetem w dorosłość.

Jeśli zaś śledzicie losy Esther, Daisy i Susan, to w części *Nie zapomnę ci tego* właśnie kończą drugi rok studiów. Daisy i Susan postanowiły zamieszkać z chłopakami, więc Esther szuka nowego domu. Ponieważ nie może żadnego znaleźć, jej samoocena spada na łeb na szyję. Jednak wypróbowani przyjaciele nie zawiodą w potrzebie. Esther i Ed poznają się od mniej radoszej strony – każde opowie druziemu o niewesołej szkolnej przeszłości.

Giant days wciąga! Bawi jak sitcom, wzrusza jak pełnokrwisty dramat. Kreska rysowników nie przytłacza. Nastoletni czytelnik poza pierwszorzędną rozrywką znajdzie tu potwierdzenie, że inni młodzi ludzie przeżywają te same rozterki, co on.

DLA DZIECI

Majda Koren, *Beret i Kapot*

Wydawnictwo: Druganoga

Beret i Kapot to dwie świnki. Prawdziwe. I psotnicy – najprawdziwsi. Co tam psotnicy – to prawdziwe łapserdaki! Zawodowo zajmują się oszustwem i kradzieżą, ale na szczęście dla otoczenia w tym nie są najlepsi.

Może dlatego, że swoich łotrów nie potrafią dobrze zaplanować? A może po prostu bardziej lubią robić draki niż szkodzić. Z dziećmi, poza fantazją i impulsywnością, łączy ich szalone zamiłowanie do pączków z cukrem. Przygody rzezimieszków mogą być dla waszych dzieci pierwszym i to od razu bardzo udanym spotkaniem z komiksem. Związłe, ale z wartką akcją opowiadania o Berecie i Kapocie czyta się znakomicie! Bohaterowie są niezwykle zabawni, a przy okazji lektury możemy porozmawiać z dzieckiem o tym, jakie konsekwencje ma niekontrolowane „chcę”. Co ważne, przygody świnek rysowane są grubą, nie całkiem ładną kreską. Taki „nieładny” sposób ilustrowania pasuje do konwencji komiksu i dynamiki opowieści. Co ważne – podoba się dzieciom, ale w nas, dorosłych, może budzić sprzeciw. To jednak świetna okazja, by poszerzyć granice tego, co się nam podoba...

Konkurs na Szopkę Bożonarodzeniową 2023

Serdecznie zapraszamy do udziału wszystkich chętnych w kolejnej edycji Konkursu na Szopkę Bożonarodzeniową. Zapraszamy dzieci i młodzież z przedszkoli, szkół, zajęć pozaszkolnych, ale także całe rodziny, seniorów, dużych i małych konstruktorów!

Materiał i sposób wykonania szopki jest dowolny, szopka powinna być trwała, estetyczna i oryginalna. Ważne, aby praca była odważna, nowatorska i kreatywna, przy jednoczesnym odwołaniu się do świątecznej tradycji.

Upzejmie prosimy o uważne zapoznanie się z regulaminem dostępnym na stronie www.osrodek Kultury.pl. Szopki wykonane niezgodnie z wytycznymi regulaminu nie zostaną przyjęte do konkursu.

Jak co roku organizatorzy przewidzieli nagrody finansowe. Zwycięzcy każdej kategorii wiekowej otrzymają 700 zł w przypadku prac zbiorowych i 500 zł w przypadku prac indywidualnych. Głosowanie na nagrodę publiczności odbędzie się na naszym profilu na facebooku.

Szopki należy dostarczyć do Centrum Kultury i Biblioteki Publicznej w Suchym Lesie przy ul. Szkolnej od 27 listopada do 4 grudnia. Przyjmowane będą w portierni

od poniedziałku do piątku w godz. 8:00-18:00. Ogłoszenie wyników nastąpi podczas Sucholeskiej Noelki 9 grudnia.

Książkołazy – O drzewach

Co byście zrobili, gdyby wasz dom nagle zniknął?

Wyobraźcie sobie: idziecie na bal, tańczycie, objadacie się ciastem i świetnie bawicie, a po powrocie odkrywacie, że... wasze domy zniknęły! Po drzewach, które dawały schronienie i pożywienie, zostały tylko resztki, a sprawcami tej kradzieży są dziwolągi, zwane ludźmi.

Zapraszamy na pierwsze warsztaty książkowo-plastyczne z cyklu „Książkołazy” w naszej bibliotece! Podczas spotkania poznamy kilka książek obrazkowych, między innymi przewrotną, mądrą opowieść *Dziwolągi*. Zobaczycie, jak z perspektywy zwierząt i roślin wpływamy na nasze środowisko i co możemy zrobić, by to zmienić. Porozmawiamy też o drzewach – ich

budowie, rodzajach, umiejętnościach i mądrości. Czekają na was ciekawostki, zagadki, trudne oraz łatwe pytania, a na koniec – praca plastyczna!

Do zobaczenia w bibliotece 30 paź-

dziernika o godz. 16:00. Warsztaty kierujemy do dzieci w wieku 6-8 lat. Na zajęcia można zapisać się osobiście w bibliotece w Suchym Lesie lub pod numerem tel. 61 25 00 401.

Mała książka – wielki człowiek

Nowa odsłona kampanii *Mała książka – wielki człowiek* w bibliotece już w październiku!

Wszystkim miłośnikom książek dziecięcych i bibliotek kampania *Mała książka – wielki człowiek* jest z pewnością bardzo dobrze znana! Już od października na dzieci w wieku 4–6 lat czekają specjalne Wyprawki Czytelnicze. Pokochany przez Małych Czytelników i ich rodziców *Krasnal w Krzywej Czapce* powróci w tegorocznej

edycji projektu do bibliotek, by swoimi opowieściami skraść serca kolejnego pokolenia przedszkolaków.

Wyprawka Czytelnicza

Autorem książki wchodzącej w skład Wyprawki jest znakomity twórca literatury dziecięcej Wojciech Widłak, który specjalnie dla uczestników kampanii *Mała*

książka – wielki człowiek napisał *Krasnala w Krzywej Czapce*. To mądra i wzruszająca opowieść o bohaterach takich jak nasi Mali Czytelnicy – ciekawi świata, z mnóstwem pytań o sprawy najważniejsze – którzy zyskują niezwykłego towarzysza w swojej czytelniczej podróży.

Każda książka mieści w sobie cały świat. Ta o Krasnalu w krzywej czapce skrywa wiele zaklętych w opowieściach światów.

Konkurs recytatorski *Nic dwa razy*

W tym roku z okazji 100. rocznicy urodzin Wisławy Szymborskiej, serdecznie zapraszamy dzieci i młodzież z terenu gminy Suchy Las na spotkanie z poezją tej wspaniałej noblistki. Finał XXII Gminnego Konkursu Recytatorskiego, pod tytułem *Nic dwa razy...* odbędzie się 9 listopada o godzinie 17:30 w sali widowiskowej CKiBP przy ul. Szkolnej 16 w Suchym Lesie. Do finału konkursu uczestnicy przygotują wiersz z dorobku Wisławy Szymborskiej, a uczniowie klas VII i VIII również fragment prozy dowolnego autora.

Zapraszamy do udziału w następujących kategoriach wiekowych:

– kategoria I – uczniowie szkół podstawo-

wych – klasy I – III,
– kategoria II – uczniowie szkół podstawowych – klasy IV – VI,
– kategoria III – uczniowie szkół podstawowych – klasy VII i VIII.
Zachęcamy do zapoznania się z regulaminem dostępnym na stronie internetowej

www.osrodekkultury.pl.

Serdecznie zapraszamy do wzięcia udziału w konkursie. Wszystkie szkoły z terenu gminy do 3 listopada roku mogą zgłosić 3 reprezentantów szkoły w każdej kategorii wiekowej.

WYDARZENIA w Centrum Kultury i Bibliotece Publicznej w Suchym Lesie

NAZWA	DATA	MIEJSCE
CHLUDOWO KIEDYS I DZIS	do 31.10.2023 r.	Stary Bar Chłudowo
MALIK 50. LAT MALARSTWA Jan Wojciech Malik – wystawa	do 3.11.2023 r.	CKiBP Suchy Las hol wstęp wolny
KSIĄŻKOŁAZY DRZEWA warsztaty dla dzieci 5-7 lat	30.10.2023 r., godz. 16:00-17:00	CKiBP Suchy Las biblioteka zapisy pod numerem: 61 25 00 401
LINIA, BARWA, EMOCJE wystawa rysunku i malarstwa z okazji 10-lecia Osiedla Suchy Las – Wschód	6-19.11.2023 r.	CKiBP Suchy Las hol wstęp wolny
NIC DWA RAZY konkurs recytatorski poświęcony Wisławie Szymborskiej	9.11.2023 r., godz. 17:30	CKiBP Suchy Las sala widowiskowa wstęp wolny
RAZ DWA TRZY koncert	11.11.2023 r., godz. 19:00	CKiBP Suchy Las sala widowiskowa bilety wyprzedane
FESTIWAL MUZYKI SAKRALNEJ	19.11.2023 r., godz. 15:30	Kościół w Suchym Lesie wstęp wolny
FINISAŻ WYSTAWY LINIA, BARWA, EMOCJE	19.11.2023 r., godz. 17:00	CKiBP Suchy Las hol wstęp wolny
CIOTKA KAROLA TEATR BEZ GRANIC	19.11.2023 r., godz. 18:00	CKiBP Suchy Las sala widowiskowa wejściówki do odbioru w Suchym Lesie i w filiach
TOMASZ RACZEK spotkanie autorskie	24.11.2023 r., godz. 18:00	CKiBP Suchy Las sala widowiskowa darmowe wejściówki dostępne w bibliotekach
MAKRAMOWE ŚWIĘTA warsztaty	25.11.2023 r., godz. 11:00	CKiBP Suchy Las, koszt: 100 zł - osoba dorosła lub rodzic z dzieckiem, 135 zł - rodzic z dwójką dzieci
KATARZYNKI przedstawienie	25.11.2023 r., godz. 18:00	CKiBP Suchy Las, sala widowiskowa, darmowe wejściówki dostępne w CKiBP i filiach
NOELKA koncerty, warsztaty, ogłoszenie wyników konkursu na Szopkę Bożonarodzeniową	9.12.2023 r.	CKiBP Suchy Las szczegóły wkrótce
VOO VOO koncert	15.12.2023 r., godz. 19:00	CKiBP Suchy Las sala widowiskowa bilety: 100/70 zł (N/U) do nabycia na www.bilety24.pl i w sekretariacie CKiBP

Zastrzegamy prawo zmian w programie

Makramowe święta

Zapraszamy na warsztaty, na których wycieczysz niepowtarzalne dekoracje świąteczne.

Na spotkaniu poznasz makramowe sploty i samodzielnie stworzysz swoje dekoracje bożonarodzeniowe, które będą świetną ozdobą domu lub niepowtarzalnym prezentem pod choinkę.

Prowadzenie: Monika Melkowska – Pasje Mony. *Jestem Monia. Prowadzę pracownie rękodziela Pasje Mony. Prowadzę warsztaty rękodziela. Tworzę przestrzeń*

gdzie kreatywność uspokoi Twoją duszę, a Ty odnajdziesz spokój. Tworzę przedmio-

ty na szydelku oraz makramy.

Koszt warsztatów

– 100 zł uczestnik indywidualny

– 100 zł rodzic + dziecko (za parę)

– 135 zł rodzic + dwójka dzieci

Wszystkie niezbędne materiały wliczone w cenę.

Bilety dostępne na stronie bilety24.pl.

25.11.2023 r., godz. 11:00-13:00

Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna Gminy Suchy Las, ul. Szkolna 16

WYCE PO NOSZYMU

Zapraszamy do kolejnej odsłony dowcipów w gwarze poznańskiej, autorstwa Pana Jana Strugarka, mieszkańca Biedruska.

Foter mówi do swojego gżuba:
– *Tej, zamiast się lofrować wziąłbyś się za jakąś robotę. Jo za szczona, to colkie noce wagony rozładowywołem...*
– *Tak, tak, zanim Cię szkiely nie chapły*
– dorzucza z antrejki matka.

– *Panie doktorze jaka choroba jest najgorsza* – pyto babusia. Lekarz szpycuje w posobę zas drapie się po glacy i po chwili langsam mówi: – *No wedle mine to połączenia Alzheimera z biegunką.* – *A czymu* – męczy babusia. – *Bo pani fyro, ale nie wie do kędy.*

Jedyn szczon z Zielątkowa pojechał na land oddychnuć se w agroturystyce. Kiedy wknał do śródyszka wszystkie grotty, przyłazi do niego bamber i mówi: – *Tutej co rano bydzie budził Pana kokot.* – *To w dechę* – odpowiada tamtyn. – *Ino niech go Pon nastaluje na dziesiątą.*

Pani w lani pyto dzieciarów: – *Jakie stwory mocie w domu?* – *Jo mom kejtra* – mówi Jasiu. – *A jo kociambra* – rzucza Marylka. – *A jo aby gajora w zamrażarce* – dodaje Krysia.

Jedyn szczon mówi do swojej meli:
– *W te sobotę bydziemy mieć ale w dechę wieczór.* – *No co ty nie powiesz* – odpowiada tamta. – *Kupiłem już trzy bilety do kintopa.* – *A po pieruna oż trzy?* – dziwi się mela. – *No dla twojej matki, fotra i siory.*

Sezon rozpoczęty

Nie zdążyliśmy jeszcze odwieść strojów po Dożynkach, a już pojawiły się kolejne koncerty.

We wrześniu, praktycznie w każdy weekend występowałyśmy w innym miejscu. W pierwszą sobotę działo się wiele. Młodzież brała udział w Art Music Festival w Bogdanowie, a zaraz po nim uświetniła obecnością i krótkim koncertem 100-lecie OSP Zielątkowo. Był to dla nas zaszczyt współtworzyć tę wspaniałą uroczystość. Tego samego dnia dorośli i dzieci wystąpili, na zaproszenie Towarzystwa Wiedzy Powszechnej, podczas „Dnia Sąsiada” na ulicy św. Marcin w Poznaniu.

16 września zatańczyliśmy w Starym Barze w Chłudowie dla osób z niepełnosprawnościami, w ramach akcji „Niewidzialni – razem jesteśmy siłą”. Natomiast 30 września odwiedziliśmy Dom Pomocy Społecznej w Poznaniu. I w jednym i w drugim przypad-

cieszymy się, że możemy swoim tańcem i śpiewem sprawić odrobinę radości innym.

Wrzesień to jednak nie tylko czas koncertów. Był to także miesiąc intensywnych

prób do naszego nowego punktu programu, czyli Katarzynek. Wstępne przygotowania – naukę kroków i tekstów rozpoczęliśmy oczywiście już dawno temu, teraz jednak nadszedł czas na zmontowanie elementów w całość. Wszyscy, pełni obaw czy zdążymy, podeszliśmy do tematu. Już na drugim spotkaniu okazało się, że przygotowany przez Panią Renatę Banaszewską spektakl sprawia nam niesamowicie dużo radości, więc obawy odeszły na dalszy plan. Uwieńczeniem tej pracy był koncert „Katarzynki – czyli kawalerowie też mają swoje Andrzejki”, który odbył się 7 października w Starym Barze. Kto nie był – niech żałuje! i skorzysta z okazji, że zatańczymy Katarzynki jeszcze raz 25 listopada, tym razem w CKiBP w Suchym Lesie.

Ach... jak my lubimy to, co robimy!

ZPiT Chłudowanie

Muzyczne święto seniorów!

„Piosenka jest dobra na wszystko”. O tym można było przekonać się w piątek 29 września w Centrum Kultury w Suchym Lesie, gdzie odbył się VII Przegląd Zespołów Śpiewaczych.

To muzyczne święto seniorów organizowane jest od 2014 roku przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Suchym Lesie we współpracy z Centrum Kultury i Biblioteką Publiczną Gminy Suchy Las, pod honorowym patronatem Wójta Gminy. Natomiast jego inicjatorem był śp. Zygmunt Urbaniak, kierownik Zespołu „Dębowy Liść”, działającego przy gminnym Klubie Seniora o tej samej nazwie. – *Nasz zespół bardzo dużo koncertuje. Jesteśmy zapraszani na różne przeglądy i festiwale, gdzie jesteśmy bardzo mile witani. Dlatego powstał pomysł, żeby także u nas zorganizować tego typu wydarzenie, tym bardziej, że mamy gdzie i czym się pochwalić* – mówił przed laty inicjator Przeglądu.

Przełęcz Zespołów Śpiewa-

czących, Zespół Retro Cafe z Czerwonaka, Zespół „Kleszczewianie” z Kleszczewa, Zespół „Modrzanki” ze Stęszewa, Zespół Wokalny „Złoty Liść” z Budzynia, Zespół Wokalny „Una Canto” z Murowanej Gośliny. Gminę Suchy Las reprezentowały dwa zespoły – wokalny „Dębowy Liść”

pierwszych dźwięków parkiet przed sceną wypełnił się tańczącymi. Do tanecznej zabawy zostali wciągnięci także goście, m.in.: wójt Grzegorz Wojtera, zastępca wójta Iłona Ciok oraz dyrektor OPS Sylwia Malendowska.

Przełęcz rozpoczął się od piosenek cygańskich. Ale w trakcie występów zaśpiewane zostały utwory na niemal każdą nutę – skoczne i nostalgiczne, ludowe oraz biesiadne. – *Tu nikt z nikim nie rywalizuje, tutaj wszystko odbywa się na zasadzie przyjaźni* – zaznaczył dyrektor CKiBP Andrzej Ogórkiewicz, który z zastępcą wójta Iłoną Ciok oraz dyrektorem OPS Sylwią Malendowską na zakończenie wręczył przedstawicielom zespołów pamiątkowe dyplomy i statuetki. Zespoły zostały nagrodzone w nieoczywistych, ale niezwykle sympatycznych kategoriach: za gibkość i lekkość ruchów, za szyk i elegancję, za najszersze uśmiechy czy za rzucenie publiczności na kolana!

Dla wszystkich nagrodą i

FOT. B. STACHOWIAK

czych w Suchym Lesie to przede wszystkim wydarzenie artystyczne. Ale nie mniej ważny jest jego charakter integracyjny. – *Cieszę się, że w znacznej części spotykamy się jako znajoma grupa ludzi, która lubi śpiewać, bawić się i chce podtrzymywać, nawiązywać te sympatyczne relacje* – witając seniorów zaznaczył wójt Grzegorz Wojtera.

W tym roku w stolicy gminy gościliśmy: Zespół Regionalny „Olszyna” ze Swa-

z Suchego Lasu, którym dyryguje Robert Stachowiak oraz taneczny „Dębowy Liść” z Biedruska, z instruktorką Arletą Kowalewską.

– *Ta impreza jest po to, byśmy mogli się wszyscy dobrze bawić, rozwijać swoje pasje i potańczyć* – mówiła prowadząca Agnieszka Schuetz. I tak też było. Podczas Przeglądu występujący nie tylko prezentowali swoje dokonania artystyczne. Już od

kolejnym zaproszeniem do zabawy był występ grupy Fest z Jarocina. A że seniorów nie trzeba długo namawiać do tańca i tym razem ruszyli w tany w myśl słów wybrzmiewających z utworu, którego tytuł jest przewodnim Przeglądu: „Piosenka pomoże na wiele. Na co dzień jak i na niedziele. Na to żebyś ty patrzył weselej. Jej słowa melodia i rytm”!

bs

Od 10 lat tańczą i śpiewają dla nas

Biorą udział w licznych koncertach i imprezach w całym kraju. Między innymi reprezentowali chłudowskie Koło Gospodyń Wiejskich na Ogólnopolskim Festiwalu KGW „Polska od kuchni” w Warszawie, gdzie zdobyli nagrodę publiczności. Uczestniczyli także w Przeglądzie Artystów Seniorów w Pile. Jednak najlepiej lubią występować przed „swoją” publicznością w Chłudowie, bo przecież Zespół Wokalno-Teatralny „Chłudowska Mazelonka” „jest stąd”, co jego członkowie podkreślają przy każdej okazji. Dlatego swój jubileusz również nie mogli świętować nigdzie indziej, tylko właśnie tu – w Chłudowie, gdzie jest ich dom.

– Nasz Zespół istnieje od 2013 roku. W naszym repertuarze mamy programy o różnorodnej tematyce – patriotyczne, religijne, o różnym charakterze – rozrywkowe, okolicznościowe, oraz przeznaczone specjalnie dla określonego odbiorcy – dla seniorów i dzieci – wymienia prezes Zespołu Bogdan Dzięcioł.

Ten bogaty dorobek artystyczny został przez „Chłudowską Mazelonkę” zaprezentowany podczas jubileuszowej uroczystości, która odbyła się 30 września w Starym Barze. Jubilaci pod kierownictwem Aliny Forysiak na tę wyjątkową okazję przygotowali koncert, prezentujący przekrój 10-letniej pracy Zespołu.

Koncert został poprowadzony przez Bogdana Dzięcioła i Jerzego Nowaka. Pa-

wysłuchała utworów takich jak: „Sen o poznaniu” oraz „Wśród nocnej ciszy pod Lwowem”. Udział „Mazelonki” ze słowno-muzycznym programem w obchodach Święta Niepodległości, rocznic wybuchu zwycięskiego Powstania Wielkopolskiego to już

widowską, Zespół podczas koncertu zabrał publiczność na Dzikie Zachód, do krainy bajek – na scenie pojawił się „Kot w butach”, a tuż za nim przybył „Czerwony Kapturek”. Było też przeżabawnie o upływie czasu – oczami kobiet, oraz o relacjach międzypokoleniowych w rozmowie babci z wnuczką.

„Mazelonka” w swojej 10-letniej karierze doczekała się również scenicznego wesela, z którego muzyczne wyjątki wzbogaciły program jubileuszowego koncertu. – Alina grej – zawołał Zbigniew Czosnyka do kierownika muzycznego zespołu, a Pani Alina zagrała m.in. „Chłudowskie tango”, „Wysłabym za Dziada” czy „Pije Kuba do Jakuba”, zapraszając wszystkich uczestników do wspólnej zabawy.

Koncert jubileuszowy swoimi występami uświetnili także zaproszeni goście. W Starym Barze z okazji 10-lecia „Chłudowskiej Mazelonki” wystąpili: Chór Cantus Familiaris, Chór Pro Musica, Grupa Wokalna BabkiAli, Zespół Ludowy Maniewiaczy.

Część artystyczną Jubilaci zakończyli śpiewając wymowne słowa piosenki: „Tu jest moje miejsce, tu jest mój dom”, a ostatnim akcentem na scenie były gratulacje złożone na ręce prezesa Zespołu Bogdana

nowie w wygłaszanym dialogu – z należytą powagą, ale też z nutą ironii i uśmiechem, przedstawili kolejne ważne momenty z dekady działalności Zespołu. Tę artystyczną podróż rozpoczął Zbigniew Czosnyka słowami znanej wszystkim piosenki: *Śpiewać każdy może; Trochę lepiej lub trochę gorzej; Ale nie o to chodzi; Jak co komu wychodzi.*

Następnie zgromadzona publiczność

bowiem lokalna tradycja. Tradycją jest także uświetnianie przez Zespół spotkań świąteczno-norocnych z kantyczkami, pięknymi kolędami i nastrojowymi pastorałkami.

„Chłudowska Mazelonka” to jednak nie tylko występy patriotyczne czy z okazji świąt, to również scenki kabaretowe, które prezentowane są na przykład podczas dożynek. By przybliżyć tę satyryczną sztukę

Dzięcioła m.in. przez zastępcę wójta Ilonę Ciok oraz podziękowania od Zespołu dla Aliny Forysiak za dotychczasową współpracę. Po nich, już w holu Starego Baru, przyszedł czas na poczęstunek i jubileuszowy tort oraz na dalsze życzenia – kolejnych, owocnych lat działalności dla „Chłudowskiej Mazelonki”.

FOT. B. STACHOWIAK

BS

Festiwal Muzyki Sakralnej już 19 listopada

Według greckich filozofów „obcowanie z pięknem muzyki kształtuje piękną duszę”. Arystoteles twierdził, iż „muzykę należy uprawiać dla wielu pożytecznych celów – dla wykształcenia, duchowego oczyszczenia, wypełnienia czasu odpoczynku i wytchnienia”, a Platon był zdania, że muzyka jest „najwybitniejszym wyrazem umiłowania, a jej wymiernym rezultatem jest harmonia duszy”. Tak szeroko pojęta muzyka uzdrowia nasz umysł i naszą duszę.

Chcę Państwu zaproponować uczestnictwo w wyjątkowym koncercie. Koncercie muzyki chóralnej. Chór to mała społeczność, a dla nas – zespołu Soli Deo – to od 23 lat również rodzina. Muzyczna Rodzina, która pozwala nam cieszyć się ze wzajemnej bliskości, pozwala nabierać pewności siebie, buduje poczucie własnej wartości, pomaga wyrażać siebie i swoje emocje: wyciszyć się, lub przeciwnie – dodawać sobie więcej energii. Pozwala coś nowego tworzyć i przeżywać treści śpie-

wanych utworów – w naszym przypadku są to utwory chóralne.

Chcę Państwa zaprosić do naszego sucholeskiego kościoła w niedzielę 19 listopada, o godz. 15.30. Będzie to już XVI edycja Festiwalu Muzyki Sakralnej. Staramy się, by nasz coroczny koncert odbywał się w okolicach święta Patronki muzyki i śpiewu chóralnego – św. Cecylii. W tym roku gościć będziemy pięknie brzmiące zespoły: – Chór „Gaudete” z Poznania, pod dyrekcją Łukasza Maciejewskiego;

- „Chór Kameralny Wielkopolskiej Izby Lekarskiej” z Poznania, prowadzony przez Justynę Chełmińską;
- Chór „Hasło” z Poznania, pod dyrekcją Kateriny Cizsak.

Gratką tego koncertu będzie możliwość posłuchania skrzypiec – Dorota Kwecińska, wiolonczeli – Justyna Gertner-Piechel, i organów – Łukasz Maciejewski. Połączą swoją instrumentalną barwę ze śpiewem chóralnym. Ostatnim punktem koncertu będzie wspólne wykonanie pieśni współczesnego kompozytora Piotra Pałki „Ty jesteś Panie Bogiem Łaski” i... mam nadzieję, że uda nam się wtedy rozśpiewać cały kościół.

Chór Soli Deo podczas swojego występu, kończąc tegoroczną pracę, zaprezentuje nowe utwory. W tym roku w maju koncertowaliśmy w pięknej hiszpańskiej Andaluzji, a podczas wrześnieowego wyjazdu do Dolnej Saksonii w Niemczech tworzyliśmy ostatni kształt naszych utworów.

Być może ktoś z Państwa, słuchając tego koncertu, zechce spróbować swoich sił w śpiewie 4-głosowym. Spotykamy się co środę o godz. 19.00 w salce na probostwie. Zapraszamy!

A tymczasem... 19 listopada, niedziela, godz. 15.30, kościół w Suchym Lesie. Czekaemy na Państwa.

Muzyczne serdeczności.
W imieniu Soli Deo,
dyrygentka Lucyna Dudkiewicz

Listopad – czas pamięci i zadumy

Chojnica – zgodnie z decyzją Komendanta Centrum Szkolenia Wojsk Lądowych w Poznaniu, wstęp na cmentarz w Chojnicy znajdujący się na terenie Poligonu Biedrusko będzie możliwy w dniach:

29.10, w godz. 09.00 – 17.00,
01.11, w godz. 09.00 – 17.00,

05.11 o godz. 16.00 odbędzie się nabożeństwo na terenie cmentarza.

UWAGA: parkowanie tylko w okolicy cmentarza, wzdłuż Drogi Łągiewnickiej

(z zachowaniem możliwości przejazdu); wjazd do Chojnicy tylko drogą Łągiewnicką z m. Biedrusko lub m. Złotniki; możliwość wjazdu wyłącznie do cmentarza; brak możliwości poruszania się po poligonie; wstęp jedynie dla obywateli RP w pojazdach zarejestrowanych w RP; przypominamy o zakazie fotografowania, filmowania na terenie całego poligonu. Wszelkie odstępstwa od powyższego są niedozwolone i będą traktowane jako wykroczenie.

Linia nr 901 – dodatkowe wjazdy w rejon cmentarza w Suchym Lesie

Przypominamy, że na wniosek Gminy Suchy Las od czerwca, w ramach linii nr 901 dla wybranych kursów uruchomione zostały dodatkowe wjazdy w rejon cmentarza przy ulicy Borówkowej w Suchym Lesie. Wjazdy są realizowane dla następujących kursów:

W dni robocze:

- kursy z pętli Złotniki/Osiedle o godz. 11.15, 11.50 i 12.50,
- kursy z pętli Os. Sobieskiego o godz. 10.40, 11.15 i 11.55.

W soboty:

- kursy z pętli Złotniki/Osiedle o godz. 11.10 i 14.30,
- kursy z pętli Os. Sobieskiego o godz. 10.30 i 13.40.

W niedziele i święta:

- kursy z pętli Złotniki/Osiedle o godz. 11.05 i 14.10,
- kursy z pętli Os. Sobieskiego o godz. 10.15 i 13.30.

Na ulicy Borówkowej (za skrzyżowaniem z ulicą Stefańskiego) utworzony został przystanek Suchy Las/Cmentarz, obsługiwany przez autobusy jadące w obu kierunkach.

Zapraszamy na historyczne bale

Niedawno, a konkretnie w sobotni wieczór 7 października, grupa tańca historycznego Posnania Barocca zorganizowała w Zamku Biedrusko kolejny historyczny bal w strojach z końca XVIII wieku.

Z satysfakcją odnotowujemy rosnące zainteresowanie tego typu imprezami. Tym razem było nas mocno ponad trzydzieścioro. Mieliśmy gości także z Wielkiej Brytanii, Austrii, Niemiec, Ukrainy i Białorusi. Wszystkim zainteresowanym naszymi imprezami służymy radą i pomocą w zorganizowaniu odpowiednich strojów, jeśli nie dysponują własnymi.

Tradycyjnie odtwarzaliśmy dwór ostatniego (jeśli nie liczyć dwóch rosyjskich carów) króla Polski Stanisława II Augu-

występem w stylu francuskiego operowego tańca figuratywnego (utwór Pavane de Saisons Jeana Baptiste'a Lully'ego). Jej koleżanka Julia Gąsiorowska uraczyła nas z kolei koncertem wiolonczelowym, w ramach którego zagrała po jednym dziele Johanna Sebastiana Bacha, Benedetto Marcello i Ludwiga van Beethovena.

Sam miałem przyjemność wcielić się znów w postać Aloisa Friedricha von Brühla (1739-1793), syna saskiego ministra Heinricha von Brühla, który mimo zakończe-

FOT. ILONA CIŁOK

sta. Nieco popuszczając wodze fantazji, nasz król, w którego tradycyjnie wcielił się Piotr Maćkowiak, zaprosił na swój dwór carycę Katarzynę II (odtwarzaną przez imienniczkę władczyni Katerynę Wyrliciewą z Wiednia), choć historycznie widzieli się ostatni raz w Petersburgu dobrych kilka lat zanim oboje zostali władcami swych państw (jeśli nie liczyć krótkiego spotkania w 1787 roku, podczas gdy nasz bal był datowany na AD 1777). Drugim honorowym gościem naszego balu była księżna Kurlandii, Franciszka z Krasińskich Wettin odtwarzana przez Annę Misiak z Polskiego Stowarzyszenia im. Księżnej Anny Jabłonowskiej. Jak przystało na bal u króla polskiego, stroje zachodnie mieszały się z sarmackimi, choć tym razem przeważały zachodnie, których i na realnym dworze króla Stanisława przybywało z każdym rokiem.

Nie byłoby tej imprezy, tak samo jak i poprzednich, gdyby nie pomoc organizacyjna ze strony Wioletty Strychalskiej i jej córki Julii i oczywiście pracowników Zamku Biedrusko. Na balu wcieliły się one odpowiednio w postaci Izabeli Czartoryskiej i Julii Teresy Potockiej. Julia Strychalska zaszczycała nas dodatkowo

nia saskich rządów w Polsce w 1763 roku, pozostał w Warszawie by pomagać Stanisławowi Augustowi reformować polskie siły zbrojne, a zwłaszcza artylerię. Natomiast już jako po prostu historyk – meloman Piotr Napierała przeprowadziłem próbę tańców oraz, na życzenie gości, po raz pierwszy wygłosiłem w duchu epoki oświecenia pouczający, a przy tym lekki i dowcipny (mam nadzieję) mini wykład o czasach stanisławowskich i polityce króla Stanisława Augusta.

Obecnie w Posnania Barocca myślimy już o wiosennym balu napoleońskim (27 kwietnia), ponieważ imprezy z tej epoki organizujemy wiosną, tak jak osiemnastowieczne jesienią. Mamy nadzieję, że i tutaj da o sobie znać rosnące zainteresowanie tego typu imprezami. W dzisiejszych czasach, w których co chwilę zaskakują nas rozmaite bezprecedensowe wydarzenia, łączność z przeszłością i historią daje nam możliwość nabrania dystansu i poczucie zakorzenienia. Pamięć o przeszłości nie tylko bowiem uczy, ale i daje siłę do radzenia sobie z rzeczywistością.

Podstawę tańców stanowiły tak jak zawsze angielskie i szkockie kontredanse o wdzięcznych nazwach takich jak Indian

Queen, Hunt the Squirrel, Mr. Beveridge's Maggot czy Hall in the Wall, żywiołowe, a jednocześnie niezbyt wymagające technicznie. Myślimy jednak, by co jakiś czas organizować dodatkowe warsztaty taneczne, by nasi goście czuli się pewniej na parkiecie. Zestaw tańców powtarza się bowiem w ogromnej większości z imprezy na imprezę. Jak tańce owe wyglądają można zobaczyć na YouTube w klipach wideo z „Posnania Barocca” w nazwie. W czasach Stanisława Augusta tańczono także tańce francuskie, często bardziej wymagające, jak gawoty czy menuety. Zdajemy sobie sprawę z tego, że dzisiejszy świat różni się od osiemnastego stulecia m.in. zagonieniem i rozpraszaczami takimi jak telewizja. Można rzec, że szlifowanie bardziej skomplikowanych kroków było odpowiednikiem telewizji i innych dzisiejszych aktywności, ciężko jednak żyć w obu epokach jednocześnie. Dlatego właśnie poprzestajemy na tańcach prostszych, a równie eleganckich. Większość tańców wymaga ustawienia się linii uczestników i uczestniczek naprzeciwko siebie, choć sam taniec odbywa się głównie w ramach zmieniających się czwórek. I tak po każdej sekwencji figur, pary numer 1 przesuwały się w prawo, a pary numer 2 w lewo. To, by taniec wyszedł pięknie wymaga współpracy wszystkich tańczących na sali, a każdy udany taniec daje mnóstwo wspólnej radości i satysfakcji. Niektóre tańce jak np. Upon a Summer's Day tańczy się w zestawach po sześć osób, czy jak kto woli po trzy pary. Zestaw tańców uzupełniają zabawy dworskie imitujące strzelanie z pistoletów czy zbieranie gruszek. Zapraszamy do wspólnej zabawy!

Piotr Napierała

Mieszkańcy – Czytelnicy GS piszą...

Jestem pod wrażeniem spektaklu „Ciotka Karola”, zaprezentowanego 8.10 przez zespół „Teatr bez granic” w Chłudowie.

Podobało mi się wszystko – od gry aktorów przez kostiumy po reakcję publiczności.

Pozytywne wrażenia potęgowało wnętrze „Starego Baru”, który z odstraszącej ruiny stał się centrum kulturalnym wsi.

Już czekam na następny spektakl.

Tomasz Goliński
Zielątkowo

Lot z Małym Księciem

„W pojedynkę możemy zrobić tak mało, razem możemy zrobić tak wiele” – te słowa amerykańskiej głuchoniewidomej pisarki, pedagog oraz działaczki społecznej Hellen Keller najtrafniej odzwierciedlają wielki sukces spektaklu „Lot z Małym Księciem” według reżyserii Magdy Burdzińskiej, na podstawie powieści Antoine de Saint-Exupéry „Mały Książę” – w wykonaniu Grupy Teatralnej Coolturalni, we Wrocławiu w Akademii Sztuk Teatralnych.

Wielki sukces we Wrocławiu Grupy Teatralnej Coolturalni, to przede wszystkim sukces Gminy Suchy Las. Począwszy od młodych adeptów sztuki teatralnej, uczniów klasy 2F pod wychowawstwem Romy Kierstan, poprzez rodziców, władze szkoły zarządzanej przez dyrektora Krzysztofa Antkowiaka, skończywszy na władzach Gminy Suchy Las zarządzanej przez wójta Grzegorza Wojterę.

Na zaproszenie władz Uczelni AST we Wrocławiu, Grupa Coolturalni w reżyserii Magdy Burdzińskiej, pod opieką pedagogiczną Romy Kierstan, 17 września przedstawiła owoc swojej pracy artystycznej na deskach teatru akademickiego. Na 70-osobowej widowni, poza rodzicami, bez których ta inicjatywa nie miałaby szansy powodzenia, zasiedli: reżyserzy i dyrektorzy teatrów z całej Polski oraz grono pedagogiczne profesorów uczelni.

– *Zrobiła nam pani dzień, to przyjemność oglądać tak wyważony spektakl, świetnie dobrane role – wspaniałe dzieci, które przez zabawę pokazują istotne tematy egzystencjonalne człowieka, wspaniała muzyka, światło i budowa dramaturgiczna oraz cudowna pani Roma, o której musimy tutaj wspomnieć, ponieważ była wartością dodaną spektaklowi. Minimalizm i prostota pokazująca wielowymiarowość wybitego, filozoficznego utworu literackiego jakim jest „Mały Książę”, bardzo sprawne operowanie plastyką formy, zassanie widza w scenę i porwanie go w świat uczuć i emocji bohaterów – takie słowa padły z ust recenzentki, specjalisty od teatru formy, obrazu i aktorstwa prof. Anety Głuch-Klucznik. To miód na serce reżysera, który debiutuje w teatrze plastyki formy i obrazu.*

Zacznijmy jednak od początku... Coolturalni to uczniowie klasy 2f: Zuzanna, Adam, Filip, Mateusz, Karolina, Jeremi, Kalina, Tymoteusz, Aleksandra, Jan, Laura, Leon, Tatiana, Anastasia, Wojciech,

Malwina, Adam, Agata, Zuzanna, Kamil, Jerzy, Olaf – mieszkańcy naszej gminy, uczęszczający do Szkoły Podstawowej w Gołęczewie, należącej do Zespołu Szkół w Chłudowie im. o. Mariana Żelazka. Już od września 2022 roku wychowawczynie klasy

pani Roma Kierstan postanowiła, że wprowadzi swoich podopiecznych w świat kultury i sztuki, rozpoczynając realizację międzynarodowego projektu edukacyjnego „Z kulturą mi do twarzy”. Od września 2022 roku do stycznia 2023 roku, przy współpracy z reżyserką Magdą Burdzińską, dzieci uczestniczyły w warsztatach „Tajemnice teatru”, poznając różne formy sztuki. W lutym obie Panie podjęły decyzję, że czas na większe wyzwanie i rozpoczęły pracę nad spektaklem „Lot z Małym Księciem”, na podstawie powieści Antoine de Saint-Exupéry „Mały Książę”.

Po czterech miesiącach pracy nad sztuką, 25 maja tego roku odbyła się premiera spektaklu, który został wystawiony jeszcze 3 razy i można było go oglądać: 7 czerwca, 12 czerwca oraz 16 czerwca w Szkole Pod-

stawowej w Gołęczewie. Dzięki zaangażowaniu i życzliwości rodziców, pracowników szkoły oraz Pani Kierownik Danuty Kamińskiej, szkolna stołówka zamieniła się w salę teatralną. Spektakl nie był tylko wydarzeniem kulturalnym, ale także inicjatywą niesienia pomocy charytatywnej dla jednej z nauczycielek Przedszkola w Gołęczewie, która od grudnia 2022 roku zmaga się z chorobą nowotworową.

W lipcu Coolturalni otrzymali zaproszenie od Rektora Akademii Sztuk Teatralnych w Krakowie filia we Wrocławiu. Władze uczelni były zainteresowane realizacją tak trudnego literacko dzieła jakim jest „Mały

Książę” przez grupę wiekową 8-latków. Tego rodzaju przedsięwzięcie to bardzo trudne zadanie zarówno logistyczne, jak i finansowe. Zwróciliśmy się zatem do władz Gminy o wsparcie naszej inicjatywy: promowania talentów naszej lokalnej społeczności poza granicami województwa wielkopolskiego. Przy współpracy wielu cudownych ludzi, firm oraz władz Gminy nasi wielcy – mali artyści mogli poczuć magię teatru na własnej skórze, doświadczyć wielu

emocji i wrażeń, które na pewno na długo pozostaną w ich pamięci. A przede wszystkim przynieść chlubę całej społeczności naszej gminy, z której wywodzi się ojciec teatru polskiego Wojciech Bogusławski. W tym miejscu należy wspomnieć, że władzom AST zostały przekazane publikacje literackie dotyczące Wojciecha Bogusławskiego, dziejów gminy Suchy Las oraz albumy, które wzbogacą zbiory biblio-

teczne uczelni Wrocławskiej, Krakowskiej i Bytomskiej Akademii Sztuk Teatralnych.

Przy tej okazji dziękujemy wszystkim, którzy przyczynili się do naszego ogólnopolskiego sukcesu: Wójtowi Gminy Suchy Las Panu Grzegorzowi Wojterze, Zastępcy Wójta Pani Ilonie Ciok, Dyrektorowi Zespołu Szkół w Chłudowie Panu Krzysztofowi Antkowiakowi, Pani Kierownik Danucie Kamińskiej, Nauczycielom i Pracownikom szkoły w Gołęczewie, Pani Mirosławie Żmijewskiej, właścicielce agencji reklamowej AGAIN, Firmie Carpe Diem FUH Jolanta i Robert Sadowski i SADI Trans za opiekę i bezpieczny transport oraz Rodzicom uczniów klasy 2F.

Magda Burdzińska
Romana Kierstan

POWRÓT DO GYMNASIUM ISERNHAGEN

Już od ponad dwudziestu lat najpierw Gimnazjum, a później Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Suchym Lesie współpracuje z Gymnasium Isernhagen z naszej partnerskiej gminy w Niemczech.

Spotkania uczniów i nauczycieli odbywają się corocznie, a wspólny projekt za każdym razem jest dofinansowany przez Polsko-Niemiecką Współpracę Młodzieży. Niestety ten rytm został zakłócony przez pandemię i nasze spotkania zostały wzniesione dopiero w marcu 2023 roku. Wtedy to do naszej szkoły przyjechała dziesięcioosobowa grupa uczniów z Isernhagen wraz

Wspólne prace nad projektem rozpoczęły się już w maju, ale spotkanie zaplanowano na koniec września. Tym razem głównym tematem projektu był zrównoważony rozwój i właściwe wykorzystanie energii. Uczniowie znali się z poprzedniego spotkania, więc byli ze sobą w stałym kontakcie i cieszyli się na kolejny wspólny projekt.

z dyrektorem i dwoma nauczycielkami. Po zakończeniu tego spotkania uczniowie z obu szkół nie mogli doczekać się kolejnego projektu – tym razem w Gymnasium Isernhagen.

Rano 25 września dziesięcioosobowa grupa uczniów pod opieką nauczycielek języka angielskiego Anny Mańtek i Anny Wróbel wyruszyła pociągiem do Hanoweru. Na dworcu czekała na nas nauczyciel-

ka z Gymnasium Isernhagen Jutta Rohde i dalej razem pojechaliśmy tramwajem do Altwarmbüchen, centralnej miejscowości partnerskiej gminy, gdzie znajduje się gimnazjum.

Radość z naszego przyjazdu była ogromna. Po powitaniu przez dyrektora Gymnasium Isernhagen Christinę Bielefeld, uczniami zaopiekowały się rodziny goszczące. Następnego dnia cała polsko-niemiecka grupa udała się do Wolfsburga do fabryki Volkswagena, gdzie wraz z przewodnikiem prześledziliśmy całą linię produkcyjną popularnych samochodów – od arkusza blachy do gotowego pojazdu, zwracając przy tym uwagę na ekologiczne rozwiązania w toku produkcji. Następnie uczniowie wzięli udział w warsztatach, ukazujących różne rodzaje energii i sposoby jej pozyskiwania. Z warsztatami związany był kolejny element projektu – wizyta w Phaeno, interaktywnym muzeum nauki, gdzie uczniowie sami mogli odkrywać niezwykle zjawiska ze świata fizyki i chemii. Dalsze dni to zajęcia w szkole: krótka lekcja pszczelarstwa, wspólne budowanie hoteliku dla owadów, ekologiczne gotowanie.

Nasz projekt zakończył się 29 września i rano udaliśmy się w drogę powrotną. Uczniowie – bogatsi o wiedzę i doświadczenia, zdobyte podczas projektu – postanowili przenieść pomysł na budowanie hotelików dla owadów do naszej szkoły. Może niebawem pojawi się takie schronienie dla owadów zapylających kwiaty w naszym szkolnym ogródku...

Anna Mańtek
nauczycielka Szkoły Podstawowej Nr 2
im. Jana Pawła II w Suchym Lesie

Europejski Dzień Języków

W Szkole Podstawowej nr 2 w Suchym Lesie 26 września świętowaliśmy Europejski Dzień Języków, ustanowiony w 2001 roku z inicjatywy Rady Europy.

Podczas lekcji języka angielskiego uczniowie trenowali wymowę i dykcję, zmagając się z łamańcami językowymi, a także próbowali rozpoznać ze słuchu języki europejskie.

W szkolnej auli podziwiać można było prace zgłoszone do konkursu na plakat

zachęcający do nauki języków obcych, a także poczytać związane z językami ciekawostki.

Dodatkowo, uczniowie mogli zrobić sobie pamiątkowe zdjęcia w stworzonej specjalnie na tę okazję fotobudce.

Ewa Trydeńska
Magdalena Stefaniak

Biblioteka SP2 na pierwszym miejscu w Polsce!

W dniach 28-29 września w Kielcach odbyło się 15 Forum Młodych Bibliotekarzy.

Tegoroczną edycję zorganizował Zarząd Okręgu Świętokrzyskiego Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich wraz z Wojewódzką Biblioteką Publiczną im. W. Gombrowicza. Na bibliotekarzy (bibliotek publicznych i szkolnych), którzy przybyli z całej Polski, czekał bardzo bogaty program i wiele atrakcji. Tematyka wystąpień dotyczyła m.in. rozwoju zawodowego, kariery oraz osobistych pasji bibliotekarzy przenoszonych w mury biblioteki. Głos zabrały również bibliotekarki szkolne ze Szkoły Podstawowej nr 2 im. Jana Pawła

II w Suchym Lesie: Monika Jabłuszewska i Justyna Rudomina, opowiadając o swoich nieoczywistych i skutecznych sposobach promocji czytelnictwa.

Drugiego dnia forum wręczono także nagrody za najlepiej przeprowadzone kampanie społeczno-edukacyjne w Tygodniu Bibliotek. Miło nam poinformować, że pierwsze miejsce w Polsce przyznano naszej bibliotece szkolnej: laureatkami tegorocznej edycji konkursu zostały panie z biblioteki, bibliotekarki ze Szkoły Podstawowej nr 2 im. Jana Pawła II w Suchym

Lesie.

Gratulujemy i cieszymy się, że czytelnictwo kwitnie!

Justyna Rudomina
Monika Jabłuszewska

Otwarcie boisk wielofunkcyjnych i obchody Dnia Edukacji Narodowej

13 października w Zespole Szkół w Chludowie nastąpiło uroczyste otwarcie boisk wielofunkcyjnych. Uroczystość ta została połączona z obchodami Dnia Edukacji Narodowej. Punktualnie o godzinie 9 społeczność szkolna spotkała się na boisku, by rozpocząć wspomniane uroczystości.

Siódmoklasista Tomek przywitał przybyłych gości i wyraził nadzieję, że powstały kompleks boisk będzie początkiem cudownej, sportowej przygody dla niejednego ucznia. – *Mamy głęboką nadzieję, że będzie to miejsce, gdzie niejeden młody talent sportowy rozwine swoje skrzydła i przyniesie chlubę naszemu Zespołowi oraz społeczności gminy.*

Następnie, nastąpiło oficjalne przecięcie szarfy i padły pierwsze strzały na bramkę.

W dalszej części dnia uczniowie zostali podzieleni na drużyny, zgodnie ze swoimi zainteresowaniami i predyspozycjami. Sportowcy wzięli udział w rozgrywkach piłki nożnej i siatkowej. Artyści tworzyli performance i portret patrona szkoły.

Z kolei analitycy rozwiązywali zagadki typu escape room. Zwieńczeniem zmagania był grill przygotowany przez Radę Rodziców i wspólne tańce na dziedzińcu szkoły.

Samorząd Uczniowski pragnie podziękować wszystkim, którzy włączyli się w organizację tego dnia: dyrekcji, nauczycielom, rodzicom, a także uczniom.

Natalia Stefańska

Włóczykije na tropie Odkrywców Tajemnic!

Ostatnia sobota września okazała się niezwykle aktywnym dniem dla niestrudzonych wędrowców z klas drugich i trzecich.

W bieżącym roku szkolnym rozpoczęliśmy intensywne przygotowania do zdobycia Odznaki Krajoznawczej PTTK – Odkrywców Tajemnic w stopniu brązowym. Została ona ustanowiona przez Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział w Szamotułach wspólnie z Wo-

jewódzką Biblioteką Publiczną i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu.

Quest zatytułowany „Poznań ze wspomnień utkany” to nasza pierwsza gra terenowa, a jej początek znajdował się na placu Mickiewicza.

Podążając zgodnie ze wskazówkami

ulotki i rozwiązując poszczególne zagadki, poznaliśmy wyjątkowe miejsca stolicy Wielkopolski, takie jak Pomnik Poznańskiego Czerwca 1956, Okraglak, który przez 50 lat pełnił funkcję domu towarowego, czy najstarszy, rzymskokatolicki kościół św. Marcina, znajdujący się na skrzyżowaniu ul. Święty Marcin i Al. Marcinkowskiego w centrum miasta.

Przysiedliśmy również na ławeczce z samym pierwszym rektorem Uniwersytetu Poznańskiego – prof. Heliodorem Święcickim.

Zwieńczeniem naszej wyprawy okazała się wspaniała pieczęć, którą udało się przybić Włóczykijom na ulotce questowej w miejscu ukrycia skarbu.

Wcześniej jednak musieliśmy skrupulatnie zebrać wszystkie literki i wpisać je w wyznaczonych kratkach na ulotce tak, by na koniec móc odczytać hasło osobie strzegącej „skarbu”.

Jesteśmy przekonani, że inauguracyjna wrześniowa wyprawa pozostanie na długo pięknym wspomnieniem... a już za kilkanaście dni odbędzie się kolejna przygoda z questem!

Zapraszamy do naszej galerii na stronie: www.facebook.com/WloczykijGolczewo.

Małgorzata Golec
Dorota Polichnowska

PRYWATNA SZKOŁA PODSTAWOWA NR 1 W BIEDRUSKU

To było doniosłe wydarzenie

Klasy 1a i 1b 10 października po zdanych egzaminie zostały uroczystie pasowane magicznym ołówkiem na uczennice i uczniów Prywatnej Szkoły w Biedrusku.

Dzieci wykazały się umiejętnością śpiewu po polsku i angielsku, zatańczyły i recytowały wiersze. Po emocjonujących występach pierwszaki otrzymały prezenty od Pani Dyrektorki Elżbiety Lenarczyk, od starszych koleżanek i kolegów oraz od rodziców.

Aneta Kołat

Na wycieczkowym szlaku

We wtorek 26 i w czwartek 28 września klasy 0-3 pojechały na wycieczkę do Zagrody Szczęśliwych Zwierząt w Białegach.

Odwiedziliśmy mieszkające tu zwierzęta oraz wzięliśmy udział w warsztatach pieczenia bułek. Oczywiście wszystkie z apetytem zjedliśmy. Czas wolny wypełniła nam zabawa na placu zabaw.

Polecamy to sielskie miejsce wszystkim, którzy lubią wieś.

Aneta Kołat

Przedszkolaki gotowe na otwarcie piekarni

„Od ziarenka do bochenka” to tytuł warsztatów odbywających się w Muzeum Młynarstwa w Jaraczu, a także nazwa cyklu zajęć dla dzieci z grupy Elfów z Przedszkola Leśnych Ludków w Suchym Lesie.

W muzeum poznaliśmy trudną pracę młynarza. Mogliśmy własnoręcznie zmieścić ziarna na mąkę oraz uczestniczyć w wypieku chleba drożdżowego w specjalnie przeznaczonym do tego piecu. Bezsukutecz-

nie próbowaliśmy swoich sił w przedstawianiu młyna typu koźlak w kierunku wiatru. Będziemy jednak ćwiczyć dalej, by następnym razem nam się udało!

Dowiedzieliśmy się, że drożdże, dzie-

ki którym wyrasta chleb, potrafią również nadmuchać balony i mają moc tworzenia kolorowych pianek. Eksperymenty z drożdżami przeprowadziliśmy już w naszej sali. W przedszkolu upiekliśmy także własnoręcznie bułeczki i chleb żytnio-pszenny na zakwasie. Były przepyszne!

Wiemy już, co to jest przepis i potrafiemy odmierzyć i odważyć różne potrzebne w przepisie produkty. Jesteśmy już gotowi, by otworzyć własną przedszkolną piekarnię!

Jolanta Bieda

wychowawczyni grupy Elfów

Do 15 listopada można wnioskować o nagrody i stypendia sportowe

Doroczne nagrody i stypendia sportowe to już tradycja w gminie Suchy Las. Przyznawane są przez Wójta Gminy zawodnikom, trenerom za wybitne osiągnięcia w międzynarodowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym.

Wnioski o przyznanie nagród, stypendiów sportowych za osiągnięcia we współzawodnictwie sportowym należy składać **do 15 listopada** na rok kolejny w Urzędzie Gminy Suchy Las, ul. Szkolna 13, 62-002 Suchy Las.

Nagrody dla zawodników za osiągnięte wyniki sportowe przyznaje się:

- osobie fizycznej, która uprawia sport, reprezentuje grupę wiekową młodzik do 14 lat, junior młodszy do 16 lat, junior starszy do 19 lat lub młodzieżowiec do 23 lat, jest uczestnikiem igrzysk olimpijskich, Mistrzostw Świata, Mistrzostw Europy lub medalistą (miejsce I-III) Mistrzostw Polski, Mistrzostw Polski Młodzieżowców, Mistrzostw Polski Juniorów, Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży (Mistrzostw Polski

Juniorów Młodszych), Międzywojewódzkich Mistrzostw Młodzików i spełnia następujące wymogi:

– jest mieszkańcem gminy Suchy Las lub członkiem klubu i stowarzyszenia sportowego, lub uczniem placówki oświatowej mającej siedzibę na terenie gminy, i swoimi wysokimi i wybitnymi osiągnięciami sportowymi promuje Gminę na arenie międzynarodowej i krajowej.

Istnieje możliwość przyznania nagród trenerom, prowadzącym szkolenie zawodników osiągających wysokie wyniki sportowe w klubach i stowarzyszeniach sportowych mających siedzibę na terenie gminy i osobom wyróżniającym się osią-

gnięciami w działalności sportowej na rzecz Gminy.

Stypendium może otrzymać zawodnik, który:

- jest mieszkańcem gminy Suchy Las lub członkiem klubu, lub stowarzyszenia sportowego mającego siedzibę na terenie gminy, który swoimi wysokimi wynikami i wybitnymi osiągnięciami sportowymi promuje Gminę na arenie krajowej i międzynarodowej;
- uprawia dyscyplinę sportu rozgrywaną na igrzyskach olimpijskich, reprezentuje grupę wiekową junior lub starszą;
- spełnił w roku poprzedzającym przyznanie stypendium jedno z następujących kryteriów:
- brał udział w igrzyskach olimpijskich, mistrzostwach świata, mistrzostwach Europy, igrzyskach paraolimpijskich, igrzyskach olimpijskich głuchych, akademickich mistrzostwach świata lub uniwersjadach;
- zajął miejsce od I do III w Mistrzostwach Polski, w kategorii wiekowej junior, młodzieżowiec lub senior.

Szczegółowe zasady przyznawania nagród, stypendiów sportowych, wnioski do pobrania dostępne są na stronie internetowej: www.suchylas.pl w Aktualnościach oraz w zakładce Dla mieszkańców / Sport i rekreacja / Stypendia i nagrody.

Igrzyska Przedszkolaka z Red Box Piłkarską Akademią!

Z okazji Dnia Przedszkolaka 20 września Red Box Piłkarska Akademia, przy wsparciu Wójta Gminy Suchy Las, zorganizowała VII Igrzyska Przedszkolaka.

To wyjątkowe wydarzenie zgromadziło ponad 500 dzieci z gminy Suchy Las. W zmaganiach uczestniczyły dzieci z Przedszkola Leśnych Ludków, Prywatnego Żłobka i Przedszkola Piraciki, Przedszkola w Zespole Szkół w Biedrusku, Przedszkola Akademos, Przedszkola w Zespole Szkół im. o. Mariana Żelazka w Chłudowie oraz z Przedszkola Wesoły Delfinek.

Zawody zorganizowane zostały w formie zabawy, podczas której szkraby doskonale się bawiły, wykazując się dużym zaangażowaniem podczas wszystkich konkurencji.

Mali sportowcy imponowali wspaniałymi umiejętnościami fizycznymi, a udział w każdym etapie dostarczał im mnóstwo radości. Specjalnie dla dzieci zostało przygotowane aż 12 konkurencji, takich jak:

hokej na trawie, karate, rzut piłką do celu, tory przeszkód, wyścigi na piłkach gimnastycznych.

To była doskonała okazja dla dzieci do rozwijania swojej sprawności ruchowej. Rywalizacja była bardzo pasjonująca, a zawodnicy dali z siebie wszystko! Igrzyska Przedszkolaka to wydarzenie, które integruje dzieci i daje im okazję do wspólnej zabawy oraz zdrowej rywalizacji.

Specjalne podziękowania dla Pana Mariusza Sieberta za poświęcony czas i cenne wskazówki sportowe, które przekazywał

najmłodszym uczestnikom Igrzysk.

Każdy uczestnik Igrzysk Przedszkolaka otrzymał pamiątkowy medal. Rozdaliśmy ich ponad 500, a każde przedszkole otrzymało pamiątkowy puchar. Brawo przedszkolaki!

Nad całością imprezy czuwał niesamowity DJ Oskar. Dziękujemy wszystkim za udział i współtworzenie tego niezwykłego wydarzenia!

Poniżej cała nasza ekipa organizatorów, ale bez fotografa Bartka.

Stowarzyszenie
Kultury Fizycznej Red Box

Biegać, skakać, rzucać – ważne, by się ruszać!

17 października odbył się Sucholeski Mityng Lekkoatletyczny im. Marka Kasprzyka. W organizowanych przez UKS DĄB Suchy Las zawodach wzięli udział dzieci i młodzież z sucholeskich i poznańskich szkół podstawowych.

Marek Kasprzyk to utytułowany chodźca oraz trener lekkiej atletyki, który zmarł w 2017 roku. Od 2009 roku popularyzował Królową Sportu wśród sucholeskich dzieci, a w 2016 roku utworzył typowy klub lekkoatletyczny UKS DĄB Suchy Las. To on zorganizował pierwszą edycję Sucholeskiego Mityngu Lekkoatletycznego, która odbyła się w 2015 roku. Sześć lat po śmierci trenera jego dzieło jest kontynuowane – lekkoatletyka w Suchym Lesie wciąż się rozwija, a tegoroczny Mityng zorganizowany został już po raz szósty.

Jak tłumaczy obecna prezes UKS DĄB

Grażyna Gulczyńska: – *Celem tego mityngu jest przede wszystkim popularyzacja aktywności ruchowej, w szczególności lekkiej atletyki. Zachęta dzieci i młodzieży do aktywności, do spędzania wolnego czasu na sportowo, ale też być może do podjęcia szkolenia w lekkiej atletyce.*

W zawodach, odbywających się na bieżni i boisku GOS w Suchym Lesie, wzięli udział uczniowie z sześciu szkół: ze Szkoły Podstawowej nr 1 i Szkoły Podstawowej nr 2 w Suchym Lesie, Szkoły Podstawowej z Biedruska oraz ze szkół poznańskich, z którymi klub współpracuje, tj. ze Szkoły

Podstawowej nr 1, Szkoły Podstawowej nr 62 oraz szkoły Zakonu Pijarów. Uczestnicy, podzieleni na kategorie wiekowe U11, U13 i U15, rywalizowali w następujących konkurencjach: bieg na 60 m, bieg na jedno okrążenie (ok. 300 m), skok w dal, rzut piłeczką palantową (U11 i U13), rzut piłką lekarską (U15) oraz sztafeta mix.

Dla części zawodników była to pierwsza styczność z lekkoatletyką. Co jeśli dziecko złapie przysłowiowego bakcyła? Może spróbować swoich sił w sucholeskim klubie. – *Żeby do nas dołączyć, najlepiej skontaktować się z nami mailowo lub telefonicznie, kontakt jest na stronie internetowej www.uks-dab.pl, i zapytać o szczegóły. Mamy taki 2-tygodniowy okres próbny, żeby zawodnik mógł się sprawdzić, zaadoptować i utwierdzić w przekonaniu, że dalej chce trenować* – mówi prezes Gulczyńska i dodaje: – *W tej chwili w naszym klubie trenuje ok. 50 zawodników, zdecydowana większość jest z gminy Suchy Las. Dla młodszych grup, mniej więcej do 13 roku życia, treningi są wszechstronne, ogólnorozwojowe i odbywają się na obiekcie w Suchym Lesie. Starsi trenują w grupie bardziej zaawansowanej, pod opieką innego trenera, w Poznaniu na Golecinie, i tam jest już większa specjalizacja – czy to w sprintach, czy w biegach średnich, długich czy w skokach.*

Podczas sucholeskiego mityngu zawodnicy walczyli o nagrody indywidualne, ale też zbierali punkty na rzecz swojej szkoły. I tak najwięcej punktów, dających pierwsze miejsce w klasyfikacji szkolnej, uzyskała Szkoła Podstawowa z Zespołu Szkół Zakonu Pijarów z Poznania (625 pkt). W dalszej kolejności były to: Szkoła Podstawowa nr 1 w Poznaniu (559 pkt), Szkoła Podstawowa nr 1 im. Wojciecha Bogusławskiego w Suchym Lesie (381 pkt), Szkoła Podstawowa nr 62 w Poznaniu (343 pkt), Szkoła Podstawowa nr 2 im. Jana Pawła II w Suchym Lesie (301 pkt) oraz Szkoła Podstawowa z Zespołu Szkół w Biedrusku (294 pkt).

Wszystkim zawodnikom gratulujemy występów i postawy fair play!

MD

I Sucholeska zaDYSHKA za nami

Świetna atmosfera, mnóstwo pozytywnych sportowych emocji, doskonała organizacja. Tak w kilku słowach można podsumować I Sucholeską zaDYSHKĘ, która odbyła się 1 października w Suchym Lesie. Impreza biegowa na 5 km, 10 km, zawody nordic walking oraz bieg towarzyszący na krótszym dystansie dla dzieci i młodzieży zostały zorganizowane z okazji dwóch przypadających w tym roku jubileuszy – 20-lecia istnienia Gminnego Ośrodka Sportu oraz 15 rocznicy powstania Parku Wodnego Octopus.

– *Organizacja imprezy biegowej poza oczywistym celem jakim jest umożliwienie rywalizacji sportowej jej uczestnikom, ma również za zadanie popularyzację zdrowia i zdrowego trybu życia poprzez wysiłek fizyczny, propagowanie samej dyscypliny sportowej, zapewnienie atrakcyjnego widowiska dla kibiców, oraz promocję gminy Suchy Las* – podkreślała Katarzyna Kustoń, dyrektor GOS.

I te wszystkie założenia organizatorom udało się spełnić. Już od rana przed halą GOS gromadzili się uczestnicy I Sucholeskiej zaDYSHKI mieszkańcy gminy, wśród których były Iza Zbyszewska oraz Anna Furmaniuk, które „wystąpiły” w oryginalnych strojach – kolorowych perukach i zwiewnych spódnicach. – *Dzisiaj startujemy dla fanu. Reprezentujemy rodzicieli gzubów z klasy 4e z budy dwójki. Te stroje to dlatego, żeby klasa naszych dzieci dzisiaj dobrze się*

zapamiętała – podkreśliły Panie Iza mama Lilianny oraz Pani Anna mama Justyny. Ale w Suchym Lesie gościliśmy nie tylko naszych mieszkańców, ale miłośników biegowych wrażeń z różnych stron kraju, m.in. z Poznania, Obornik, Tuczna, Kalisza czy Bydgoszczy.

Wszyscy startujący otrzymali atrakcyj-

ne pakiety startowe, w których znajdował się ręcznik z mikrofibry z okolicznościowym nadrukiem oraz podarunki od sponsorów. Dla zawodników przygotowano także wspólną rozgrzewkę, którą poprowadzili instruktorzy z klubu fitness Fit Athletica.

Do startu pod okiem instruktorów przygotowywały się również dzieci i młodzież, bo to właśnie biegi z ich udziałem na 400 metrów na bieżni przy Szkole Podstawowej nr 1 rozpoczęły I Sucholeską zaDYSHKĘ. Biegiem tym towarzyszyły wspaniałe doping rodziców, nieskrywana radość zawodników z przekraczania mety, a nagrodą dla każdego były słodkie piernikowe medale.

Natomiast główny start odbył się o godzinie 12 na ulicy Szkolnej, czyli biegi na 5 km, 10 km oraz zawody nordic walking, do których rozpoczęcia sygnał dała Katarzyna Kustoń, dyrektor GOS. Zawodnicy mieli do pokonania pętlę – jedną lub dwie w zależności od dystansu – która prowadziła przez ulice: Jagodową, Promienistą, Miłą, Szkolną, Nektarową, Sosnową, Podgrzybkową, Muchomorową, Szkółkarską, Borówkową, Stefańskiego, Jagodową, Powstańców Wlkp. i Poziomkową. Na trasie także nie brakowało osób – rodzin, znajomych i przyjaciół wspaniale dopingujących biegaczy, którzy swój start kończyli na boiskach GOS-u przy SP1.

FOT. B. STACHOWIAK

– *Bieg kameralny, teren ciekawy, wymagający* – podkreślił na mecie ekonomista, profesor i rektor Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu w latach 2008–2016 Marian Gorynia, który jest mieszkańcem gminy. – *Co innego przebiec 10 kilometrów po płaskim terenie, a co innego 10 km w Suchym Lesie. Tutaj te podbiegi robią swoje, a organizm je odczuwa. Od Stefańskiego do samego stadionu jest cały czas pod górkę. Każdego, kto tylko jeździ samochodem w Suchym Lesie lub spaceruje zachęcam do tego, żeby trochę tu pobiegał* – dodał z uśmiechem Profesor Gorynia, który

swój start zakończył na podium.

– *Bardzo fajna, profesjonalnie zorganizowana impreza* – z entuzjazmem w głosie dodała Anna Adamek-Bober, także mieszkanka gminy, która wraz z innymi reprezentowała sekcję nordic walking UKS Gimnazjon Suchy Las. – *Jest taki power, jak spotykamy się w tak świetnym towarzystwie. Poza tym uwielbiam ruch, to jest wszystko dla zdrowia* – zaznaczyła Pani Ania.

Na mecie na zawodników czekał poczęstunek regeneracyjny i dla każdego pamiątkowy medal. Najlepsi natomiast zostali uhonorowani łącznie w 128 kategoriach! Gratulacje i nagrody wręczali były i obecna dyrektor GOS – Krzysztof Linkowski oraz Katarzyna Kustoń.

Sponsorami imprezy byli: Gmina Suchy Las, Piekarnia Cukiernia Koperski, Auto Club – autoryzowany salon i serwis Citroën, Hyundai, Opel, Peugeot, Kryniczanka – naturalna woda mineralna, Restauracja Estella, Sankalpa Yoga i Dźwięk, PAW Decor Collection, Gajowa 12 Bistro Cafe, supermarket EUROSPAR oraz Ziaja.

bs

24. Pieczona Pyra

W październiku pierwsza niedziela należy do rowerzystów. Właśnie wtedy Zielątkowo organizuje Rajd Pieczona Pyra im. Leszka Roszczyka. Głównym organizatorem tego rodzinnego festynu jest Koło Gospodyń Wiejskich Pieczona Pyra wspólnie z Radą Sołectwa oraz OSP Zielątkowo.

Rowerzyści zjechali na polanę zielątkowską z różnych kierunków. Wielu przyjechało też spoza terenu naszej gminy.

– *Jestem tu co roku* – mówi pan Wojtek z Poznania. – *To będzie już dwudziesty czwarty raz. Przyciąga mnie miła atmosfera. Jest po prostu fajnie i smacznie, a przejazd kilku kilometrów na rowerze jest tym bardziej przyjemny.*

Imprezę prowadził z humorem, choć nieco przeziębiony mieszkaniec Zielątkowa Jacek Kaczmarek. Zachęcał do skosztowania smakołyków przygotowanych przez KGW. Lekko zmęczonym rowerzystom nie trzeba było dwa razy powtarzać.

Sami ustawiali się tłumnie w kolejce po specjały suto zastawionego stołu. Dzieci niestrudzenie korzystały z dmuchanej zjeżdżalni. Zorganizowano konkursy na wierszyk o pyrce, był też konkurs w obieraniu pyrek na czas. Impreza połączyła przyjemne z pożytecznym celem, jakim była zbiórka dla pani Justyny.

– *Mieliśmy w tym roku ok. 200 uczestników* – podsumowała imprezę przewodnicząca KGW Pieczona Pyra Ewa Maciorowska. – *Już teraz myślimy o przyszłorocznym jubileuszowym rajdzie. 25-lecie będzie z pewnością wyjątkowe.*

Paweł Andrzejewski

FOT. P. ANDRZEJEWSKI

Nowy Koordynator w Sucharach

O wywiad poprosiliśmy Jakuba Teclawa, nowego koordynatora szkoły piłkarskiej TMS Suchary Suchy Las.

Czy propozycja objęcia funkcji koordynatora była dla Ciebie zaskoczeniem?

Otrzymanie propozycji było dla mnie zaskoczeniem. Natomiast postanowiłem przyjąć ofertę jako kolejny krok na drodze w moim rozwoju trenerskim. Traktuję tę propozycję jako docenienie mojej 6-letniej pracy trenerskiej w naszym klubie, za co serdecznie dziękuję Pani Prezes.

Już długo jesteś w klubie jako trener, czy te doświadczenia okazały się pomocne na tym stanowisku?

Doświadczenie w pracy trenera na tym stanowisku jest bardzo istotne, np. znajomość wyzwań przed jakimi stają trenerzy, z jakimi problemami się borykają, pomaga to koordynować pracę trenerów. Znam bardzo dobrze te wyzwania, co ułatwia mi podejmowanie pewnych decyzji.

Jakie cele Tobie postawił Zarząd, a jakie Ty sobie stawiasz?

Naszym podstawowym celem jest utrzymanie srebrnej gwiazdki w programie certyfikacji Polskiego Związku Piłki Nożnej oraz przygotowanie autorskiego Programu Szkolenia. To są priorytety, na których się obecnie skupiam. Chciałbym również pomóc naszemu trenerom w rozwoju szkoleniowym, narzuceniu wspólnego sposobu myślenia i pracy w szkoleniu naszych zawodników. Chcemy zmierzać wspólnie do jednego celu, jakim jest niewątpliwie piłkarski rozwój indywidualny naszych zawodników.

Po 3 miesiącach pracy masz już zapewne jakieś przemyślenia? Czy coś się udało

zmienić/poprawić w funkcjonowaniu klubu, lub co jeszcze należy zmienić w najbliższej przyszłości?

Początek pracy był dla mnie dynamiczny. Zderzenie się z liczbą obowiązków wymagało szybkiego przystosowania się do nowej funkcji. Mam za sobą dużo obserwa-

cji naszych jednostek treningowych, odbyliśmy zebrania z trenerami, aby wyznaczyć kierunki pracy. Ogranicza nas infrastruktura, co zmniejsza nam możliwości rozwoju, poszerzenia grup, podniesienia warunków treningu oraz przyjemności z treningów. Tutaj chciałbym, aby sytuacja uległa poprawie, na co mocno liczę w przyszłości.

Jak oceniasz współpracę z Gminnym Ośrodkiem Sportu i pozostałymi klubami działającymi na terenie gminy Suchy Las?

Współpracujemy między klubami, dogadując się w sprawie obiektów, aby każdy był usatysfakcjonowany i ta współpraca wygląda z mojej perspektywy dobrze. Tak, jak odpowiadałem na poprzednie pytanie, to infrastruktura jest dla nas wszystkich w gminie ograniczeniem, co wpływa na to, że współpraca między nami musi być bardzo mocna. Obecnie, aby utrzymać wysoki poziom szkolenia oraz komfort treningów wspieramy się odpłatnym wynajmem obiektów poza naszą gminą.

Czy planujesz wdrożyć swój autorski Program Szkolenia, czy opierasz się na dotychczas funkcjonującym?

Dotychczas pracujemy na programie,

który narzuca nam PZPN. Natomiast chcę abyśmy wkrótce opierali się na autorskim Programie Szkolenia, nad którym obecnie pracuję.

Życie to nie tylko piłka nożna i klub. Czym Jakub Teclaw zajmuje się w czasie wolnym?

W moim przypadku piłka nożna to zdecydowanie całe moje życie i

Zapowiedzi piłkarskich emocji

Drużynie seniorów Sucharów Suchy Las w rundzie jesiennej pozostały do rozegrania jeszcze cztery mecze. Gorąco zapraszamy do dopingu:

- 29.10, godz. 11:00, Złotkowo, ul. Żytnia 1; TMS SUCHARY – Zieloni Gaj Mały
- 04.11, godz. 13:00, Kaźmierz, ul. Dolna 10; Czarni Kaźmierz – TMS SUCHARY
- 12.11, godz. 11:00, Złotkowo, ul. Żytnia 1; TMS SUCHARY – Orkan Objezierze
- 18.11, godz. 14:00, Pniewy, ul. Konińska 9; Orly Pniewy – TMS SUCHARY

Nasza młodzież także wciąż ambitnie walczy w ligach wojewódzkich i okręgowych. Harmonogramy spotkań dostępne na stronach wielkopolskizpn.pl/runda-jesienna-2023 oraz www.suchary.com.pl/druzyny, a także w naszych social mediach.

W listopadzie szczególnie pragniemy zaprosić Państwa do kibicowania naszym najmłodszym drużynom z roczników 2014-2017 podczas weekendowego turnieju PZU SUCHARY CUP, który odbędzie w hali GOS w Suchym Lesie w dniach 25-26.XI, w godz. 8.30-17.00.

tej pasji poświęcam się w pełni. Ostatnio moim hobby stał się tenis ziemny, co sprawia mi dużo przyjemności, a tak poza tym lubię oglądać filmy i seriale.

Dziękuję za rozmowę i życzę powodzenia w realizacji założonych celów.

Mariusz Rembicki

REKLAMA

ZAPISY Nowy nabór

Poniedziałki i czwartki
Dzieci- 18:00-19:00
Młodzież i dorośli- 19:00-20:00

Szkoła Podstawowa nr 1 w Suchym Lesie

+48 604-872-086
alien.tka@op.pl

KLUB

ZAKŁAD STOLARSKI
EXMEBLE
na każdy wymiar

Chłudowo, ul. Nad Torem 15A
tel.: 602 249 728, 61 811 65 65
www.ex-meble.pl
piotr.nowicki@ex-meble.pl

**RENOWACJA
TAPICERKI**

tel. 501 734 480
Nowy Rynek 2
Suchy Las

Rowery
Suchy Las

**NAPRAWA ROWERÓW
KOMIS**

www.rowery-suchylas.com

ul. Borówkowa 26, 62-002 Suchy Las
tel. 604 239 055
e-mail: ignaszak@rowery-suchylas.com

**AUTOMATYKA
DO BRAM**
Ogrodzenia – bramy

602 45 88 47
Chłudowo, ul. Poznańska 19

Firma produkcyjna z siedzibą
w Suchym Lesie

ZATRUDNI

**PRACOWNIKA PRODUKCJI
DO OBSŁUGI WTRYSKARKI**

Umowa o pracę, praca akordowa,
pełen etat, system trzymianowy.

tel.: 61 811 51 92

**SPECJALISTYCZNY GABINET
STOMATOLOGICZNY**

dr hab. n. med. Tamara Pawlacyk-Kamieńska
specjalista stomatologii ogólnej
specjalista protetyki stomatologicznej

Możliwość leczenia w ramach ubezpieczenia PZU

- przywracanie piękna jamy ustnej poprzez interdyscyplinarne leczenie stomatologiczne
- specjalistyczne leczenie urazów zębów (złamania, zwichnięcia, wybitcia zębów)
- kompleksowe leczenie trudnych przypadków z zakresu stomatologii dziecięcej – leczenie próchnicy, leczenie chirurgiczne, protetyczne
- leczenie stomatologiczne osób z chorobami ogólnoustrojowymi

Plac Grzybowy 22, Złotniki • tel. 61 8116098 • www.stomatolog.suchylas.pl

Przebadaj się i żyj
Bezpłatna mammografia
od 45 do 74 roku życia

SUCHY LAS
17 listopada 2023

☎ 61 855 75 28 oraz 61 851 30 77

Zgodnie z rozporządzeniem Ministerstwa Zdrowia,
od 1 listopada 2023 r. z bezpłatnej mammografii
mogą korzystać panie już od 45 r.ż. i do 74 r.ż.

Badania prowadzone będą w ambulansie medycznym

17 listopada 2023 r.
(piątek) przy Szkole Podstawowej nr 2,
Suchy Las, ul. Poziomkowa 11,
w godzinach: 9.00 – 17.00.

Badania profilaktyczne realizowane
we współpracy
z Gminą Suchy Las

**Na podstawie wyników badań próbek wody produkowanej w III kwartale 2023 roku, AQUANET Spółka Akcyjna informuje:
JAKOŚĆ WODY DO PICIA ZE STACJI UZDATNIANIA AQUANET S.A. W ODNIESIENIU DO PRZEPISÓW POLSKICH I UNII EUROPEJSKIEJ**
(wartości średnie podstawowych parametrów).

Lp.	Parametry	Jednostka	Akty prawne		Stacje Uzdatniania Wody														
			Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi - Dz.U. 2017, Poz. 2294	Dyrektywa w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi - 98/83/WE	Poznań	Mosina	Gruszczyń	Biedrusko	Ziębki	Boduszewo	Długa Goślina	Kamińsko	Łopuchowo	Murwana Goślina	Uchorowo	Dębiec gm. Kórnik	Dzieńmierowo	Kamionki	Kórnik
Parametry mikrobiologiczne																			
1	Escherichia coli	jtk/100 ml	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Bakterie grupy coli	jtk/100 ml	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Parametry fizyczno-chemiczne																			
1	Arsen	mg/l	0,010	0,010	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
2	Azotany	mg/l	50	50	1,2	1,3	1,3	<1,0	2,5	<1,0	1,6	<1,0	<1,0	<1,0	<1,0	1,9	1,9	<1,0	2,0
3	Barwa	mg Pt/l			5,0	<2,5	<2,5	2,5	5,0	5,0	10,0	2,5	10,0	10,0	15,0	10,0	12,5	7,5	12,5
4	Cyjanki	mg/l	0,050	0,050	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
5	Fluorki	mg/l	1,5	1,5	0,20	0,20	0,18	0,16	0,42	0,17	0,42	0,13	0,33	0,56	0,54	0,48	0,52	0,41	0,46
6	Magnez	mg/l	30 - 125*	Nienormowany	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
7	Miedź	mg/l	2,0	2,0	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
8	Ołów	mg/l	0,010	0,010	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
11	Odczyn (pH)		6,5 - 9,5	6,5 - 9,5	7,8	7,4	7,6	7,5	7,7	7,4	7,8	7,6	7,5	7,5	7,5	7,7	7,5	7,8	7,5
12	Rtęć	mg/l	0,001	0,001	<0,0001	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
13	Siarczany	mg/l	250	250	75	150	34	69	7	110	<1	180	2	<1	<1	1	1	22	3
14	Twardość ogólna CaCO ₃	mg/l	60 - 500 (3 - 28 dH)**	Nienormowany	244 (14)	344 (19)	300 (17)	350 (20)	260 (15)	320 (18)	190 (11)	420 (24)	210 (12)	210 (12)	260 (15)	260 (15)	220 (12)	230 (13)	240 (13)
15	Wapń	mg/l	Nienormowany	Nienormowany	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
16	Żelazo	mg/l	0,200	0,200	0,110	<0,04	<0,040	<0,040	0,090	<0,040	0,110	<0,04	0,050	<0,04	0,070	<0,04	0,140	0,070	0,040
17	Suma THM	µg/l	100***	100****	16	<2	4	16	3	<2	7	14	<2	9	15	15	14	<2	13
18	Suma chloranów i chlorynów	mg/l	0,7	Nienormowany		0,1	0,1												

* nie więcej niż 30 mg/l, jeżeli stężenie siarczanów jest równe lub większe od 250 mg/l; przy niższej zawartości siarczanów dopuszczalne stężenie magnezu wynosi 125 mg/l; wartość zalecana ze względów zdrowotnych

** wartość zalecana ze względów zdrowotnych

*** suma następujących trihalometanów: trichlorometan (chloroform), bromodichlorometan, dibromochlorometan, tribromometan (bromoform).

**** suma następujących trihalometanów: chloroform, trójklorometan, bromoform, dibromochlorometan, bromodichlorometan.

Na podstawie wyników badań stwierdza się, że woda wodociągowa produkowana na Stacjach Uzdatniania Wody AQUANET S.A. spełnia wymagania dotyczące jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

ul. Dolna Wilda 126, 61-492 Poznań, tel. 61 835-91-00, fax 61 835-90-12; www.aquanet.pl, e-mail: klient@aquanet.pl

ROMBUD rombud.pl

DOMY ENERGOOSZCZĘDNE

502 313 613

Suchy Las, Krótka 13

- DOMY NA SPRZEDAŻ
- KUPIĘ DZIAŁKI BUDOWLANE
- PROJEKTOWANIE I BUDOWA DOMÓW
- OPTIMALIZACJA KOSZTÓW BUDOWY

GABINET POMAGANIA

WSPARCIE PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNE

- Terapia pedagogiczna
- Terapia psychologiczna – także w języku ukraińskim
- Wsparcie przy odrabianiu lekcji
- Porady i konsultacje

Skupiamy się na eliminowaniu niepowodzeń szkolnych

Zapraszamy dzieci, młodzież i dorosłych

728 403 911 • 696 645 434 • 663 184 514

LABORATORIUM TECHNIKI DENTYSTYCZNEJ

Maciej
Grzanowski
LABORATORIUM
TECHNIKI
DENTYSTYCZNEJ

- ekspresowe naprawy protez
- wykonywanie protez zębowych
- protezy elastyczne
- indywidualne szyny ochronne dla osób uprawiających sport

Suchy Las, Os. Poziomkowe 4, tel. 602 79 29 20
(róg ulic Truskawkowej i Jeżynowej)

GRUBE

ul. Obornicka 14 a
62-002 SUCHY LAS
tel./fax 61 8115 515
e-mail: grube@grube.pl

STIHL

www.grube.pl • www.grube.stihl-online.pl

SPECJALISTYCZNA PRAKTYKA STOMATOLOGICZNA

dr.n.med Krzysztof Mazan
chirurg szczękowo-twarzowy
stomatolog

NFZ

**Kontrakt specjalistyczny z NFZ
chirurgia stomatologiczna i periodontologia**

Wykonywane zabiegi:

ekstrakcje zębów zniszczonych próchnicowo, zatrzymanych, dodatkowych ■ leczenie chorób przyzębia (paradontoz) ■ ekstrakcje ze wskazań ortodontycznych ■ usuwanie torbieli ■ diagnostyka i leczenie zmian błony śluzowej z badaniem histopatologicznym ■ plastyka wyrostka zębodołowego ■ operacje pogłębiania przedsionka jamy ustnej ze wskazań periodontologicznych lub protetycznych ■ resekcje wierzchołków korzeni ■ plastyka połączeń ustno-zatokowych ■ diagnostyka i usuwanie przewlekłych ognisk zapalnych w jamie ustnej w ramach przygotowania do zabiegów operacyjnych ■ podcięcie wędzidełek wargi i języka.

**Diagnostyka cyfrowa RTG:
pantomogram, zdjęcia wewnątrzustne.**

Możliwość rejestracji bez skierowania.

**Rejestracja telefoniczna w godzinach
przyjęć – tel: 516 501 433, 577 930 477**

Dni i godziny przyjęć: poniedziałki i środy 12:00-18:00
wtorki i czwartki 8:00-11:00

Adres: Mrowino, os. Zmysłowo, ul. Dobrowita 26

NAUKA JĘZYKÓW OBCYCH

- zajęcia w Suchym Lesie lub zdalne
- wykwalifikowani lektorzy
- przyjazna atmosfera
- atrakcyjna cena

601 70 20 90

the language spot

BLIŹNIAK W ZIELĄTKOWIE NA SPRZEDAŻ

Powierzchnia bliźniaka: 124,6m²

Powierzchnia działki: 600m²

KOMPLEKSOWA OBSŁUGA INWESTYCJI

OFERUJEMY:

- BUDOWĘ DOMÓW
- KONSTRUKCJE I POKRYCIA DACHOWE
- DORADZTWO TECHNICZNE

www.marcinadamski.pl

ADAMSKI
Budujemy i obsługujemy

firma.adamski.marcin@gmail.com

+48 507 954 004